

**KVALIFIKACIJŲ IR PROFESINIO MOKYMO PLĖTROS CENTRO
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL ŠVIETIMO SEKTORIAUS IR BIBLIOTEKŲ VEIKLOS PROFESINIO
STANDARTO PATVIRTINIMO**

2019 m. liepos 19 d. Nr. V1-143
Vilnius

Vadovaudamasis Profesinių standartų rengimo, atnaujinimo ir tvirtinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. balandžio 30 d. nutarimu Nr. 428 „Dėl Profesinių standartų rengimo, atnaujinimo ir tvirtinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 25 punktu ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. vasario 9 d. įsakymo Nr. V-127 „Dėl įgaliojimų Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centrui suteikimo“ 1.2 papunkčiu,

t v i r t i n u Švietimo sektoriaus ir bibliotekų veiklos profesinį standartą (pridedama).

Direktorius

Tadas Tamošiūnas

PATVIRTINTA

Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros
centro direktoriaus 2019 m. liepos 19 d.
įsakymu Nr. V1-143

ŠVIETIMO SEKTORIAUS IR BIBLIOTEKŲ VEIKLOS PROFESINIS STANDARTAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Švietimo sektoriaus ir bibliotekų veiklos profesinis standartas (toliau – Standartas) apibrėžia švietimo sektorių ir jo posektorius, bibliotekų veiklą, pagrindinius veiklos procesus, aprašo švietimo sektoriaus ir bibliotekų veiklos kvalifikacijas ir tarpsektorines kvalifikacijas.

2. Standarto rekvizitai:

2.1. Standarto pavadinimas: Švietimo sektoriaus ir bibliotekų veiklos profesinis standartas;

2.2. Standarto valstybinis kodas: PSP01.

3. Standarte, išskiriant švietimo sektoriaus kvalifikacijas, remiamasi teisės aktų reikalavimais, nustatančiais kvalifikacinius reikalavimus kvalifikacijoms, įtrauktoms į Reglamentuojamų profesijų sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2014 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. 4-486 „Dėl Reglamentuojamų profesijų sąrašo patvirtinimo“, taip pat įvertinamas naujų kvalifikacijų poreikis, atsižvelgiant į švietimo sektoriaus raidos tendencijas, įtvirtintas strateginiuose šio sektoriaus dokumentuose.

4. Standarte vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatyme, Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatyme, Lietuvos Respublikos neformaliojo suaugusiųjų švietimo įstatyme, Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatyme ir Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatyme vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS ŠVIETIMO SEKTORIAUS IR BIBLIOTEKŲ VEIKLOS APIBRĖŽIMAS PAGAL EKONOMINĖS VEIKLOS RŪŠIŲ KLASIFIKATORIŲ

5. Švietimo sektorius apima šias veiklas pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių, patvirtintą Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“:

5.1. ikimokyklinį ugdymą (85.1 grupė);

5.2. pradinį ugdymą (85.2 grupė);

5.3. vidurinį ugdymą (85.3 grupė);

5.4. aukštąjį mokslą (84.4 grupė);

5.5. kitą mokymą (84.5 grupė);

5.6. švietimui būdingų paslaugų veiklą (85.6 grupė).

6. Standartas taip pat apima bibliotekų ir archyvų veiklą (91.01 klasė) (išskyrus archyvų veiklą) pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

7. Švietimo sektorių sudaro šie posektoriai:

7.1. ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo posektorius;

7.2. profesinio mokymo posektorius;

7.3. suaugusiųjų švietimo posektorius.

8. Ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo posektoriui būdingos šios veiklos:

8.1. ikimokyklinis ir priešmokyklinis ugdymas, teikiamas vaikui nuo gimimo iki jam pradedamas teikti atitinkamai priešmokyklinis arba pradinis ugdymas, kuriuo siekiama padėti vaikui išsiugdyti savarankiškumo, sveikos gyvensenos, pozityvaus bendravimo su suaugusiaisiais ir vaikais, kūrybiškumo, aplinkos ir savo šalies pažinimo, mokėjimo mokytis pradmenis;

8.2. pradinis, pagrindinis ir vidurinis bendrasis ugdymas, vykdomi pagal pradinio, pagrindinio ir (ar) vidurinio ugdymo programas, kurias baigusieji įgyja pradinį, pagrindinį ir (ar) vidurinį išsilavinimą.

9. Pagrindinės ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo posektoriaus veiklos sritys (veiklos procesai):

9.1. ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymas;

9.2. priešmokyklinio amžiaus vaikų ugdymas;

9.3. pradinio amžiaus vaikų ugdymas;

9.4. dalykų mokymas (matematikos, informacinių technologijų, technologijų, istorijos, politologijos, pilietiškumo, ekonomikos, psichologijos, karjeros valdymo, geografijos, fizikos ir astronomijos, biologijos, chemijos, gamtos mokslų, lietuvių kalbos, kitų gimtųjų kalbų, užsienio kalbų, dailės, medijų, muzikos, teatro meno, choreografijos (šokio), fotografijos meno, kino meno, tikybos, etikos, kūno kultūros, braižybos, darbų, technologijų, civilinės saugos ir saugaus eismo);

9.5. socialinės pedagoginės pagalbos teikimas;

9.6. psichologinės pagalbos teikimas;

9.7. specialiosios pedagoginės pagalbos teikimas;

9.8. logopedinės pagalbos teikimas;

9.9. neformaliojo ugdymo paslaugų teikimas;

9.10. metodinės ir dalykinės pagalbos teikimas mokytojų.

10. Profesinio mokymo posektoriui būdingos šios veiklos:

10.1. pirminis profesinis mokymas siekiant kvalifikacijos;

10.2. tęstinis profesinis mokymas, siekiant tobulinti turimą ar įgyti kitą kvalifikaciją arba atskirų jos kompetencijų.

11. Pagrindinės profesinio mokymo posektoriaus veiklos sritys (veiklos procesai):

11.1. profesinis (teorinis ir praktinis) mokymas;

11.2. pagalba profesijos mokytojų organizuojant profesinio mokymo procesą mokymosi sunkumų ar specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams;

11.3. praktinis mokymas realioje darbo vietoje.

12. Suaugusiųjų švietimo posektoriui būdingos šios veiklos:

12.1. suaugusiųjų švietimas ir mokymasis;

12.2. suaugusiųjų tęstinis profesinis mokymas ir kvalifikacijos tobulinimas;

12.3. suaugusiųjų švietimo specialistų rengimas;

12.4. mokymosi visą gyvenimą perspektyvų kūrimas ir vadyba.

13. Pagrindinės suaugusiųjų švietimo posektoriaus veiklos sritys (veiklos procesai):

13.1. suaugusiųjų švietimas ir mokymas;

13.2. suaugusiųjų tęstinis profesinis mokymas ir kvalifikacijos tobulinimas;

13.3. mokymosi visą gyvenimą sistemos kūrimas ir vadyba.

14. Bibliotekų veikla Standarte aprašoma kaip posektorius, kuriam būdingos šios veiklos:

14.1. visuomenės informacinis aprūpinimas;

14.2. neformalusis švietimas;

14.3. medijų ir informacinio raštingumo ugdymas;

14.4. socialinė ir informacinė piliečių ir bendruomenės narių integracija;

14.5. šviečiamosios kultūros paveldo paslaugos;

14.6. valstybės elektroninių paslaugų naudojimo skatinimas;

14.7. informacinė parama verslo inovacijoms;

14.8. mokslinių tyrimų informacinių struktūrų plėtojimas.

15. Pagrindinės bibliotekų veiklos posektoriaus veiklos sritys (veiklos procesai):

15.1. informacijos išteklių formavimas;

15.2. informacijos išteklių įveiklinimas;

15.3. informacinių kompetencijų telkimas.

16. Ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo posektoriui yra būdingos šios tipinės darbo sąlygos: darbas aplinkoje, atitinkančioje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatytas ir patvirtintas higienos ir sveikatos saugos reikalavimų normas, individualus ir komandinis darbas. Pedagogų darbo atlikimo priežiūra ir kontrolė orientuota į ugdymo kokybės užtikrinimą ir palaikymą, paremta pedagogo veiklos įsivertinimu, gerosios patirties sklaida institucijoje ir už jos ribų, sistemingu pedagogo ugdymusi, kvalifikacijos tobulinimu (atestacija).

17. Profesinio mokymo posektoriui yra būdingos šios tipinės darbo sąlygos: darbas aplinkoje, vadovaujantis profesinį mokymą reglamentuojančiais dokumentais. Teorinis mokymas paprastai vyksta profesinio mokymo įstaigos patalpose; praktinis mokymas gali vykti įmonėse, organizacijose, sektoriniuose praktinio mokymo centruose. Profesijos mokytojo veiklą reglamentuoja profesinio mokymo įstaigos vidaus veiklos taisyklės ir mokytojo pareigų instrukcijos. Profesijos mokytojas dirba savarankiškai, pasirinkęs mokymo būdus, metodus ir priemones. Profesijos meistro veiklą įmonėje reglamentuoja įmonės vidaus taisyklės ir profesijos meistro pareigybės aprašas. Profesijos meistras dirba savarankiškai, konsultuodamasis su profesijos mokytoju. Mokantis asmenims, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, būdingi ugdymo situacijos ypatumai, susiję su teorinio mokymo ir praktinio mokymo vietų ergonominiu adaptavimu, mokymosi laiko pakeitimais, individualizuota mokinio priežiūra ir pagalbos jam teikimu.

18. Suaugusiųjų švietimo posektoriui būdingos tipinės darbo sąlygos: darbas paprastai vyksta suaugusiųjų švietimo įstaigų, teikiančių išsilavinimą formalioju ir neformalioju būdu, patalpose. Posektoriaus mokymo ir mokymosi paslaugas teikiančių darbuotojų darbo laiką ir vietą reglamentuoja patvirtinti paskaitų, konsultacijų, egzaminų tvarkaraščiai (grafikai).

19. Bibliotekų posektoriui būdingos tipinės darbo sąlygos: darbas vyksta bibliotekos patalpose ir už jų ribų, įprastas 40 valandų per savaitę darbo laiko režimas. Šiuolaikinių bibliotekų darbo vietos yra aprūpintos informacinėmis technologijomis, kurios užtikrina bibliotekos veiklos tikslams pasiekti reikalingų procesų vykdymą. Darbas gali būti individualus ir komandinis. Darbo atlikimo priežiūra ir kontrolė orientuota į paslaugų kokybės ir prieinamumo užtikrinimą įvairių amžiaus bei socialinių grupių vartotojams.

III SKYRIUS

ŠVIETIMO SEKTORIAUS IR BIBLIOTEKŲ VEIKLOS KVALIFIKACIJOS

20. Švietimo sektoriui priskiriamos šios kvalifikacijos:

20.1. ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo posektoriaus kvalifikacijos:

20.1.1. ikimokyklinio ugdymo pedagogo padėjėjas;

20.1.2. ikimokyklinio ugdymo pedagogas;

20.1.3. pradinio ugdymo pedagogas;

20.1.4. bendrojo ugdymo pedagogas;

20.2. profesinio mokymo posektoriaus kvalifikacijos:

20.2.1. profesijos meistras;

20.2.2. profesijos mokytojas;

20.3. suaugusiųjų švietimo posektoriaus kvalifikacija – andragogas;

20.4. visiems švietimo sektoriaus posektoriams priskiriamos kvalifikacijos:

20.4.1. neformaliojo švietimo mokytojas;

20.4.2. pedagogo padėjėjas;

20.4.3. logopedas;

20.4.4. socialinis pedagogas;

20.4.5. specialusis pedagogas.

21. Bibliotekų veiklos posektoriaus kvalifikacijos:

21.1. bibliotekininkas;

21.2. bibliotekos kultūrinės veiklos vadybininkas;

21.3. metaduomenų kūrimo specialistas;

21.4. informacijos analitikas.

22. Švietimo sektoriui priskiriamos tarpsektorinės kvalifikacijos:

22.1. auklė;

22.2. vairavimo instruktorius.

23. Švietimo sektoriaus ir bibliotekų veiklos posektoriaus kvalifikacijos, švietimo sektoriui priskiriamos tarpsektorinės kvalifikacijos, jų lygiai pagal Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 535 „Dėl Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo patvirtinimo“, ir pagal Europos Sąjungos Tarybos 2017 m. gegužės 22 d. rekomendaciją dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sandaros, kuria panaikinama 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacija dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos kūrimo (OL 2017 C189, p. 1), yra nurodomi Standarto 1 priede.

24. Švietimo sektoriaus ir bibliotekų veiklos posektoriaus kvalifikacijų aprašai pateikiami Standarto 2 priede.

25. Švietimo sektoriui priskiriamų tarpsektorinių kvalifikacijų aprašai pateikiami Standarto 3 priede.

Švietimo sektoriaus ir bibliotekų veiklos
profesinio standarto
1 priedas

**ŠVIETIMO SEKTORIAUS IR JAM PRISKIRIAMOS TARPSEKTORINĖS
KVALIFIKACIJOS BEI BIBLIOTEKŲ VEIKLOS KVALIFIKACIJOS IR JŲ LYGIAI**

Kvalifikacijos pavadinimas	Kvalifikacijos lygis (pagal Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 535 „Dėl Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo patvirtinimo“, priedą)	Kvalifikacijos lygis (pagal Europos Sąjungos Tarybos 2017 m. gegužės 22 d. Tarybos rekomendaciją dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sandaros, kuria panaikinama 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacija dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos kūrimo (OL 2017 C 189, p. 1))
Švietimo sektoriaus kvalifikacijos		
Posektoriaus pavadinimas – Ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo posektorius		
Ikimokyklinio ugdymo pedagogo padėjėjas	IV	IV
Ikimokyklinio ugdymo pedagogas	VI	VI
Pradinio ugdymo pedagogas	VI	VI
Bendrojo ugdymo pedagogas	VI	VI
Ikimokyklinio ugdymo pedagogas	VII	VII
Bendrojo ugdymo pedagogas	VII	VII
Posektoriaus pavadinimas – Profesinio mokymo posektorius		
Profesijos meistras	V	V
Profesijos mokytojas	V	V
Profesijos mokytojas	VI	VI
Posektoriaus pavadinimas – Suaugusiųjų švietimo posektorius		
Andragogas	V	V
Andragogas	VI	VI
Andragogas	VII	VII
Visiems švietimo sektoriaus posektoriams būdingos kvalifikacijos		
Neformaliojo švietimo mokytojas	V	V
Pedagogo padėjėjas	V	V
Logopedas	VI	VI
Socialinis pedagogas	VI	VI
Specialusis pedagogas	VI	VI
Logopedas	VII	VII
Socialinis pedagogas	VII	VII

Specialusis pedagogas	VII	VII
Posektoriaus pavadinimas – Bibliotekų veiklos posektorius		
Bibliotekininkas	V	V
Bibliotekininkas	VI	VI
Bibliotekos kultūrinės veiklos vadybininkas	VI	VI
Metaduomenų kūrimo specialistas	VI	VI
Informacijos analitikas	VII	VII
Tarpsektorinės švietimo sektoriaus kvalifikacijos		
Auklė	IV	IV
Vairavimo instruktorius	VI	VI

ŠVIETIMO SEKTORIAUS IR BIBLIOTEKŲ VEIKLOS KVALIFIKACIJŲ APRAŠAI

I SKYRIUS

IKIMOKYKLINIO, PRIEŠMOKYKLINIO IR BENDROJO UGDYMO POSEKTORIAUS KVALIFIKACIJŲ APRAŠAI

1. Kvalifikacijos pavadinimas: ikimokyklinio ugdymo pedagogo padėjėjas, Lietuvos kvalifikacijų lygis IV (pagal Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 535 „Dėl Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo patvirtinimo“, priedą (toliau – LTKS))

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: darbas su vaikais, padedant ikimokyklinio ar priešmokyklinio ugdymo pedagogui. Tipinės darbo priemonės: asmens higienos reikmenys, patalpų ir aplinkos priežiūros darbų priemonės, ugdymo ir kitos priemonės, kurios būtinos vaiko priežiūros ir ugdymo procesui užtikrinti. Tipinės darbo sąlygos: individualus ir komandinis darbas. Papildoma informacija: ikimokyklinio ugdymo pedagogo padėjėjas dirbdamas vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, higienos, priešgaisrinės saugos, maisto saugos, kokybės, higienos ir tvarkymo reikalavimais ir bendraisiais sveikatos saugos reikalavimais, laikosi pagarbos vaikui ir jo šeimai, pozityvaus bendravimo, komandinio darbo nuostatų. Dirbama su vaikais individualiai ir grupėje. Veikla yra prižiūrima aukštesnės kvalifikacijos darbuotojų. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti valstybinėse ir (ar) nevalstybinėse švietimo įstaigose, vykdančiose ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Vaikų priežiūra ikimokyklinio ugdymo įstaigos patalpose ir lauke (LTKS IV)	1.1. Padėti vaikams pasirūpinti asmens higiena.	Pagalba laikytis asmens higienos prieš valgį, atlikti su asmens higiena susijusius veiksmus.
	1.2. Organizuoti vaikų maitinimą.	Maitinimo normų laikymasis, maitinimo vykdymas pagal grupės maitinimo grafiką, stalo serviravimas, maisto atnešimas ir dalijimas. Maitinimui naudojamų indų priežiūra.
	1.3. Padėti vaikams tvarkyti asmeninius daiktus.	Pagalba vaikams susitvarkyti drabužius ir avalynę: nusirengti ir apsirengti viršutinius drabužius, apsiauti ir nusiauti avalynę, susidėti drabužius į jiems skirtas vietas,

		saugoti ir tvarkyti asmeninius daiktus.
	1.4. Užtikrinti vaikų saugumą ikimokyklinio ugdymo įstaigoje.	Vaikų lydėjimas ir saugumo užtikrinimas jiems judant ikimokyklinio ugdymo įstaigos patalpoje, lipant laiptais. Vaikų priežiūra nesant ikimokyklinio ugdymo pedagogui grupėje. Lauko aikštelių ir grupės teritorijos priežiūra, įsitikinant ar nėra vaikui pavojingų daiktų. Smurtaujančių ir patyčias vykdančių vaikų sudrausminimas, smurto ir patyčių tarp vaikų prevencija, pranešimas apie smurto ir patyčių atvejus ikimokyklinio ugdymo pedagogui.
	1.5. Teikti pagalbą ikimokyklinio ar priešmokyklinio ugdymo pedagogui komunikuoti su vaikų tėvais (tėviais, globėjais, rūpintojais) ir kitais specialistais.	Pagalba ikimokyklinio ar priešmokyklinio ugdymo pedagogui, įtraukiant tėvus (tėvius, globėjus, rūpintojus) į įstaigos, grupės veiklą. Ikimokyklinio ar priešmokyklinio ugdymo pedagogo skatinamos ugdymo dalyvių sąveikos palaikymas, kad tėvai (tėviai, globėjai, rūpintojai) jaustųsi bendruomenės, kurioje ugdosi vaikai, dalimi. Ikimokyklinio ar priešmokyklinio ugdymo pedagogo teikiamos informacijos apie ikimokyklinio ugdymo įstaigoje vykstančią veiklą sklaida.
2. Pagalba ikimokyklinio ar priešmokyklinio ugdymo pedagogui vykdančią ugdymąją veiklą (LTKS IV)	2.1. Padėti ikimokyklinio ar priešmokyklinio ugdymo pedagogui organizuoti ugdymąsias veiklas ir žaidimus.	Vaikų priežiūra per užsiėmimus, žaidimus ir pasivaikščiojimus, ekskursijose bei išvykose. Pagalba ikimokyklinio ar priešmokyklinio ugdymo pedagogui ruošiant ugdymo priemones bei medžiagą, įrengiant ir pertvarkant ugdymo aplinkas. Individualus komunikavimas, žaidimas, kita veikla su vaikais ir jų grupėmis padedant ikimokyklinio ar priešmokyklinio ugdymo pedagogui ugdyti bei laikantis jo nurodymų.
	2.2. Padėti vaikams ugdytis bazinius įgūdžius.	Bazinių asmens savitvarkos ir higienos bei saugumo įgūdžių ugdymas demonstruojant ir aiškinant. Pozityvaus bendravimo ir bendradarbiavimo gebėjimų palaikymas ir skatinimas.

<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacija suteikiama asmeniui, turinčiam vidurinį išsilavinimą ir baigusiam profesinio mokymo programą. Kvalifikacija asmeniui taip pat gali būti suteikta, pripažinus neformaliojo mokymosi arba savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos įgytas kompetencijas.
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikomi)</i>	Netaikomi.
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens įgytų kompetencijų vertinimas ir pripažinimas vykdomas vadovaujantis švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta ir su ekonomikos ir inovacijų ministru bei socialinės apsaugos ir darbo ministru suderinta asmens įgytų kompetencijų vertinimo tvarka.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

2. Kvalifikacijos pavadinimas: ikimokyklinio ugdymo pedagogas, LTKS VI

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: ikimokyklinio (ankstyvojo, ikimokyklinio, priešmokyklinio) amžiaus vaikų ugdymas. Tipinės darbo priemonės: informacinės ir komunikacinės technologijos, ugdymo priemonės, metodinė medžiaga, elektroninės ugdymui skirtos platformos, vidaus ir lauko aplinkos įranga ir kt. Tipinės darbo sąlygos: individualus ir komandinis darbas patalpose ir lauke. Papildoma informacija: ikimokyklinio ugdymo pedagogas savo veikloje vadovaujasi ugdymą reglamentuojančiais teisės aktais ir įstaigos vidaus dokumentais, profesine etika, bendražmogiškosiomis ir pilietinėmis vertybėmis bei socialinės atsakomybės nuostatomis, darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos reikalavimais. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti valstybinėse ir (ar) nevalstybinėse švietimo įstaigose, vykdančiose ikimokyklinio ugdymo programą.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>

1. Vaiko ir jo aplinkos vertinimas ir pagalbos ugdantis teikimas (LTKS VI)	1.1. Įvertinti vaiko poreikius, ugdymosi pasiekimus ir jo aplinką.	Vaiko ugdymosi ir kitų poreikių atpažinimas ir įvertinimas, jo ugdymosi pasiekimų įvertinimas tolesnio ugdymo gairių numatymo tikslu. Bendradarbiavimas su specialistais ir jų komandomis, atpažįstant ir įvertinant vaiko anatominius, fiziologinius, kognityvinius ir psichosocialinius ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaiko raidos ypatumus. Pagalbos vaikui būdų pritaikymas, remiantis jo specialiųjų ugdymosi poreikių įvertinimu ir ugdymo rekomendacijomis. Parama ir pagalba vaikui ir šeimai, nukreipiant pas švietimo pagalbos specialistus. Vaiko šeimos, socialinės, kultūrinės aplinkos pažinimas ir vertinimas.
	1.2. Tenkinti vaiko fizinius, emocinius, socialinius ir pažintinius poreikius, sudarant tinkamas ugdymo ir vaikų priežiūros sąlygas.	Fizinių, emocinių, socialinių, pažintinių vaiko poreikių nustatymas ir tenkinimas. Tinkamų ugdymo sąlygų sudarymas vaikams, turintiems ypatingų poreikių (gabiems, turintiems negalių, sutrikimų, mokymosi sunkumų, patyrusiems socialinę atskirtį ir kt.). Vaiko sveikatos pažinimas, sveikatos saugojimo ir stiprinimo priemonių taikymas ugdymo procese ir kuriant sveiką aplinką. Vaiko saugumo užtikrinimas, ligos požymių atpažinimas ir pirmosios pagalbos suteikimas.
	1.3. Teikti vaikui ir jo šeimai pagalbą ugdantis.	Kiekvieno vaiko ugdymosi sėkmę užtikrinančių ugdymo metodų ir priemonių žinojimas bei taikymas, jų tinkamumo vaikui ar jų grupei vertinimas. Patirtinio, tyrinėjimais ir kūrybine raiška grindžiamo kiekvieno vaiko ugdymo (pažintinio, socialinio, meninio, komunikacinio ir kt.) plėtra, mokymosi motyvacijos skatinimas. Švietimo pagalbos teikimas vaikui ir šeimai. Vaiko pasiekimų vertinimu grindžiamas kiekvieno

		vaiko ir jų grupės ugdymo tobulinimas.
2. Ugdymo turinio kūrimas, valdymas ir įgyvendinimas (LTKS VI)	2.1. Kurti ugdymo turinį.	Ankstyvojo, ikimokyklinio, priešmokyklinio amžiaus vaikų ugdymo turinio ir metodikų žinojimas, ugdymo ir ugdymosi veiklos modeliavimas, planavimas ir dokumentavimas. Ugdymo programos, atitinkančios grupės ir kiekvieno vaiko ugdymo poreikius ir interesus, sudarymas, pritaikymas ir įgyvendinimas. Ugdymą reglamentuojančių teisės aktų išmanymas. Atvirojo planavimo principų išmanymas.
	2.2. Organizuoti ugdymo procesą.	Ankstyvojo, ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikų visuminis, integruotas ir personalizuotas ugdymas, atsižvelgiant į kiekvieno vaiko ir jo aplinkos pažinimą, šiuolaikinio ugdymo turinio kūrimo ir įgyvendinimo principus. Ugdomosios veiklos analizavimas ir refleksija veiklos tobulinimui. Naujų ugdymo metodų, formų ir strategijų išbandymas ir tolimesnis taikymas pedagoginėje veikloje.
	2.3. Kurti įvairias ugdymo aplinkas.	Ugdymo aplinkos, priemonių, atitinkančių vaiko amžių, poreikius, polinkius, interesus, gebėjimus, gimtąją kalbą, tradicijas, kultūrą, kūrimas, socialinės, kultūrinės, gamtinės ir virtualios aplinkos panaudojimas ugdymui.
	2.4. Vertinti vaikų pasiekimus ir pažangą.	Ankstyvojo, ikimokyklinio, priešmokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų ir individualios pažangos vertinimo bei įsivertinimo strategijų ir metodų išmanymas bei taikymas. Vaiko pasiekimų ir pažangos analizavimas ugdymo proceso tobulinimo tikslu. Paties vaiko ir kitų jo ugdymo proceso dalyvių įtraukimas į pasiekimų vertinimo ir pažangos planavimo procesą.

3. Profesinės veiklos taikomas tyrimas (LTKS VI)	3.1. Sistemingai stebėti vaikus.	Ankstyvojo, ikimokyklinio, priešmokyklinio amžiaus vaiko ugdymo proceso stebėjimas, bendradarbiavimo su šeima ypatumų fiksavimas, identifikuojant trikdžius ir problemas bei numatant jų įveikos strategijas. Giluminė ugdymo procesų analizė.
	3.2. Vykdyti pedagoginės veiklos tyrimus.	Pedagoginės veiklos tyrimo klausimų formulavimas ir tyrimo plano parengimas. Įrodymų ir duomenų rinkimas, analizė ir interpretavimas, priimamų ugdymo tobulinimo sprendimų grindimas tyrimų rezultatais.
4. Bendradarbiavimas su tėvais (įtėviais, globėjais, rūpintojais), valstybinėmis ir savivaldos įstaigomis, socialinę ar švietimo pagalbą teikiančiomis tarnybomis, verslo įmonėmis ir organizacijomis, visuomeninėmis ir nevyriausybinėmis organizacijomis (toliau – ugdymo socialiniai dalininkai) (LTKS VI)	4.1. Bendrauti ir bendradarbiauti su ugdymo socialiniais dalininkais.	Ikimokyklinio ugdymo įstaigos bendruomenės poreikių pažinimas ir jų integracija kuriant ir įgyvendinant ugdymo turinį. Pagrindinių ugdymo socialinių dalininkų įtraukimas į ugdymo procesus ir bendruomenės veiklas. Įvairių komunikacijos būdų ir priemonių naudojimas siekiant pozityvaus ir motyvuojančio santykio su ugdymo socialiniais dalininkais.
	4.2. Dalytis gerąja profesine patirtimi.	Dalyvavimas žinių ir patirties perdavimo tinkluose ir platformose, šių platformų ir tinklų kūrimas. Įsitraukimas į metodinių grupių darbą, projektines veiklas, pagal poreikį ir galimybes dalyvavimas mentorystės veiklose.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį išsilavinimą, profesinio bakalauro arba bakalauro kvalifikacinį laipsnį. Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos mokantis pirmosios pakopos pedagoginėse studijose arba gretutinėse studijose, arba neformaliuoju ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties.	
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikomi)</i>	Mokytojai, dirbantys pagal ikimokyklinio ugdymo programą, turi būti įgiję Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. V-774 „Dėl Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai aprašo patvirtinimo“, nustatytą išsilavinimą ir kvalifikaciją.	

<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų, įgytų studijuojant pirmosios pakopos studijose, vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Formaliojo švietimo būdu įgytų kompetencijų asmenims, norintiems tęsti studijas aukštojoje mokykloje, pripažinimą kaip studijų programos dalį atlieka aukštosios mokyklos švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Neformaliuoju ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties įgytų kompetencijų vertinimą ir pripažinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka.
--	--

3. Kvalifikacijos pavadinimas: pradinio ugdymo pedagogas, LTKS VI

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: priešmokyklinio ir pradinio ugdymo amžiaus mokinių ugdymas. Tipinės darbo priemonės: informacinės ir komunikacinės technologijos, ugdymo priemonės, metodinė medžiaga, elektroninės ugdymui skirtos platformos ir kt. Tipinės darbo sąlygos: individualus ir komandinis darbas patalpose ir lauke. Papildoma informacija: pradinio ugdymo pedagogas savo veikloje vadovaujasi ugdymą reglamentuojančiais teisės aktais ir įstaigos vidaus dokumentais, profesine etika, bendražmogiškosiomis ir pilietinėmis vertybėmis bei socialinės atsakomybės nuostatomis, darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos reikalavimais. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti valstybinėse ir (ar) nevalstybinėse švietimo įstaigose, vykdančiose pradinio ugdymo programą.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Mokinio ir jo aplinkos vertinimas ir mokymosi motyvavimas (LTKS VI)	1.1. Vertinti mokinio raidą ir jo ugdymo aplinką.	Mokinio fiziologiniai, kognityviniai ir psichosocialiniai priešmokyklinio ir pradinio mokyklinio amžiaus vaiko raidos ypatumai. Mokinio individualumo pripažinimas, individualių besimokančiųjų skirtumų, atsirandančių dėl amžiaus, asmenybės ypatumų, lyties, socialinės aplinkos, kalbos, tautybės, kultūros, specialiųjų ugdymosi poreikių ar kt. nustatymas, bendradarbiaujant su pagalbos mokiniui specialistais. Mokinių, turinčių ypatingų poreikių (gabių, turinčių sutrikimų,

		patyrusių socialinę atskirtį ir kt.) identifikavimas ir ugdymosi sąlygų sudarymas. Mokinio sveikatos pažinimas, sveikatos saugojimo ir stiprinimo priemonių taikymas ugdymo aplinkai ir procesui.
	1.2. Teikti pagalbą mokantis ir stiprinti mokymosi motyvaciją.	Planavimo, analizavimo, kritinio mąstymo, sprendimų priėmimo ugdymas, įvertinant mokinio mokymosi veiklą ir jos rezultatus, siejant su asmeniniais tikslais ir uždaviniais, atsižvelgiant į mokinių poreikius ir galimybes, derinant formalųjį ir neformalųjį ugdymą. Mokinių konsultavimas sprendžiant mokymosi problemas, mokymosi naudos asmenybės psichosocialinei, profesinei raidai atskleidimas.
2. Ugdymo turinio kūrimas, valdymas ir įgyvendinimas (LTKS VI)	2.1. Kurti ugdymo turinį.	Ugdymo turinio kūrimas, remiantis priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programomis, specifiniu mokyklos ugdymo turiniu ir ugdymo planais, taikant naujausias dalyko ar specializacijos žinias. Įvairių dalykų (dorinio ugdymo, kalbų, matematikos, socialinių ir gamtos mokslų, kūno kultūros, technologijų ir menų) integravimas išlaikant atskiros dalyko mokymosi logiką ir seką. Teisinių dokumentų, susijusių su priešmokyklinio ir pradinio ugdymo turinio kūrimu, vertinimas, analizė ir taikymas. Tinkamos ugdymo turinio medžiagos parinkimas ir pritaikymas siekiamiems ugdymo tikslams. Pedagoginių inovacijų diegimas. Informacinių komunikacinių technologijų taikymas (mokomųjų programų, e. vadovėlių ir pratybų, technologinių prietaisų ir kt.).
	2.2. Organizuoti ugdymo procesą.	Priešmokyklinio ir pradinio amžiaus mokinių visuminio, integruoto ir personalizuoto ugdymo vykdymas, atsižvelgiant į kiekvieno mokinio ir jo aplinkos pažinimą, šiuolaikinio ugdymo

		turinio kūrimo principus. Ugdamosios veiklos analizavimas ir refleksija veiklos tobulinimui. Tinkamų pagal mokinių amžių ir galimybes ugdymo metodų ir technologijų (aktyvių, integruojančių, kūrybiškumą skatinančių, projektinių, problemų sprendimo metodų, informacinių technologijų taikymo ir pan.), ugdančių aukštesnius mąstymo gebėjimus, išmanymas ir tikslingas taikymas, siekiant individualios ir grupės pažangos. Įtraukiojo ugdymo metodų taikymas. Naujų ugdymo metodų išbandymas ir tolesnis taikymas pedagoginėje veikloje. Ugdymo turinio diferencijavimas, individualizavimas ir personalizavimas.
	2.3. Kurti įvairias ugdymo aplinkas.	Mokymąsi palaikančių ir praturtinančių ugdymo aplinkų kūrimas ir pritaikymas, priemonių ugdymui, tinkamų pagal mokinių amžių, gebėjimus, parinkimas. Įtraukiojo ugdymo aplinkų kūrimas naudojant skirtingus ugdymo metodus, ugdymo strategijas, skirtingas švietimo įstaigos ir kitas aplinkas (lauko, muziejų ir kt.) bei taikant informacines komunikacines ir kitas ugdymui skirtas technologijas. Nuotolinių ugdymo aplinkų kūrimas ir taikymas.
	2.4. Kurti pozityvius mokinių tarpusavio santykius.	Mokinių vertybių (mandagumo, rūpinimosi kitais, pagarbos, pasitikėjimo, lygiateisiškumo ir kt.) puoselėjimas. Įvairių metodų taikymas kuriant pozityvius santykius su mokiniais ir (arba) tarp mokinių. Tinkamo elgesio skatinimas, taikant patyčių prevencijos priemones bei patyčių valdymo strategijas.
	2.5. Vertinti mokinių pasiekimus ir pažangą.	Vertinimo strategijų ir metodų (ugdomojo, formuojamojo, diagnostinio, apibendrinamojo ir

		kt.) taikymas mokinių pasiekimams ir individualiai pažangai įvertinti. Mokymosi užduočių įvairovės užtikrinimas bei diferencijavimas kuriant mokinių pasitikėjimą ir skatinant visų besimokančiųjų pažangą. Mokymosi kliūčių nustatymas laiku ir tinkamų strategijų priėmimas atsižvelgiant į priešmokyklinio ir pradinio ugdymo lygmens besimokančiųjų amžiaus tarpsnio ypatumus. Sistemingas ir kryptingas grįžtamojo ryšio teikimas mokiniams ir jų tėvams, (tėviams, globėjams, rūpintojams). Tėvų (tėvių, globėjų, rūpintojų) įtraukimas į mokinio ugdymo procesą, konsultuojant ugdymosi pažangos, elgesio, asmenybės ūgties klausimais. Mokinių įtraukimas į pasiekimų ir pažangos (įsi)vertinimą.
3. Profesinės veiklos taikomas tyrimas (LTKS VI)	3.1. Sistemingai analizuoti ugdymo procesus.	Pedagogo patiriamos profesinės sėkmės ir nesėkmių priežasčių identifikavimas, giluminė ugdymo procesų analizė. Kylančių ugdymo ir mokymosi sunkumų priežasčių numatymas ir prevencija.
	3.2. Vykdyti pedagoginės veiklos tyrimus.	Veiklos tyrimo klausimų formulavimas ir tyrimo plano parengimas. Įrodymų ir duomenų rinkimas, analizė ir interpretavimas, priimamų ugdymo tobulinimo sprendimų grindimas tyrimų rezultatais.
4. Bendradarbiavimas su ugdymo socialiniais dalininkais (LTKS VI)	4.1. Bendrauti ir bendradarbiauti su ugdymo socialiniais dalininkais.	Mokyklos bendruomenės poreikių pažinimas ir jų integracija kuriant ir įgyvendinant ugdymo turinį. Pagrindinių ugdymo socialinių dalininkų įtraukimas į ugdymo procesus ir bendruomenės veiklas. Įvairių komunikacijos būdų ir priemonių naudojimas siekiant pozityvaus ir motyvuojančio santykio su ugdymo socialiniais dalininkais.
	4.2. Dalytis gerąja profesine patirtimi.	Dalyvavimas žinių ir patirties perdavimo tinkluose ir

		platformose, šių platformų ir tinklų kūrimas. Įsitraukimas į metodinių grupių darbą, projektines veiklas, pagal poreikį ir galimybes dalyvavimas mentorystės veiklose.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį išsilavinimą, profesinio bakalauro arba bakalauro kvalifikacinį laipsnį. Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos mokantis pirmosios pakopos pedagoginėse studijose arba gretutinėse studijose, arba neformaliojo ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties.	
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikomi)</i>	Mokytojai, dirbantys pagal pradinio ugdymo programą, turi būti įgiję Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. V-774 „Dėl Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai aprašo patvirtinimo“, nustatytą išsilavinimą ir kvalifikaciją.	
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų, įgytų studijuojant pirmosios pakopos studijose, vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Formaliojo švietimo būdu įgytų kompetencijų asmenims, norintiems tęsti studijas aukštojoje mokykloje, pripažinimą kaip studijų programos dalį atlieka aukštosios mokyklos švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Neformaliojo ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties įgytų kompetencijų vertinimą ir pripažinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka.	

4. Kvalifikacijos pavadinimas: bendrojo ugdymo pedagogas, LTKS VI

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: įvairių pagrindinio ir vidurinio ugdymo lygmens mokomųjų dalykų mokymas. Tipinės darbo priemonės: informacinės ir komunikacinės technologijos, ugdymo priemonės, metodinė medžiaga, elektroninės ugdymui skirtos platformos ir kt. Tipinės darbo sąlygos: individualus ir komandinis darbas patalpose ir lauke. Papildoma informacija: bendrojo ugdymo pedagogas savo veikloje vadovaujasi ugdymą reglamentuojančiais teisės aktais ir įstaigos vidaus dokumentais, profesine etika, bendražmogiškosiomis ir pilietinėmis vertybėmis bei socialinės atsakomybės nuostatomis, darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos reikalavimais. Kvalifikaciją įgijęs asmenys galės dirbti valstybinėse ir (ar) nevalstybinėse švietimo įstaigose, vykdančiose pagrindinio ir (ar) vidurinio ugdymo programą.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>

<i>vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>		
1. Mokinio ir jo aplinkos vertinimas ir mokymosi motyvavimas (LTKS VI)	1.1. Vertinti mokinio raidą ir jo ugdymosi aplinką.	Mokinio mokymosi raidos, kiekvieno mokinio individualumo pripažinimas, individualių besimokančiųjų skirtumų, atsirandančių dėl amžiaus, asmenybės ypatumų, lyties, socialinės aplinkos, kalbos, tautybės, kultūros, specialiųjų ugdymosi poreikių ar kitų nustatymas bendradarbiaujant su pagalbos mokiniui specialistais.
	1.2. Teikti pagalbą mokantis, stiprinti mokymosi motyvaciją.	Mokinių konsultavimas kaip planuoti, valdyti ir apmąstyti savo mokymosi laiką, veiklą ir jos rezultatus susieti su asmeniniais tikslais ir uždaviniais. Mokymosi naudos asmenybės raidai ir asmens gyvenimo projektams atskleidimas. Interesų ir galimybių derinimas siejant formalųjį ir neformalųjį ugdymą.
2. Mokomojo dalyko ugdymo turinio kūrimas, valdymas ir įgyvendinimas (LTKS VI)	2.1. Kurti mokomojo dalyko ugdymo turinį.	Ugdymo turinio kūrimas ir atnaujinimas individualiu, klasės ir organizacijos lygmenimis, remiantis bendrosiomis ugdymo programomis, specifiniu mokyklos ugdymo turiniu ir ugdymo planais, taikant naujausias dalyko / specializacijos žinias, naujausių mokslinių tyrimų duomenis. Mokomojo dalyko ugdymo turinio kaitos kritinis vertinimas. Tinkamo ugdymo turinio parinkimas ir pritaikymas siekiamiems ugdymo tikslams, atsižvelgiant į mokinių raidos ypatumus ir individualius poreikius. Pedagoginių inovacijų diegimas. Informacinių komunikacinių technologijų taikymas (mokomųjų programų, el. vadovėlių ir pratybų, technologinių prietaisų ir kt.), dalyko žinių integravimas su kitomis disciplinomis (sritimis).
	2.2. Organizuoti ugdymo procesą.	Pagal mokinių amžių ir galimybes tinkamų ugdymo metodų ir technologijų (aktyvūs,

		integruojantys, kūrybiškumą skatinantys, projektiniai, problemų sprendimo metodai, informacinių technologijų taikymas ir pan.), ugdančių aukštesnius mąstymo gebėjimus, atitinkančius ugdymo tikslus, taikymas. Įtraukiojo ugdymo principų taikymas. Naujų ugdymo metodų, formų ir strategijų išbandymas ir tolesnis taikymas pedagoginėje veikloje. Ugdymo turinio diferencijavimas, individualizavimas ir personalizavimas.
	2.3. Kurti ugdymui skirtas aplinkas.	Mokymąsi palaikančių ir praturtinančių ugdymo aplinkų kūrimas ir pritaikymas, mokymo ir mokymosi priemonių, tinkamų pagal mokinių amžių, gebėjimus, parinkimas. Įtraukiant ugdymo aplinkų kūrimas naudojant skirtingus mokymo metodus, skirtingas švietimo įstaigos ir kitas aplinkas (lauko, muziejų ir kt.) bei taikant informacines komunikacines ir kitas ugdymui skirtas technologijas. Nuotolinių ugdymo aplinkų kūrimas ir taikymas.
	2.4. Kurti pozityvius mokinių tarpusavio santykius.	Mokinių vertybių (mandagumo, rūpinimosi kitais, pagarbos, pasitikėjimo, lygiateisiškumo ir kt.) puoselėjimas. Įvairių metodų taikymas kuriant pozityvius santykius su mokiniais ir (arba) tarp mokinių. Tinkamo elgesio skatinimas, taikant patyčių prevencijos priemones bei patyčių valdymo strategijas.
	2.5. Vertinti mokinių pasiekimus ir pažangą.	Vertinimo strategijų ir metodų (ugdomojo, formuojamojo, diagnostinio, apibendrinamojo ir kt.) taikymas mokinių pasiekimams ir individualiai pažangai įvertinti. Pasiekimų ir pažangos metodų ir strategijų poveikio ugdymosi pažangai įvertinimas taikant reflektavimo strategijas ir technologines priemones.

		Sisteminas ir kryptingas grįžtamojo ryšio teikimas mokiniams ir jų tėvams (tėviams, globėjams, rūpintojams). Tėvų (tėvių, globėjų, rūpintojų) įtraukimas į mokinio ugdymo procesą konsultuojant mokymosi pažangos, elgesio, asmenybės ūgties klausimais. Mokinių įtraukimas į pasiekimų ir pažangos vertinimą. Atsakomybės prisiėmimas už mokomąjį dalyką besimokančių mokinių pasiekimus, pažangą ir rezultatus.
3. Profesinės veiklos taikomas tyrimas (LTKS VI)	3.1. Sistemingai analizuoti ugdymo procesus.	Pedagogo patiriamos profesinės sėkmės ir nesėkmių priežasčių identifikavimas, giluminė ugdymo procesų analizė. Kylančių ugdymo ir mokymosi sunkumų priežasčių numatymas ir prevencija.
	3.2. Vykdyti pedagoginės veiklos tyrimus.	Pedagoginės veiklos tyrimo klausimų formulavimas ir tyrimo plano parengimas. Įrodymų ir duomenų rinkimas, analizė ir interpretavimas, priimamų ugdymo tobulinimo sprendimų grindimas tyrimų rezultatais.
4. Bendradarbiavimas su ugdymo socialiniais dalininkais (LTKS VI)	4.1. Bendrauti ir bendradarbiauti su ugdymo socialiniais dalininkais.	Mokyklos bendruomenės poreikių pažinimas ir jų integracija kuriant ir įgyvendinant ugdymo turinį. Pagrindinių ugdymo socialinių dalininkų įtraukimas į ugdymo procesus ir bendruomenės veiklas. Įvairių komunikacijos būdų ir priemonių naudojimas siekiant pozityvaus ir motyvuojančio santykio su ugdymo socialiniais dalininkais.
	4.2. Dalytis gerąja profesine patirtimi.	Dalyvavimas žinių ir patirties perdavimo tinkluose ir platformose, šių platformų ir tinklų kūrimas. Įsitraukimas į metodinių grupių darbą, projektines veiklas, pagal poreikį ir galimybes dalyvavimas mentorystės veiklose.
Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam)	Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį išsilavinimą, bakalauro kvalifikacinį laipsnį. Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos mokantis pirmosios pakopos pedagoginėse studijose arba mokomąjį	

<i>išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	dalyką atitinkančios studijų krypties pirmosios pakopos studijose ir profesinėse studijose arba gretutinėse studijose, arba neformaliojo mokymosi ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties.
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikomi)</i>	Mokytojai, dirbantys pagal bendrojo ugdymo programas, turi būti įgiję Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. V-774 „Dėl Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai aprašo patvirtinimo“, nustatytą išsilavinimą ir kvalifikaciją.
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų, įgytų studijuojant pirmosios pakopos studijose, vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Formaliojo švietimo būdu įgytų kompetencijų asmenims, norintiems tęsti studijas aukštojoje mokykloje, pripažinimą kaip studijų programos dalį atlieka aukštosios mokyklos švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Neformaliu ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties įgytų kompetencijų vertinimą ir pripažinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

5. Kvalifikacijos pavadinimas: ikimokyklinio ugdymo pedagogas, LTKS VII

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: ikimokyklinio (ankstyvojo, ikimokyklinio, priešmokyklinio) amžiaus vaikų ugdymo valdymas ir metodologinė plėtra. Tipinės darbo priemonės: informacinės ir komunikacinės technologijos, ugdymo priemonės, metodinė medžiaga, elektroninės ugdymui skirtos platformos, vidaus ir lauko aplinkos įranga ir kt. Tipinės darbo sąlygos: individualus ir komandinis darbas patalpose ir lauke. Papildoma informacija: ikimokyklinio ugdymo pedagogas savo veikloje vadovaujasi ugdymą reglamentuojančiais teisės aktais ir įstaigos vidaus dokumentais, profesine etika, bendražmogiškosiomis ir pilietinėmis vertybėmis bei socialinės atsakomybės nuostatomis, darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos reikalavimais. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti valstybinėse ir (ar) nevalstybinėse švietimo įstaigose, vykdančiose ikimokyklinio ugdymo programą.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>

1. Vaiko ir jo aplinkos vertinimo ir pagalbos ugdantis teikimo tobulinimas (LTKS VII)	1.1. Kurti vaiko ir jo aplinkos pažinimo metodines priemones.	Vaiko aplinkos pažinimo būdų, strategijų ir metodinių priemonių kūrimas, bendradarbiaujant su pagalbos vaikui specialistais. Įvairių pagalbos teikimo ugdantis, ugdymosi skatinimo, vaikų motyvavimo, socialinės ir edukacinės įtraukties projektų iniciavimas ir įgyvendinimas.
	1.2. Konsultuoti pedagoginius ir nepedagoginius darbuotojus, vaiko šeimą vaiko ir jo aplinkos pažinimo klausimais.	Dalijimasis gerąja patirtimi su pedagoginiais ir nepedagoginiais darbuotojais, vaiko šeima vaiko ir jo aplinkos pažinimo klausimais. Profesinio tobulinimo priemonių rengimas ir įgyvendinimas.
2. Inovatyvių ugdymo turinio kaitos sprendimų kūrimas (LTKS VII)	2.1. Tobulinti ugdymo turinį.	Ankstyvojo, ikimokyklinio, priešmokyklinio amžiaus vaikų ugdymo turinio kūrimas ir įgyvendinimas, įtraukiant bendrųjų kompetencijų ugdymą, atsižvelgiant į vaikų įvairovę, siekiant individualios vaiko, grupės ir bendros ikimokyklinio ugdymo pažangos.
	2.2. Konsultuoti pedagogus turinio kaitos klausimais.	Konsultacijų ir pagalbos ikimokyklinio ugdymo turinio kūrimo bei atnaujinimo klausimais teikimas, skleidžiant naujausias ankstyvojo, ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikų visuminio, integruoto ir personalizuoto ugdymo žinias. Ugdymo turinio inovacijų paieška ir įgyvendinimas.

	2.3. Kurti kompleksines didaktines ugdymo kokybę gerinančias strategijas ir priemones.	Naujų ugdymo strategijų, skirtų vaikų gerovės užtikrinimui ir gebėjimų ugdymui, kūrimas. Ikimokyklinio ugdymo individualizavimo, personalizavimo, integravimo ir vaikų įtraukimo į ugdymo procesą būdų bei ugdymo priemonių kūrimas ir išbandymas. Palankių, socialinę, kalbinę, kultūrinę ir ugdymosi įtrauktį didinančių mokymosi aplinkų įvairių gebėjimų ir ugdymosi poreikių turintiems vaikams kūrimas ir plėtojimas. Konsultacijų ir pagalbos ugdymo proceso kokybės užtikrinimo klausimais teikimas.
3. Vertinimo, grįžtamojo ryšio teikimo sistemų tobulinimas (LTKS VII)	3.1. Inicijuoti vaikų pažangos vertinimo ir grįžtamojo ryšio teikimo procesų tobulinimą.	Vertinimo sistemų (individualaus vaiko, grupės, ugdymo proceso kokybės) tobulinimo sprendimų paieška ir išbandymas. Vertinimo sistemos (ar jos elementų) kaitos ikimokyklinio ugdymo įstaigoje iniciavimas ir įgyvendinimas.
	3.2. Konsultuoti ikimokyklinio mokymo įstaigos ir kitų įstaigų bendruomenes vaikų pasiekimų ir pažangos vertinimo klausimais.	Ikimokyklinio ugdymo įstaigos ir kitų įstaigų bendruomenių konsultavimas, metodinės pagalbos teikimas, profesinio meistriškumo veiklų vedimas, metodinių priemonių, skirtų vertinimo tobulinimui, rengimas ir sklaida.
	3.3. Tobulinti grįžtamojo ryšio suteikimą.	Tėvų (įtėvių, globėjų, rūpintojų) įtraukimas į vaiko pasiekimų ir pažangos vertinimą. Grįžtamojo ryšio vaikams, įstaigos administracijai ir socialiniams dalininkams teikimas.
4. Profesinės veiklos tyrimų iniciavimas ir vykdymas (LTKS VII)	4.1. Inicijuoti profesinės veiklos ir ikimokyklinio ugdymo įstaigos bendruomenės tyrimus.	Tyrimo planavimas ir įgyvendinimas, siekiant efektyvinti ikimokyklinio ugdymo procesą, spręsti ugdymo problemas. Ikimokyklinio ugdymo įstaigos pedagogų telkimas profesinės veiklos tyrimo atlikimui.
	4.2. Kitiškai ir refleksyviai vertinti profesinės veiklos tyrimų rezultatus.	Ikimokyklinio ugdymo proceso tobulinimo sprendimų teikimas, remiantis ar grindžiant profesinės veiklos tyrimų rezultatais. Profesinės veiklos problemų

		sprendimas, vadovaujantis gautais rezultatais.
5. Profesinio bendradarbiavimo ir bendravimo ryšių bei būdų plėtojimas (LTKS VII)	5.1. Plėtoti ugdymo socialinių dalininkų įtraukimą į ikimokyklinio ugdymo įstaigos bendruomenės veiklas.	Ugdymo socialinių dalininkų teikiamo grįžtamojo ryšio apie ikimokyklinio ugdymo įstaigos veiklą vertinimas ir analizė. Bei naujų ugdymo socialinių dalininkų įtraukimo į ikimokyklinio ugdymo įstaigos veiklas būdų numatymas ir išbandymas.
	5.2. Plėtoti naujus bendradarbiavimo ryšius.	Išorinių ryšių palaikymas ir plėtojimas, tinkamai atstovaujant savo ikimokyklinio ugdymo įstaigai įvairiuose tinkluose, dalyvaujant projektinėje veikloje, vadovaujant studentų praktikoms.
	5.3. Stiprinti ikimokyklinio ugdymo įstaigos bendradarbiavimo kultūrą.	Profesinės pagalbos bendruomenės nariams teikimas, mentorystė, patirties dalijimosi kultūros kūrimas.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį ugdymo mokslų studijų kryptių grupės išsilavinimą, magistro kvalifikacinį laipsnį. Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos mokantis ugdymo mokslų studijų kryptių grupės antrosios pakopos studijose arba neformaliuoju ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties.	
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikomi)</i>	Netaikomi.	
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų, įgytų studijuojant antrosios pakopos studijose, vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Formaliojo švietimo būdu įgytų kompetencijų asmenims, norintiems tęsti studijas aukštojoje mokykloje, pripažinimą kaip studijų programos dalį atlieka aukštosios mokyklos švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Neformaliuoju ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties įgytų kompetencijų vertinimą ir pripažinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Dėl asmens, įgijusio šią kvalifikaciją sudarančias kompetencijas, tinkamumo atitinkamos kvalifikacijos reikalaujančiai darbo vietai, sprendžia darbdavys.	

<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.
--	------------

6. Kvalifikacijos pavadinimas: bendrojo ugdymo pedagogas, LTKS VII

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: įvairių pagrindinio ir vidurinio ugdymo lygmens mokomųjų dalykų mokymo valdymas ir metodologinė plėtra. Tipinės darbo priemonės: informacinės ir komunikacinės technologijos, ugdymo priemonės, metodinė medžiaga, elektroninės ugdymui skirtos platformos ir kt. Tipinės darbo sąlygos: individualus ir komandinis darbas patalpose ir lauke. Papildoma informacija: bendrojo ugdymo pedagogas savo veikloje vadovaujasi ugdymą reglamentuojančiais teisės aktais ir įstaigos vidaus dokumentais, profesine etika, bendražmogiškosiomis ir pilietinėmis vertybėmis bei socialinės atsakomybės nuostatomis, darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos reikalavimais. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti visų tipų valstybinėse ir (ar) nevalstybinėse švietimo įstaigose, vykdančiose pagrindinio ir (ar) vidurinio ugdymo programą.	
1. Mokinio ir jo aplinkos vertinimo ir mokymosi motyvavimo sprendimų tobulinimas (LTKS VII)	1.1. Kurti mokinio ir jo aplinkos pažinimo, mokymosi motyvavimo metodines priemones.	Bendradarbiaujant su pagalbos mokiniui specialistais, mokinio aplinkos pažinimo ir susijusių metodinių priemonių kūrimas. Įvairių pagalbos teikimo mokantis, mokymosi skatinimo, mokinių motyvavimo projektų iniciavimas ir įgyvendinimas.
	1.2. Konsultuoti pedagoginius ir nepedagoginius darbuotojus mokinio ir jo aplinkos pažinimo klausimais.	Dalijimasis gerąja patirtimi su pedagoginiais ir nepedagoginiais darbuotojais mokinio ir jo aplinkos pažinimo klausimais. Profesinio tobulinimo priemonių rengimas ir įgyvendinimas.
2. Inovatyvių ugdymo turinio kaitos sprendimų kūrimas (LTKS VII)	2.1. Tobulinti ugdymo turinį.	Monodisciplininio, multidisciplininio bei integruoto ugdymo turinio kūrimas ir įgyvendinimas, įtraukiant bendrųjų kompetencijų ugdymą, atsižvelgiant į mokinių įvairovę, siekiant individualios mokinio, klasės ir mokyklos lygmens pažangos.
	2.2. Konsultuoti pedagogus ugdymo turinio kaitos klausimais.	Konsultacijų ir pagalbos ugdymo turinio kūrimo bei atnaujinimo klausimais teikimas, skleidžiant

		naujausias savo dalyko, srities žinias. Ugdymo turinio inovacijų paieška ir įgyvendinimas.
	2.3. Kurti kompleksines didaktines ugdymo kokybę gerinančias strategijas ir priemones.	Naujų ugdymo strategijų, skirtų mokinių mąstymo ir mokėjimo mokytis gebėjimų ugdymui kūrimas. Ugdymo diferencijavimo, individualizavimo, personalizavimo integravimo bei klasės ar grupės įtraukimo į ugdymo procesą būdų kūrimas ir išbandymas. Palankių, ugdymosi įtrauktį didinančių mokymosi aplinkų įvairių gebėjimų ir ugdymosi poreikių turintiems mokiniams kūrimas ir plėtojimas. Konsultacijų ir pagalbos ugdymo proceso kokybės užtikrinimo klausimais teikimas.
3. Vertinimo, grįžtamojo ryšio teikimo sistemų tobulinimas (LTKS VII)	3.1. Inicijuoti mokyklos vertinimo procesų tobulinimą.	Vertinimo sistemas (individualaus mokinio, klasės ar mokyklos lygmens) tobulinančių sprendimų paieška ir išbandymas. Vertinimo sistemos (ar jos elementų) kaitos mokykloje iniciavimas ir įgyvendinimas.
	3.2. Konsultuoti mokyklos ir kitų mokyklų bendruomenės mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo klausimais.	Mokyklos ir kitų mokyklų bendruomenių konsultavimas, metodinės pagalbos teikimas, profesinio meistriškumo pamokų vedimas, metodinių priemonių, skirtų vertinimo tobulinimui, rengimas ir sklaida.
	3.3. Tobulinti grįžtamojo ryšio suteikimą.	Mokinių, tėvų (įtėvių, globėjų, rūpintojų) įtraukimas į pasiekimų ir pažangos vertinimą. Grįžtamojo ryšio mokiniams, įstaigos administracijai ir socialiniams dalininkams teikimas.
4. Profesinės veiklos tyrimų iniciavimas ir vykdymas (LTKS VII)	4.1. Inicijuoti profesinės veiklos ir mokyklos bendruomenės tyrimus.	Tyrimo idėjos sukūrimas, tyrimo planavimas ir įgyvendinimas, siekiant efektyvinti ugdymo procesą, spręsti ugdymo problemas. Mokyklos mokytojų telkimas profesinės veiklos tyrimo atlikimui.
	4.2. Kitiškai ir refleksyviai vertinti profesinės veiklos	Mokyklos ugdymo proceso tobulinimo sprendimų teikimas,

	tyrimų rezultatus.	remiantis ar grindžiant profesinės veiklos tyrimų rezultatais. Profesinės veiklos problemų sprendimas, vadovaujantis gautais rezultatais.
5. Profesinio bendradarbiavimo ir bendravimo ryšių bei būdų plėtojimas (LTKS VII)	5.1. Plėtoti ugdymo socialinių dalininkų įtraukimą į mokyklos bendruomenės veiklas.	Ugdymo socialinių dalininkų teikiamo grįžtamojo ryšio apie mokyklos gyvenimą vertinimas ir analizė bei naujų ugdymo socialinių dalininkų įtraukimo į mokyklos veiklas būdų numatymas ir išbandymas.
	5.2. Plėtoti naujus bendradarbiavimo ryšius.	Išorinių ryšių palaikymas ir plėtojimas, tinkamai atstovaujant savo švietimo įstaigai įvairiuose tinkluose, dalyvaujant projektinėje veikloje, vadovaujant studentų praktikoms.
	5.3. Stiprinti mokyklos bendradarbiavimo kultūrą.	Profesinės pagalbos bendruomenės nariams teikimas, mentorystė, patirties dalijimosi kultūros kūrimas.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį ugdymo mokslų studijų krypties grupės išsilavinimą, magistro kvalifikacinį laipsnį. Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos mokantis ugdymo mokslų studijų krypties grupės antrosios pakopos studijose arba neformaliojo ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties.	
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikomi)</i>	Netaikomi.	
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų, įgytų studijuojant antrosios pakopos studijose, vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Formaliojo švietimo būdu įgytų kompetencijų asmenims, norintiems tęsti studijas aukštojoje mokykloje, pripažinimą kaip studijų programos dalį atlieka aukštosios mokyklos švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Neformaliojo ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties įgytų kompetencijų vertinimą ir pripažinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Dėl asmens, įgijusio šią kvalifikaciją sudarančias kompetencijas, tinkamumo atitinkamos kvalifikacijos reikalaujančiai darbo	

	vietai, sprendžia darbdavys.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

II SKYRIUS

PROFESINIO MOKYMO POSEKTORIAUS KVALIFIKACIJŲ APRAŠAI

7. Kvalifikacijos pavadinimas: profesijos meistras, LTKS V

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: praktinis profesinis mokymas. Tipinės darbo priemonės: mechaniniai, hidrauliniai, elektriniai prietaisai, automatinės sistemos ir įrenginiai, darbo įrankiai ir priemonės, naudojami konkrečioje ūkio veiklos srityje; darbų saugos priemonės; kompiuterinė įranga ir programos. Tipinės darbo sąlygos: darbas uždaroje patalpoje (kabinetuose, salonuose, cechuose ir kt.), atvirose erdvėse (laukuose, keliuose, gatvėse, statybų aikštelėse ir kt.); privaloma dėvėti specialius darbo drabužius ir laikytis darbų saugos reikalavimų, kaip reikalaujama konkrečios profesinės veiklos srities. Papildoma informacija: profesijos meistras vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos reikalavimais. Jis vadovauja pameistrio veiklai, bendradarbiauja su profesijos mokytoju. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės būti meistrais įmonėse besimokantiems pameistrams.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Praktinio mokymo planavimas ir įgyvendinimas (LTKS V)	1.1. Sudaryti praktinio mokymo įmonėje planą.	Mokymo turinio, atsižvelgiant į mokymosi rezultatus, planavimas. Darbų saugos, darbo vietos reikalavimų praktiniam mokymui užtikrinimas. Individualaus ir grupės mokymo plano, mokymo grafiko sudarymas.
	1.2. Vykdyti praktinio profesinio mokymo apskaitą.	Dienynų tvarkymas, ataskaitų, suvestinių, pameistrių mokymosi, pažangumo, lankomumo apskaitos dokumentų rengimas ir tvarkymas įmonėje.
	1.3. Vertinti individualius pameistrio mokymosi poreikius.	Individualių pameistrio mokymosi poreikių ir galimybių nustatymas. Mokymo teorijų taikymas, besimokančiųjų skatinimo ir motyvavimo būdų identifikavimas. Individualių ir grupinių praktinio profesinio mokymo metodų

		parinkimas ir taikymas.
	1.4. Parinkti mokymo medžiagas ir priemones.	Mokymo priemonių (įrankių, įrenginių, medžiagų, šiuolaikinių technologijų ir įrangos) parinkimas. Nelaimingų atsitikimų ir materialinės žalos prevencija.
	1.5. Vykdyti individualų ir grupės praktinį mokymą realioje darbo aplinkoje.	Mokymosi užduočių formulavimas. Veiklos procesų, operacijų demonstravimas. Sveikų ir saugių mokymosi sąlygų užtikrinimas. Konstruktyvus bendravimas ir bendradarbiavimas su pameistriu.
2. Praktinio profesinio mokymo pasiekimų vertinimas (LTKS V)	2.1. Vykdyti pameistrio praktinių gebėjimų vertinimą.	Praktinių gebėjimų vertinimo principų, metodų ir būdų taikymas. Vertinimo užduočių rengimas. Vertinimo kriterijų aptarimas su profesijos mokytoju ir pameistriu. Diagnostinio, apibendrinamojo vertinimo atlikimas. Vertinimo rezultatų nagrinėjimas.
	2.2. Vertinti praktinio mokymosi pažangą.	Mokymosi proceso pažangos nustatymas ir nagrinėjimas. Grįžtamojo ryšio teikimas pameistriui ir profesijos mokytojui.
3. Nuolatinis profesinis tobulėjimas (LTKS V)	3.1. Tobulinti pedagoginę kompetenciją.	Profesinės veiklos reflektavimas, tobulinimo kryptių numatymas. Dalyvavimas mokymuose, skirtuose tobulinti profesijos meistrų pedagoginę kompetenciją, dalijimasis savo patirtimi.
	3.2. Atnaujinti specialiąsias žinias, įsisavinti naujausias profesinės srities technologijas.	Informacijos apie profesinės srities technologines naujoves paieška ir taikymas. Dalyvavimas kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, projektuose, profesijos socialiniuose tinkluose.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacija suteikiama asmeniui, turinčiam vidurinį išsilavinimą ir baigusiam švietimo programą. Kvalifikacija asmeniui taip pat gali būti suteikta, pripažinus neformaliojo mokymosi arba savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos įgytas kompetencijas.	
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar</i>	Netaikomi.	

<i>Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikomi)</i>	
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens įgytų kompetencijų vertinimas ir pripažinimas vykdomas teisės aktų nustatyta tvarka. Dėl asmens, įgijusio šią kvalifikaciją sudarančias kompetencijas, tinkamumo atitinkamos kvalifikacijos reikalaujančiai darbo vietai, sprendžia darbdavys.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

8. Kvalifikacijos pavadinimas: profesijos mokytojas, LTKS V

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: teorinis ir praktinis profesinis mokymas. Tipinės darbo priemonės: mechaniniai, hidrauliniai, elektriniai prietaisai, automatinės sistemos ir įrenginiai, darbo įrankiai ir priemonės, naudojami konkrečios ūkio veiklos srityse; darbų saugos priemonės; kompiuterinė įranga ir programos. Tipinės darbo sąlygos: darbas uždaroje patalpose (klasėse, dirbtuvėse, cechuose ir kt.), atvirose erdvėse (laukuose, keliuose, gatvėse, statybų aikštelėse ir kt.); pagal profesijos specifiką praktinio mokymo metu privalo dėvėti specialius darbo drabužius ir laikytis darbų saugos reikalavimų, kaip reikalaujama konkrečios profesinės veiklos srityse. Papildoma informacija: profesijos mokytojas savo veikloje vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos reikalavimais. Savo veiklą vykdo savarankiškai, planuoja ir organizuoja mokinių ir (ar) jų grupių mokymosi procesą, bendradarbiauja su kitais profesijos mokytojais ir profesinio mokymo įstaigos specialistais ir ugdymo socialiniais dalininkais. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti profesinio mokymo įstaigose.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Teorinis ir praktinis profesinis mokymas (LTKS V)	1.1. Parinkti profesinio mokymo medžiagą ir priemones.	Mokymo medžiagos, atitinkančios profesinio mokymo programos turinį, parinkimas. Mokymo priemonių (įrankių, įrenginių), atitinkančių mokymosi rezultatus bei šiuolaikinį technologijų lygį, naudojimas. Skaitmeninių technologijų ir įrangos taikymas. Nelaimingų atsitikimų ir materialinės žalos prevencija.

	1.2. Kurti mokymui skirtas aplinkas.	Mokymo aplinkų kūrimas ir pritaikymas, mokymo ir mokymosi priemonių kūrimas. Nuotolinių mokymo aplinkų kūrimas ir taikymas. Tekstinės spausdintos ir skaitmeninės (<i>Moodle</i> ar kitose virtualiosiose mokymosi aplinkose) mokymo ir mokymosi medžiagos (konspektų, pateikčių, filmų, plakatų, maketų, modelių ir kt.) rengimas.
	1.3. Perteikti mokymo turinį.	Mokymo turinio, atitinkančio šiuolaikines technologijas ir ūkio sektoriaus plėtros tendencijas, perteikimas. Mokymo turinio savalaikis atnaujinimas. Bendrųjų kompetencijų integruotas ugdymas. Teorinio ir praktinio profesinio mokymo dermės užtikrinimas.
	1.4. Individualizuoti profesinį mokymą.	Mokymo aplinkos ir mikroklimato, užtikrinančio mokinių sveikatą ir saugumą kūrimas ir pritaikymas individualiems mokinių poreikiams; bendravimas su mokiniu, jo tėvais (įtėviais, globėjais, rūpintojais). Efektyvių profesinio mokymo metodų parinkimas pagal individualius mokinių poreikius. Skaitmeninės mokymosi aplinkos taikymas. Individualus praktinis mokymas, demonstruojant realioje darbo vietoje vykstančius procesus. Bendradarbiavimas su socialiniais dalininkais, kuriant individualiems mokinių poreikiams pritaikytas profesinio mokymo sąlygas darbo vietose.
2. Mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimas (LTKS V)	2.1. Vykdyti mokinių įgytų kompetencijų vertinimą.	Vertinimo kriterijų aptarimas su mokiniais. Pradinis ir tarpinis diagnostinis mokymosi pasiekimų vertinimas pagal numatytas vertinimo užduotis. Formuojamasis ir apibendrinamasis įgytų žinių ir praktinių gebėjimų bei bendrųjų kompetencijų vertinimas. Informacijos tėvams (įtėviams, globėjams, rūpintojams) teikimas apie mokinio mokymosi pažangą.

	2.2. Analizuoti mokinių mokymosi pasiekimus ir pažangą.	Mokymosi stebėjimas. Informacijos apie mokymosi procesą ir rezultatus rinkimas ir kaupimas. Grįžtamojo ryšio apie pasiekimus ir mokymosi pažangą teikimas mokiniui. Pagalbos sėkmingai mokytis, tobulėti, bręsti kaip asmenybei mokiniui teikimas.
	2.3. Vertinti neformaliojo mokymosi arba savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos įgytas kompetencijas.	Asmenų konsultavimas dėl neformaliojo mokymosi arba savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo. Neformaliojo mokymosi arba savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo procedūrų taikymas, vertinimo dokumentų rengimas.
3. Profesinis informavimas ir konsultavimas (LTKS V)	3.1. Informuoti ir konsultuoti bendrojo ugdymo įstaigų mokinius, mokytojus ir socialinius dalininkus dėl kvalifikacijų įgijimo.	Pagrindinių kvalifikacijos charakteristikų, asmens ypatybių, padedančių arba trukdančių įgyti kvalifikaciją ar jos dalį, apibūdinimas. Žinių apie profesinio mokymo įstaigą, mokymosi sąlygas, priėmimo sąlygas, teikimas. Informacinių komunikacinių priemonių taikymas informavimo ir konsultavimo veikloje.
	3.2. Konsultuoti mokinius dėl įsidarbinimo ir profesinės karjeros galimybių.	Informavimas apie profesinio mokymo programas, mobilumo programas, praktinio mokymosi Lietuvos ir kitų šalių įmonėse galimybes, profesinės veiklos perspektyvas, darbo ir karjeros galimybes įgijus kvalifikaciją. Konsultavimas apie neformaliojo mokymosi arba savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos įgytų kompetencijų vertinimą ir pripažinimą.
4. Nuolatinis profesinis tobulėjimas (LTKS V)	4.1. Sudaryti asmeninio profesinio tobulėjimo planą.	Veiklos reflektavimas (veiklos stipriosios ir tobulintinos sritys). Veiklos srities (profesinio mokymo programos), pedagoginių ir technologinių naujovių sekimas. Specialiųjų (technologinių), pedagoginių (didaktinių) ir

		bendrųjų kompetencijų tobulinimo planavimas.
	4.2. Atnaujinti specialiąsias (technologines) žinias, įsisavinti naujausias profesinės srities technologijas.	Įvairių rūšių informacijos apie profesinės srities technologines ir pedagogines naujoves paieška. Tikslinių duomenų bazių naudojimas. Nuotolinis mokymasis. Bendradarbiavimas su kitais profesijos mokytojais dėl metodinės veiklos. Mokymasis realiose darbo vietose. Atvirosios pamokos. Dalyvavimas projektuose, stažuotėse, kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, profesiniuose tinkluose. Dalijimasis savo patirtimi.
5. Veikla mokyklos bendruomenei (LTKS V)	5.1. Dalyvauti nacionaliniuose ir tarptautiniuose projektuose.	Grupinio ir komandinio darbo principų taikymas įgyvendinant nacionalinius ir tarptautinius projektus. Projektinės veiklos kompetencijų plėtra.
	5.2. Dalyvauti profesinės veiklos ir kituose renginiuose.	Mokinių rengimas nacionaliniams, tarptautiniams konkursams. Teisėjavimas vietiniuose, nacionaliniuose renginiuose. Dalyvavimas meistriškumo konkursuose, mokyklos ir kituose nacionaliniuose bei tarptautiniuose renginiuose.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacija suteikiama asmeniui, turinčiam vidurinį išsilavinimą ir baigusiam švietimo programą. Kvalifikacija asmeniui taip pat gali būti suteikta, pripažinus neformaliojo mokymosi arba savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos įgytas kompetencijas.	
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikomi)</i>	Profesijos mokytojai turi būti įgiję Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. V-774 „Dėl Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai aprašo patvirtinimo“, nustatytą išsilavinimą ir atitikti profesinio mokymo programoje keliamus kvalifikacinius reikalavimus.	
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens įgytų kompetencijų vertinimas ir pripažinimas vykdomas teisės aktų nustatyta tvarka. Dėl asmens,	

	įgijusio šią kvalifikaciją sudarančias kompetencijas, tinkamumo atitinkamos kvalifikacijos reikalaujančiai darbo vietai, sprendžia darbdavys.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

9. Kvalifikacijos pavadinimas: profesijos mokytojas, LTKS VI

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: teorinis ir praktinis profesinis mokymas. Tipinės darbo priemonės: mechaniniai, hidrauliniai, elektriniai prietaisai, automatinės sistemos ir įrenginiai, darbo įrankiai ir priemonės, naudojami konkrečios ūkio veiklos srities; darbų saugos priemonės; kompiuterinė įranga ir programos. Tipinės darbo sąlygos: darbas uždaroje patalpose (klasėse, dirbtuvėse, cechuose ir kt.), atvirose erdvėse (laukuose, keliuose, gatvėse, statybų aikštelėse ir kt.); pagal profesijos specifiką praktinio mokymo metu privalo dėvėti specialius darbo drabužius ir laikytis darbų saugos reikalavimų, kaip reikalaujama konkrečios veiklos srities. Papildoma informacija: profesijos mokytojas savo veikloje vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos reikalavimais. Savo veiklą vykdo savarankiškai, planuoja ir organizuoja mokinių ir (ar) jų grupių mokymosi procesą, bendradarbiauja su kitais profesijos mokytojais ir profesinio mokymo įstaigos specialistais ir ugdymo socialiniais dalininkais. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti profesinio mokymo įstaigose.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Profesinio mokymo turinio ir proceso planavimas (LTKS VI)	1.1. Nustatyti profesinio mokymo poreikius.	Mokinio ir darbo rinkos poreikių analizavimas. Ryšių su socialiniais dalininkais, socialinio konteksto analizavimas.
	1.2. Įvertinti darbo procesų technologinius ir organizacinius pokyčius, siekiant atnaujinti profesinio mokymo turinį.	Darbo procesų technologinių ir organizacinių pokyčių identifikavimas ir analizė. Darbo procesų skaitmenizacijos pokyčių ir jų teikiamų privalumų bei keliamos rizikos dirbantiems įvertinimas.
	1.3. Planuoti ir dokumentuoti profesinio mokymo turinį ir procesą.	Profesinio mokymo programų ir jų modulių rengimas ir atnaujinimas. Ilgalaikių ir trumpalaikių profesinio mokymo planų rengimas ir koregavimas. Mokymo turinio kontekstualizavimas profesijai

		būdingomis vertybėmis, pritaikymas vietos regiono ir (ar) mokinių poreikiams. Profesinio mokymo dokumentacijos (elektroninių dienynų, praktikos dienynų, ataskaitų, suvestinių, mokinių mokymosi, pažangumo, lankomumo apskaitos dokumentų) pildymas.
2. Teorinis ir praktinis profesinis mokymas (LTKS VI)	2.1. Vertinti mokinio pasirengimą mokymuisi.	Mokinių individualių mokymosi poreikių ir galimybių pažinimas. Efektyvių teorinio ir praktinio profesinio mokymo strategijų ir metodų parinkimas pagal individualius mokinio mokymosi poreikius ir galimybes bei numatytus mokymosi rezultatus, atsižvelgiant į mokinių amžių, pasirengimą, mokymosi stilių ypatumus, kultūrinius skirtumus.
	2.2. Kurti mokymui skirtas aplinkas.	Mokymo aplinkų kūrimas ir pritaikymas, mokymo ir mokymosi priemonių kūrimas. Nuotolinių mokymo aplinkų kūrimas ir taikymas. Tekstinės spausdintos ir skaitmeninės (Moodle ar kitose virtualiosiose mokymosi aplinkose) mokymo ir mokymosi medžiagos (konspektų, pateikčių, filmų, plakatų, maketų, modelių ir kt.) rengimas.
	2.3. Perteikti mokymo turinį.	Mokymo turinio, atitinkančio šiuolaikines technologijas ir ūkio sektoriaus plėtros tendencijas, perteikimas. Mokymo turinio savalaikis atnaujinimas. Bendrųjų kompetencijų integruotas ugdymas. Teorinio ir praktinio profesinio mokymo dermės užtikrinimas.
	2.4. Individualizuoti profesinį mokymą.	Mokymo aplinkos ir mikroklimato, užtikrinančio mokinių sveikatą ir saugumą kūrimas ir pritaikymas individualiems mokinių poreikiams; bendravimas su mokiniu, jo tėvais (įtėviais, globėjais, rūpintojais). Efektyvių profesinio mokymo metodų parinkimas pagal individualius mokinių poreikius. Skaitmeninės

		mokymosi aplinkos taikymas. Individualus praktinis mokymas, demonstruojant realioje darbo vietoje vykstančius procesus. Bendradarbiavimas su socialiniais dalininkais, kuriant individualiems mokinių poreikiams pritaikytas profesinio mokymo sąlygas darbo vietose.
3. Mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimas (LTKS VI)	3.1. Rengti mokinių įgytų kompetencijų vertinimo užduotis.	Individualių ir grupinių užduočių įgytoms žinioms ir praktiniams gebėjimams įvertinti rengimas. Skaitmeninių technologijų ir įrangos taikymas užduočių rengimui ir vertinimui.
	3.2. Vykdyti mokinių įgytų kompetencijų vertinimą.	Vertinimo kriterijų aptarimas su mokiniais. Pradinis ir tarpinis diagnostinis mokymosi pasiekimų vertinimas pagal numatytas vertinimo užduotis. Formuojamasis ir apibendrinamasis įgytų žinių ir praktinių gebėjimų bei bendrųjų kompetencijų vertinimas. Informacijos tėvams (įtėviams, globėjams, rūpintojams) teikimas apie mokinio mokymosi pažangą.
	3.3. Analizuoti mokinių mokymosi pasiekimus ir pažangą.	Mokymosi stebėjimas. Informacijos apie mokymosi procesą ir rezultatus rinkimas ir kaupimas. Grįžtamojo ryšio apie pasiekimus ir mokymosi pažangą teikimas mokiniui. Pagalbos sėkmingai mokytis, tobulėti, bręsti kaip asmenybei mokiniui teikimas.
	3.4. Vertinti neformaliojo mokymosi arba savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos įgytas kompetencijas.	Asmenų konsultavimas dėl neformaliojo mokymosi arba savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo. Neformaliojo mokymosi arba savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo procedūrų taikymas, vertinimo dokumentų rengimas.
4. Profesinis informavimas ir konsultavimas (LTKS VI)	4.1. Informuoti ir konsultuoti bendrojo ugdymo įstaigų mokinius, mokytojus ir socialinius	Pagrindinių kvalifikacijos charakteristikų, asmens ypatybių, padedančių arba trukdančių įgyti kvalifikaciją ar jos dalį,

	dalininkus dėl kvalifikacijų įgijimo.	apibūdinimas. Žinių apie profesinio mokymo įstaigą, mokymosi sąlygas, priėmimo sąlygas, teikimas. Informacinių komunikacinių priemonių taikymas informavimo ir konsultavimo veikloje.
	4.2. Konsultuoti mokinius dėl įsidarbinimo ir profesinės karjeros galimybių.	Informavimas apie profesinio mokymo programas, mobilumo programas, praktinio mokymosi Lietuvos ir kitų šalių įmonėse galimybes, profesinės veiklos perspektyvas, darbo ir karjeros galimybes įgijus kvalifikaciją. Konsultavimas apie neformaliojo mokymosi arba savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos įgytų kompetencijų vertinimą ir pripažinimą.
5. Nuolatinis profesinis tobulėjimas (LTKS VI)	5.1. Sudaryti asmeninio profesinio tobulėjimo planą.	Veiklos reflektavimas (veiklos stipriosios ir tobulintinos sritys). Veiklos srities (profesinio mokymo programos), pedagoginių ir technologinių naujovių sekimas. Specialiųjų (technologinių), pedagoginių (didaktinių) ir bendrųjų kompetencijų tobulinimo planavimas.
	5.2. Atnaujinti savo specialiąsias (technologines) žinias, įsisavinti naujausias profesinės srities technologijas.	Įvairių rūšių informacijos apie profesinės srities technologines ir pedagogines naujoves paieška. Tikslinių duomenų bazių naudojimas. Nuotolinis mokymasis. Bendradarbiavimas su kitais profesijos mokytojais dėl metodinės veiklos. Mokymasis realiose darbo vietose. Atvirosios pamokos. Dalyvavimas projektuose, stažuotėse, kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, profesiniuose tinkluose. Dalijimasis savo patirtimi.

6. Veikla mokyklos bendruomenei (LTKS VI)	6.1. Rengti nacionalinius, tarptautinius projektus ir juose dalyvauti.	Projektų valdymo principų taikymas. Nacionalinių ir tarptautinių finansavimo šaltinių paieška. Grupinio ir komandinio darbo principų taikymas rengiant ir įgyvendinant projektus. Projektinio darbo įgūdžių ir kompetencijų plėtra.
	6.2. Organizuoti profesinės veiklos ir kitus renginius.	Informacijos apie vietinius, nacionalinius, tarptautinius profesinės veiklos renginius rinkimas. Mokinių rengimas nacionaliniams, tarptautiniams konkursams. Vietinių, nacionalinių renginių organizavimas, teisėjavimas juose. Organizavimas ir dalyvavimas meistriskumo konkursuose, mokyklos ir kituose nacionaliniuose bei tarptautiniuose renginiuose.
<i>Specializacijos kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Skaitmenizuotų profesinio mokymosi procesų projektavimas ir diegimas (LTKS VI)	1.1. Adaptuoti mokymuisi skaitmenizuotas gamybinių–technologinių procesų grandines.	Skaitmenizuotų gamybinių–technologinių procesų grandinių parinkimas mokymui, jų veikimo principų analizė, proceso grandinės supaprastinimas, akcentuojant esmines proceso dalis, tačiau laikantis realių technologinių parametrų ir reikalavimų.
	1.2. Parengti skaitmenizuotus mokymosi ir mokymo scenarijus.	Skaitmenizuotų mokymo ir mokymosi scenarijų, skatinančių probleminį ir savivaldų mokymąsi, parinkimas, įdiegimas ir vertinimas.
	1.3. Planuoti ir įgyvendinti interaktyvaus, virtualaus ir individualaus mokymosi etapus.	Skaitmenizuotų mokymosi scenarijų ir formatų, arba jų elementų diegimas profesiniame mokyme (nuotolinis ir mišrusis mokymasis).
	1.4. Parengti mokymuisi tinkamas interaktyvias medijas.	Mokymosi medijų prieinamumo, atvirumo, mokiniams keliamų reikalavimų lygio įvertinimas, medijų poveikio sprendimų priėmimo gebėjimų, bendradarbiavimo gebėjimų ir kūrybiškumo ugdymui įvertinimas, garso ir vaizdo duomenų taikymas

		ir integravimas mokymo procese, vaizdinės mokomosios medžiagos rengimas, autorinių teisių apsaugos reikalavimų laikymasis.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį išsilavinimą, profesinio bakalauro arba bakalauro kvalifikacinį laipsnį. Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos mokantis švietimo programoje arba neformaliojo ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties.	
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikomi)</i>	Profesijos mokytojai turi būti įgiję Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. V-774 „Dėl Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai aprašo patvirtinimo“, nustatytą išsilavinimą ir atitikti profesinio mokymo programoje keliamus kvalifikacinius reikalavimus.	
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens įgytų kompetencijų vertinimas ir pripažinimas vykdomas teisės aktų nustatyta tvarka.	
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.	

III SKYRIUS SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMO POSEKTORIAUS KVALIFIKACIJŲ APRAŠAI

10. Kvalifikacijos pavadinimas: andragogas, LTKS V

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: suaugusiųjų mokymąsi skatinančių neformaliojo švietimo paslaugų teikimas. Tipinės darbo priemonės: mokymo techninės priemonės, kompiuterinė įranga, tyrimų duomenų skaičiavimo ir analizavimo programinė įranga. Tipinės darbo sąlygos: individualus ir komandinis darbas. Dirbama auditorijose, virtualiosiose ir neformaliojo švietimo erdvėse, bibliotekose, muziejuose ir pan. Papildoma informacija: andragogas savo veikloje vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos reikalavimais. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti įvairiose suaugusiųjų švietimo įstaigose.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>

1. Mokymo turinio suaugusiesiems rengimas (LTKS V)	1.1. Rengti suaugusiųjų mokymo programas.	Mokymo ir mokymosi priemonių, metodų, strategijų ir išteklių, padedančių įgyvendinti mokymo programos uždavinius ir pasiekti numatytus mokymosi rezultatus, parinkimas.
	1.2. Pritaikyti suaugusiųjų mokymo programas pagal individualius jų poreikius.	Besimokančiojo individualumo (įvairūs asmeninių savybių atpažinimo testai), mokymosi gebėjimų skirtumų, atsirandančių dėl amžiaus, asmenybės ypatumų, lyties, socialinės aplinkos, kalbos, tautybės, kultūros, specialiųjų ugdymosi poreikių įvertinimas. Mokymo programos pritaikymas besimokančiųjų poreikiams ir galimybėms.
2. Mokymo aplinkų suaugusiesiems palaikymas (LTKS V)	2.1. Kurti mokymo aplinkas.	Fizinės erdvės parinkimas, informacinių ir komunikacinių technologijų naudojimas; toleranciją ir bendradarbiavimą skatinančių santykių palaikymas sudarant galimybę besimokančiajam jaustis saugiam bei pasitikėti savimi bei kitais; pokyčiams palankių mokymosi situacijų parinkimas. Bazinių suaugusiųjų mokymosi modelių (patirtinio, vadovaujamojo ir savireguliacinio mokymosi), įrankių ir priemonių parinkimas siekiant sudaryti besimokantiejiems pasirinkimo galimybę. Analizavimas, kiek mokymo aplinka, mokymo programa ir teikiama parama ir (ar) pagalba atitinka besimokančiųjų poreikius. Grįžamojo ryšio teikimas.
	2.2. Palaikyti besimokančių suaugusiųjų veiklą mokymąsi skatinančioje aplinkoje.	Išsamios informacijos apie besimokančiųjų psichosocialinę raidą rinkimas (apklausos), besimokančiųjų supažindinimas su mokymosi ypatumais, individualių mokymosi užduočių parengimas.
	2.3. Ugdyti suaugusiųjų savirefleksijos, kritinio mąstymo ir įsivertinimo įgūdžius.	Užduočių, skatinančių besimokančiųjų savirefleksiją, rengimas. Kritinį mąstymą skatinančių metodikų taikymas

		rengiant individualias ir grupinio darbo užduotis. Įsivertinimo elementų įtraukimas į savarankiško darbo užduotis.
3. Besimokančiojo pažangos ir pasiekimų vertinimas (LTKS V)	3.1. Taikyti įvairias mokymosi pasiekimų vertinimo strategijas ir būdus.	Vertinimo strategijų ir metodų (ugdomasis, formuojamasis, diagnostinis, apibendrinamasis ir kt.) taikymas besimokančiųjų pasiekimams ir pažangai įvertinti
	3.2. Parinkti besimokančiųjų pažangos vertinimo ir įsivertinimo metodus, užtikrinančius grįžtamojo ryšio kokybę.	Besimokančiųjų pažangos vertinimo ir įsivertinimo būdų ir priemonių (apklausos lapų, dienoraščių) parinkimas. Sistemingas ir kryptingas grįžtamojo ryšio teikimas besimokantiejiems ir asmenims, suinteresuotiems jų pasiekimais.
4. Mokymo proceso valdymas (LTKS V)	4.1. Vykdyti mokymosi visą gyvenimą vertybėmis pagrįstą mokymą.	Savivada pagrįstų mokymo ir mokymosi procesų planavimas ir organizavimas: mokymosi situacijų realizavimas vadovaujantis mokymosi visą gyvenimą principais, kuriant ir palaikant lygiavertę sąveiką su besimokančiais. Dalyvavimas rengiant projektus, siekiant gauti įvairių fondų finansinę bei intelektualinę paramą. Sąlygų besimokantiejiems pasirinkti mokymosi aplinką ir būdą sudarymas.
	4.2. Bendrauti, bendradarbiauti ir siekti su besimokančiuoju bendrų tikslų.	Dalyvavimas rengiant besimokančiųjų poreikiams tenkinti skirtus projektus ir siekiant gauti įvairių fondų finansinę bei intelektualinę paramą (kvietimų projektų teikimui paieška, partnerių paieška ir kt.). Konsultavimasis su didesnę patirtį turinčiais kolegomis.
5. Profesinis tobulėjimas (LTKS V)	5.1. Tobulinti profesinę veiklą, remiantis profesinės veiklos tyrimo rezultatais.	Praktinės veiklos tobulinimo kryptių numatymas. Profesinės veiklos tyrimo klausimų formulavimas ir tyrimo plano parengimas. Įrodymų ir duomenų rinkimas, analizė ir interpretavimas. Pasiūlymų profesinei veiklai tobulinti rengimas.

	5.2. Plėtoti andragogines kompetencijas.	Veiklos reflektavimas (veiklos stipriosios ir tobulintinos sritys). Duomenų apie savo veiklą kaupimas, kompetencijų apanko rengimas ir pildymas. Profesinės veiklos įsivertinimas, profesinės veiklos tobulinimo galimybių numatymas. Dalyvavimas kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, profesiniuose tinkluose. Dalijimasis savo patirtimi.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacija suteikiama asmeniui, turinčiam vidurinį išsilavinimą ir baigusiam kvalifikaciją teikiančią švietimo programą. Kvalifikacija asmeniui taip pat gali būti suteikta, pripažinus neformaliojo mokymosi arba savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos įgytas kompetencijas. Stojančiajam mokytis pagal kvalifikaciją suteikiančią švietimo programą taikomas reikalavimas – ne trumpesnė kaip 1 metų profesinė patirtis, atitinkanti kvalifikaciją.	
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikomi)</i>	Netaikomi.	
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens įgytų kompetencijų vertinimas ir pripažinimas vykdomas teisės aktų nustatyta tvarka.	
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.	

11. Kvalifikacijos pavadinimas: andragogas, LTKS VI

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: suaugusiųjų tęstinis mokymasis ir kompetencijų tobulinimas. Tipinės darbo priemonės: mokymo priemonės, kompiuterinė įranga, tyrimų duomenų skaičiavimo ir analizavimo programinė įranga ir kt. Tipinės darbo sąlygos: individualus darbas ir komandinis darbas, mentoriavimo, vadovaujamo konsultavimo ir priežiūros reikalavimus atitinkanti aplinka. Dirbama auditorijose, virtualiose ir neformaliojo švietimo erdvėse, bibliotekose, muziejuose ir pan. Papildoma informacija: andragogas savo veiklą atlieka
------------------------------------	---

	savarankiškai, pasirenka uždavinių atlikimo būdus, organizuoja atitinkamų specialistų darbą iškeltiems uždaviniams atlikti. Andragogas geba planuoti veiklą atsižvelgiant į numatytus tikslus, analizuoti ir fiksuoti savo veiklos rezultatus ir teikti ataskaitas veiklą koordinuojantiems asmenims, koreguoti veiklą atsižvelgiant į veiklos rezultatų analizę ir kitų specialistų rekomendacijas bei vykdyti įvairią projektinę veiklą, savarankiškai tobulinti ir plėsti turimas profesinės srities žinias ir įsivertinus savo veiklą mokytis savarankiškai, kaip reikalauja profesinės veiklos pokyčiai. Sprendžiant skirtingų andragoginės veiklos sričių uždavinius naudojamos informacinės komunikacinės technologijos ir interaktyvūs metodai, todėl praktinėje veikloje reikalaujama taikyti plačias teorines žinias, pagrįstas naujų fundamentinių ir taikomųjų tyrimų rezultatais. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės savarankiškai vykdyti suaugusiųjų tęstinio mokymosi ir kvalifikacijos tobulinimo veiklas, rengti ir konsultuoti kitus andragogus.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Suaugusiųjų tęstinė edukacija (LTKS VI)	1.1. Rengti suaugusiųjų mokymo programas.	Mokymo programų, mokymo ir mokymosi priemonių rengimas, metodų, strategijų ir išteklių parinkimas konkrečioms besimokančiųjų poreikiams. Besimokančiųjų motyvavimas ir poreikio mokytis visą gyvenimą skatinimas. Mokymo planų įgyvendinimas. Pagalba lektoriams ir besimokantiems įsivertinti asmeninius tęstinio mokymosi pasiekimus (vertinimo formos ir metodai, žinių ir gebėjimų vertinimo užduotys). Tikslingas fizinės, technologinės, psichologinės ir socialinės mokymo aplinkos, padedančios tenkinti individualius suaugusiųjų mokymosi poreikius (mobilios klasės, prieigos prie edukacinio banko ir virtualaus mokymosi išteklių, konsultavimas, mentoriavimas ir pan.) parinkimas.
	1.2. Teikti andragoginę pagalbą.	Tęstinį mokymąsi skatinančios paramos ir (ar) pagalbos teikimas neformaliojo suaugusiųjų švietimo mokytojams ir besimokantiems suaugusiesiems (konsultavimas, mentoriavimas). Mokymosi visą

		gyvenimą plėtra suinteresuotų asmenų konsultavimas.
2. Suaugusiųjų tęstinio mokymosi valdymas (LTKS VI)	2.1. Planuoti suaugusiųjų tęstinio mokymosi procesus.	Suaugusiųjų švietimo, tęstinio mokymosi ir kompetencijų tobulinimo veiklos planų ir ataskaitų rengimas. Dalyvavimas kuriant suaugusiųjų tęstinio mokymosi ir kompetencijų tobulinimo metodinės veiklos sistemą (teikiamų paslaugų aprašų, suaugusiųjų švietėjų ir mentorių sąrašų sudarymas ir kt.) įstaigoje. Projektų, siekiant gauti įvairių fondų finansinę bei intelektinę paramą (kvietimų projektų teikimui paieška, partnerių paieška ir kt.) rengimas. Suaugusiųjų švietėjų bendruomenės telkimas bendradarbiauti rengiant suaugusiųjų tęstinio mokymosi patirties sklaidos priemones ir jungtines kompetencijų tobulinimo programas.
	2.2. Organizuoti neformaliojo švietimo, tęstinio ir savaiminio mokymosi paslaugų teikimą suaugusiesiems.	Neformaliojo švietimo, tęstinio ir savaiminio mokymosi paslaugų teikimo organizavimas: suaugusiųjų švietėjų, valstybės tarnautojų, verslo ir paslaugų sektoriaus darbuotojų bei kitų suaugusiųjų tęstinio mokymosi ir kompetencijų tobulinimo renginių (seminarų, kursų, paskaitų, konferencijų, parodų ir kt.), nacionalinių ir tarptautinių projektų rengimo ir vykdymo, galimybių paieška ir administravimas; kompetencijų tobulinimo programų vertinimo (apklausų ir duomenų apibendrinimo) organizavimas; bendradarbiavimas su žiniasklaida, institucijomis, susijusiomis su neformaliojo suaugusiųjų švietimu, kitomis paslaugų verslui tinklo įstaigomis, paramą verslui teikiančiomis institucijomis Lietuvoje ir užsienyje, komunikacijos palaikymas. Neformaliojo švietimo, tęstinio ir savaiminio mokymosi paslaugų

		teikimo koordinavimas: bendradarbiavimo ryšių su institucijomis, susijusiomis su neformaliuoju suaugusiųjų švietimu, inicijuojant partnerystės tinklų plėtrą, palaikymas; kompetencijų tobulinimo renginių organizavimo institucijoje derinimas.
	2.3. Užtikrinti suaugusiesiems tęstinio mokymosi prieinamumą.	Kompetencijų tobulinimo renginių klausytojų grupių formavimas (informacijos apie renginius sklaida, konsultavimas), suaugusiųjų tęstinio mokymosi ir kompetencijų tobulinimo veiklų dokumentų tvarkymas. Elektroninių mokymosi platformų rengimas ir informacijos apie šias platformas sklaida. Informacijos apie tęstinio mokymosi ir kompetencijų tobulinimo galimybes teikimas institucijoms ir suaugusiųjų švietimo bei tęstinio mokymosi paslaugų vartotojams. Suaugusiųjų informavimas apie galimybes pasirinkti mokymosi aplinką ir būdą: neformalųjį švietimą, tęstinį ar savaiminį mokymąsi.
<i>Specializacijos kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Mokymo paslaugų suaugusiesiems kokybės valdymas (LTKS VI)	1.1. Tobulinti suaugusiųjų edukacijos gerosios patirties medžiagą.	Mokymąsi visą gyvenimą skatinančių programų sudarymas, metodikų ir gerosios praktinės patirties medžiagos, analizė. Švietimo darbuotojų, norinčių parengti ir viešinti mokomąją (paskaitos, referatai) bei metodinę medžiagą, konsultavimas.
	1.2. Vykdyti teikiamų mokymo paslaugų suaugusiesiems kokybės tyrimus.	Tyrimų, skirtų suaugusiųjų švietėjų metodinei veiklai gerinti, į tyrimą įtraukus visas paslaugos kokybę suinteresuotas asmenų grupes (kūrėjus, teikėjus, klientus, užsakovus ir pan.) inicijavimas ir realizavimas. Kitų tyrėjų pateiktų duomenų analizavimas ir apibendrinimas bei statistinių

		ataskaitų rengimas.
	1.3. Vykdyti kokybės vadybos sistemų ir priemonių reikalavimus.	Taikomos kokybės vadybos sistemos keliamų reikalavimų laikymasis, kokybės vadybos sistemose numatytų suaugusiųjų švietimo kokybės vertinimo ir neatitikčių šalinimo priemonių vykdymas.
2. Suaugusiųjų tęstinio mokymo paslaugų tyrimų vykdymas (LTKS VI)	2.1. Vykdyti asmeninės praktinės veiklos tyrimą.	Tyrimų duomenų apie suaugusiųjų švietimą ir mokymąsi atrinkimas, analizės priemonių, padedančių atlikti praktinės veiklos tyrimą parinkimas; tinkamas duomenų rinkimo, analizės metodų bei priemonių naudojimas; praktinės veiklos tobulinimo galimybių numatymas remiantis veiklos tyrimo rezultatais.
	2.2. Atlikti suaugusiųjų tęstinio mokymo paslaugų tyrimus.	Duomenų apie suaugusiųjų tęstinio mokymosi ir kompetencijų tobulinimo renginių kokybę įstaigoje analizavimas ir apibendrinimas rengiant ataskaitas. Dalyvavimas rengiant statistines švietimo įstaigos veiklos ataskaitas: duomenų surinkimas, analizavimas, apibendrinimas. Dalyvavimas tyrimuose, kurie vykdomi savivaldybėse suaugusiųjų švietimo darbuotojų metodinei veiklai gerinti: apklausų atlikimas, dalyvavimas jas aptariant ir diskutuojant dėl pasiūlymų. Dalyvavimas atliekant suaugusiųjų švietimo įstaigos veiklos įsivertinimą ir išorinį veiklos vertinimą. Duomenų apie savo veiklą kaupimas, kompetencijos aplanko rengimas.
	2.3. Prisidėti prie taikomųjų suaugusiųjų švietimo tyrimų veiklų.	Bendradarbiavimas tyrimuose, kurie vykdomi regiono, nacionaliniuose ir tarptautiniuose projektuose teikiant informaciją apie suaugusiųjų tęstinio mokymosi, kvalifikacijos tobulinimo ir saviugdą realijas ir poreikius.

<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį ugdymo mokslų studijų kryptių grupės išsilavinimą, profesinio bakalauro ar bakalauro kvalifikacinį laipsnį. Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos mokantis ugdymo mokslų studijų kryptių grupės pirmosios pakopos studijose, neformaliojo mokymosi ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties.
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikomi)</i>	Netaikomi.
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų, įgytų studijuojant pirmosios pakopos studijose, vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Formaliojo švietimo būdu įgytų kompetencijų asmenims, norintiems tęsti studijas aukštojoje mokykloje, pripažinimą kaip studijų programos dalį atlieka aukštosios mokyklos švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Neformaliojo ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties įgytų kompetencijų vertinimą ir pripažinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Dėl asmens, įgijusio šią kvalifikaciją sudarančias kompetencijas, tinkamumo atitinkamos kvalifikacijos reikalaujančiai darbo vietai, sprendžia darbdavys.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

12. Kvalifikacijos pavadinimas: andragogas, LTKS VII

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: mokymosi visą gyvenimą sistemos kūrimas ir vadyba. Tipinės darbo priemonės: mokymo priemonės, kompiuterinė įranga, tyrimų duomenų skaičiavimo ir analizavimo programinė įranga. Tipinės darbo sąlygos: individualus darbas ir komandinis darbas. Kuriamos įvairios mokymosi erdvės – dirbama auditorijose, virtualiose ir neformaliojo švietimo erdvėse, bibliotekose, muziejuose ir pan. Papildoma informacija: andragogas geba savarankiškai atlikti taikomojo pobūdžio tyrimus, teikti konsultacijas veiklos srityje, koordinuoti projektus, orientuotus į kitų žmonių kompetencijų tobulinimą ir inovacijų diegimą, analizuoti veiklos rezultatus ir juos pristatyti. Dėl žinių, technologijų, darbo organizavimo įvairiose veiklų srityse pažangos andragogo veikla ir jos aplinka
------------------------------------	---

	intensyviai kinta, pokyčiai sunkiai prognozuojami, veiklą sudaro nuolat besikeičiantys uždavinių deriniai. Socialinė ir technologinė aplinka reikalauja gebėjimo priimti inovatyvius sprendimus, paremtus tyrimų rezultatais, įvertinti alternatyvius sprendimo variantus bei galimas socialines ir etines veiklos pasekmes. Kvalifikacija skirta sudėtingai andragoginei veiklai, susidedančiai iš įvairių tarpusavyje susijusių uždavinių, kurie gali apimti kelių giminingų profesinių veiklų sritis, todėl veiklos atlikimas reikalauja ekspertinio naujausių žinių profesinės veiklos ir jai artimų bei giminingų sričių vertinimo ir pritaikymo, naujų faktų atradimo atliekant taikomuosius profesinės veiklos tyrimus, kūrybiško teorinių žinių ir mokslinių tyrimų rezultatų taikymo. Kvalifikacija įgalina ją turinčius asmenis savarankiškai vykdyti mokymosi visą gyvenimą sistemos kūrimo veiklas, rengti ir konsultuoti kitus andragogus.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Suaugusiųjų mokymosi visą gyvenimą galimybių kūrimas (LTKS VII)	1.1. Kurti suaugusiųjų mokymąsi visą gyvenimą skatinantį turinį.	Aktualių tarpdisciplininių andragoginių kompetencijų tobulinimo ir suaugusiųjų tęstinio mokymo programų rengimas, vadovaujantis mokymosi visą gyvenimą principais ir naujausių tyrimų duomenimis. Parama ir pagalba suaugusiųjų švietėjams. Suaugusiųjų edukacinės aplinkos naujovių inicijavimas, atsižvelgiant į kintančią sociokultūrinę ir technologijų aplinką.
	1.2. Atnaujinti suaugusiųjų mokymąsi visą gyvenimą skatinantį turinį.	Andragoginės veiklos analizavimas įvairių sričių profesinės veiklos kontekstuose nustatant, kiek edukacinės aplinkos, mokymo programos ir teikiama parama ir (ar) pagalba atitinka besimokančiųjų poreikius ir profesijos reikalavimus. Rekomendacijų atnaujinti suaugusiųjų mokymosi visą gyvenimą skatinantį turinį parengimas. Suaugusiųjų švietėjų konsultavimas jiems aktualiais profesinės veiklos atnaujinimo klausimais.
2. Suaugusiųjų mokymosi visą gyvenimą valdymas (LTKS VII)	2.1. Planuoti ir organizuoti suaugusiųjų mokymosi visą gyvenimą procesus.	Suaugusiųjų mokymosi visą gyvenimą procesų planavimas ir organizavimas: lygiavertės sąveikos su besimokančiais

		kūrimas ir palaikymas vadovaujantis mokymosi visą gyvenimą principais. Suaugusiųjų mokymo ir mokymosi veiklų kūrimas, palaikymas ir vertinimo ir įsivertinimo priemonių parinkimas.
	2.2. Kurti mokymo ir mokymosi aplinką, skatinančią suaugusiųjų mokytis visą gyvenimą.	Fizinių, informacinių, socialinių ir kitų sąlygų sudarymas ir (ar) parinkimas suaugusiems. Pagalba jiems įsitraukti į mokymosi visą gyvenimą procesą, savivados principų mobiliųjų klasių, mokymosi aplinkų muziejuose, bibliotekose ir darbo vietose panaudojimui, taikymas. Elektroninių mokymosi platformų projektavimas ir kūrimas, informacinių komunikacinių priemonių naudojimas mokymo ir mokymosi aplinkoms kurti.
	2.3. Inicijuoti ir palaikyti savarankiško suaugusiųjų mokymosi procesus.	Suaugusiųjų mokymąsi visą gyvenimą tinkluose, regionuose, bendruomenėse ir organizacijose skatinančių inovacijų kūrimo sąlygų sudarymas, prieinamų ir patrauklių suaugusiųjų švietimo praktikų rengimas ir diegimas.
<i>Specializacijos kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Mokymosi visą gyvenimą paslaugų prieinamumo užtikrinimas (LTKS VII)	1.1. Teikti suaugusiems mokymosi visą gyvenimą paslaugas.	Tęstinio mokymosi paslaugų suaugusiems planavimas, organizavimas ir koordinavimas, mokymo paslaugų teikimas rengiant projektus. Praktinės veiklos tobulinimo galimybių numatymas.
	1.2. Sudaryti sąlygas suaugusiems mokytis visą gyvenimą.	Fizinių, techninių, socialinių ir kt. sąlygų sudarymas besimokantiems formaliojo ir tęstinio būdais, mokytis tinkluose, regionuose, bendruomenėse ir organizacijose. Suaugusiųjų mokymąsi visą gyvenimą aptarnaujančios infrastruktūros projektavimas (andragogų rengimo, informavimo, orientavimo, konsultavimo, kompetencijų vertinimo, pripažinimo, tobulinimo,

		akreditavimo sistemos).
2. Andragogų rengimas (LTKS VII)	2.1. Kurti ir atnaujinti andragogų rengimo programas.	Ekspertinių naujausių žinių taikymas andragogikos ir jai artimose srityse kuriant ir atnaujinant andragogų rengimo programas. Kokybiškas programų įgyvendinimo proceso planavimas ir organizavimas.
	2.2. Įgyvendinti andragogų rengimo procesus.	Mokymas įgyvendinti suaugusiųjų mokymo ir mokymosi procesus tenkinant suaugusiųjų mokymosi poreikius, parenkant mokymo ir mokymosi priemones, metodus, strategijas ir išteklius, motyvuojant besimokančiuosius ir skatinant jų poreikį mokytis visą gyvenimą. Mokymo planų įgyvendinimas, suaugusiųjų mokymosi pasiekimų vertinimas, pagalba suaugusiųjų švietėjams įsivertinti andragoginės veiklos rezultatus.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį ugdymo mokslų studijų kryptių grupės išsilavinimą, magistro kvalifikacinį laipsnį. Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos mokantis ugdymo mokslų studijų kryptių grupės antrosios pakopos studijose arba neformaliojo mokymosi ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties.	
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikomi)</i>	Netaikomi.	
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų, įgytų studijuojant antrosios pakopos studijose, vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Formaliojo švietimo būdu įgytų kompetencijų asmenims, norintiems tęsti studijas aukštojoje mokykloje, pripažinimą kaip studijų programos dalį atlieka aukštosios mokyklos švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Neformaliojo ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties įgytų kompetencijų vertinimą ir pripažinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Dėl asmens, įgijusio šią kvalifikaciją sudarančias kompetencijas,	

	tinkamumo atitinkamos kvalifikacijos reikalaujančiai darbo vietai, sprendžia darbdavys.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

IV SKYRIUS VISIEMS ŠVIETIMO SEKTORIAUS POSEKTORIAMS BŪDINGŲ KVALIFIKACIJŲ APRAŠAI

13. Kvalifikacijos pavadinimas: neformaliojo švietimo mokytojas, LTKS V

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: ugdymas pagal neformaliojo švietimo programas. Tipinės darbo priemonės: priemonės, reikalingos ugdomajai veiklai realizuoti – informacinės ir ryšio technologijos, ugdymo priemonės, metodinė medžiaga ir kt. Tipinės darbo sąlygos: individualus ir komandinis darbas patalpose ir lauke. Papildoma informacija: šis kvalifikacijos aprašas gali būti taikomas neformaliojo vaikų švietimo mokytojams, kurių veikla iš dalies ar visa finansuojama iš savivaldybių ar valstybės biudžeto. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti švietimo įstaigose, nevyriausybinėse organizacijose ir kitose įstaigose, teikiančiose neformaliojo vaikų švietimo paslaugas.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Mokinio ir jo aplinkos pažinimas (LTKS V)	1.1. Pažinti mokinio raidą ir jo aplinką.	Mokinio mokymosi, jo raidos pažinimas, jo individualumo pažinimas ir pripažinimas.
	1.2. Teikti pagalbą mokantis.	Mokinių skatinimas planuoti, valdyti veiklą, gebėjimų veikti individualiai ir (ar) grupėse ugdymas, atsižvelgiant į mokinių gabumus ir poreikius.
2. Neformaliojo švietimo turinio kūrimas, valdymas ir įgyvendinimas (LTKS V)	2.1. Kurti ugdymo turinį.	Neformaliojo švietimo turinio, formų, metodų, priemonių išmanymas, gebėjimas taikyti specifinėmis ugdymo situacijomis siekiant mokinių individualios ir (ar) grupinės pažangos. Tinkamos ugdymo veiklos planavimas.
	2.2. Organizuoti ugdymo procesą.	Tinkamų pagal veiklos pobūdį ir mokinių amžių bei galimybes ir atitinkančių ugdymo tikslus ugdymo metodų ir priemonių taikymas.

	2.3. Vertinti mokinių pažangą.	Mokinių pažangos vertinimo strategijų ir metodų kūrimas bei taikymas.
	2.4. Kurti emociškai saugią, įtraukiančią ir motyvuojančią ugdymui skirtą aplinką.	Ugdymui skirtų aplinkų, atitinkančių mokinio poreikius, kūrimas, naudojant skirtingus mokymo ir mokymosi metodus ir priemones, atitinkančias veiklos pobūdį, mokinių amžių ir gebėjimus.
	2.5. Derinti bendrųjų ir dalykinių kompetencijų ugdymą.	Dalykinių ir bendrųjų kompetencijų, aprašytų bendrosiose formaliojo ugdymo programose, ugdymo derinimas su neformaliojo švietimo programa.
3. Profesinės veiklos stebėsena (LTKS V)	3.1. Sistemingai stebėti mokinių raidą ir pažangą.	Mokinių veiklos stebėjimas, patiriamų sėkmių ir nesėkmių analizė, galimų sprendimo būdų numatymas.
	3.2. Vykdyti pedagoginės veiklos tyrimus.	Pedagoginės veiklos tyrimo klausimų formulavimas. Įrodymų ir duomenų rinkimas, analizė ir interpretavimas, priimamų ugdymo tobulinimo sprendimų grindimas tyrimų rezultatais.
4. Profesinė partnerystė ir bendradarbiavimas (LTKS V)	4.1. Bendradarbiauti su ugdymo socialiniais dalininkais.	Ugdymo socialinių dalininkų įtraukimas į neformaliojo švietimo procesą, švietimo įstaigos bendruomenės veiklas. Įvairių komunikavimo būdų, kanalų naudojimas siekiant motyvuojančio santykio su ugdymo socialiniais dalininkais.
	4.2. Dalytis gerąja profesine patirtimi.	Gerosios profesinės patirties sklaida ir perėmimas iš sėkmingai dirbančių kolegų. Dalyvavimas rengiant neformaliojo švietimo metodinę medžiagą.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacija suteikiama asmeniui, turinčiam vidurinį išsilavinimą ir baigusiam švietimo programą. Kvalifikacija asmeniui taip pat gali būti suteikta, pripažinus neformaliojo mokymosi arba savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos įgytas kompetencijas.	
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos</i>	Mokytojai, dirbantys pagal neformaliojo švietimo programą, turi būti įgiję Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir Reikalavimų	

<i>Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikomi)</i>	mokytojų kvalifikacijai apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. V-774 „Dėl Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai aprašo patvirtinimo“, nustatytą išsilavinimą ir kvalifikaciją.
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens įgytų kompetencijų vertinimas ir pripažinimas vykdomas teisės aktų nustatyta tvarka. Dėl asmens, įgijusio šią kvalifikaciją sudarančias kompetencijas, tinkamumo atitinkamos kvalifikacijos reikalaujančiai darbo vietai, sprendžia darbdavys.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

14. Kvalifikacijos pavadinimas: pedagogo padėjėjas, LTKS V

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: pagalba pedagogui ugdant mokinius. Tipinės darbo priemonės: priemonės, reikalingos ugdomajai veiklai realizuoti – informacinės ir komunikacinės technologijos, ugdymo priemonės, metodinė medžiaga, elektroninės ugdymui skirtos platformos. Tipinės darbo sąlygos: dirbama patalpoje, lauke, būdingas individualus ir komandinis darbas; darbas uždaroje patalpoje (klasėse, kabinetuose ir kt.), atvirose erdvėse (lauke,); privalo dėvėti specialius darbo drabužius (jei būtina) ir laikytis darbų saugos reikalavimų, kaip reikalaujama konkrečios veiklos srities. Papildoma informacija: pedagogo padėjėjas vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos reikalavimais. Pedagogo padėjėjas veiklą atlieka savarankiškai pagal pedagogo pateiktas užduotis. Kvalifikaciją įgijęs asmenys galės dirbti švietimo įstaigose.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Pagalba pedagogui organizuoti ugdymo procesą specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams (LTKS V)	1.1. Padėti pedagogui pritaikyti ugdymo turinį specialiųjų ugdymosi poreikių turinčiam mokiniui.	Ugdymo procese dalyvaujančių mokinių turimų specialiųjų ugdymosi poreikių išmanymas. Ugdymo turinio pritaikymas vadovaujant pedagogui.
	1.2. Padėti pedagogui taikyti efektyvias ugdymo, vertinimo strategijas.	Pagalba pedagogui taikant įvairius ugdymo būdus: parenkant mokymo ir mokymosi medžiagą, pritaikant įvairias ugdymui skirtas aplinkas, panaudojant edukacines technologijas. Pagalba pedagogui vykdant vertinimą, renkant ir

		analizuojant vertinimo rezultatų duomenis.
2. Individualizuota pagalba specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams (LTKS V)	2.1. Padėti mokiniui pasiekti mokymosi rezultatus, bendradarbiaujant su pedagogu.	Pedagoginės pagalbos tikslų ir būdų supratimas. Individualaus ir grupės darbo su skirtingų poreikių mokiniais principų taikymas. Individualių mokymo ir mokymosi metodų taikymas mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių. Mokinių motyvavimas dalyvauti ugdymo procese. Konstruktivaus bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžių taikymas. Konfliktinių situacijų sprendimas. Tarpusavio pasitikėjimu grindžiamų santykių su mokiniais kūrimas.
	2.2. Parengti ir (ar) pritaikyti mokiniams tinkamą ugdymui skirtą aplinką pagal pedagogo nurodymus.	Mokymo ir mokymosi medžiagos ir priemonių rengimas atsižvelgiant į mokinių specialiuosius ugdymosi poreikius. Saugios ugdymui skirtos aplinkos užtikrinimas.
	2.3. Kaupti informaciją apie specialiųjų ugdymosi poreikių turinčio mokinio mokymąsi.	Informacijos apie mokinio pažangą ir elgesį, ugdymo problemas kaupimas ir vertinimas, perdavimas pedagogui, pagalbos mokiniui specialistams, jei reikia – tėvams (įtėviams, globėjams, rūpintojams), siekiant mokinio gerovės, pažangos ir pasiekimų. Bendradarbiavimo gebėjimų su kitais ugdymo proceso dalyviais plėtojimas.
3. Profesinių kompetencijų tobulinimas (LTKS V)	3.1. Analizuoti savo veiklą ir numatyti jos tobulinimo kryptis.	Veiklos reflektavimas; veiklos, bendrosios ir specialiosios pedagogikos naujovių sekimas.
	3.2. Pasirinkti profesinio tobulėjimo formą, būdus ir priemones.	Informacijos apie profesinės srities naujoves paieška, naujovių pritaikymo derinimas su pedagogu, dalyvavimas įvairiuose kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, projektuose; mokymasis iš kolegų.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu</i>	Kvalifikacija suteikiama asmeniui, turinčiam vidurinį išsilavinimą ir baigusiam kvalifikaciją teikiančią švietimo programą. Kvalifikacija asmeniui taip pat gali būti suteikta, pripažinus neformaliojo mokymosi arba savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos įgytas kompetencijas.	

<i>taikomi)</i>	
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikomi)</i>	Netaikomi.
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens įgytų kompetencijų vertinimas ir pripažinimas vykdomas teisės aktų nustatyta tvarka.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

15. Kvalifikacijos pavadinimas: logopedas, LTKS VI

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos, rijimo ir maitinimosi sutrikimų prevencija, diferencijavimas, identifikavimas ir įveikimas, logopedinės pagalbos teikimas. Tipinės darbo priemonės: tradicinės ir inovatyvios edukacinės, alternatyviosios ir augmentinės komunikacijos priemonės įvairaus amžiaus asmenų kalbėjimo, kalbos, komunikacijos, sutrikimams įveikti ir (arba) kompensuoti, mokslinė ir metodinė literatūra, (ne)standartizuoti sutrikimų identifikavimo, diferencijavimo klausimynai, mokslinių duomenų bazės, šiuolaikinės informacinės technologijos bei priemonės komunikacijai ir mokymui, specializuota programinė įranga ir kt. Tipinės darbo sąlygos: logopedinei pagalbai teikti reikalingas atskiras kabinetas. Dirbama individualiai, tarpdisciplininėse komandose. Veikla organizuojama logopedo kabinete ir (ar) bendroje klasėje ar grupėje, kitose įstaigos fizinėse ir (ar) virtualiosiose erdvėse. Papildoma informacija: logopedas vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos reikalavimais. Kvalifikaciją įgijęs asmenys galės dirbti visose švietimo įstaigose ir kitose įstaigose, kuriose teikiama logopedinė pagalba įvairaus amžiaus vaikams, jaunuoliams ir suaugusiems.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Asmens kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos bei sutrikimo poveikio asmens ir jo šeimos gerovei vertinimas	1.1. Vertinti asmens kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos raidą, gebėjimus ir aplinką.	Asmens periferinio kalbėjimo aparato struktūros ir funkcijų, kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos, vertinimas;

(LTKS VI)		sutrikimų diferencijavimas ir identifikavimas; tikslingas logopedinio vertinimo instrumentų parinkimas, taikymas, vertinimo rezultatų interpretavimas ir apibendrinimas; suprantamai pateikta informacija apie logopedinio vertinimo rezultatus asmeniui ir jo šeimos nariams.
	1.2. Nustatyti asmens specialiųjų ugdymosi poreikių lygį ir pobūdį.	Asmens specialiųjų ugdymosi poreikių, kylančių dėl negalios, sutrikimų bei nepalankių ugdymosi veiksnių, lygmens ir pobūdžio nustatymas.
2. Logopedinės pagalbos planavimas, teikimas ir individualios pažangos vertinimas (LTKS VI)	2.1. Planuoti logopedinę pagalbą.	Logopedinės pagalbos, atsižvelgiant į asmens ir jo artimųjų poreikius bei nuomonę, skyrimas ir planavimas. Reikalingos logopedinės pagalbos užtikrinimas siekiant kuo aukštesnio asmens lygmens funkcionavimo, sėkmingos komunikacijos ir socialinio dalyvavimo. Individualaus logopedinės pagalbos plano rengimas, ilgalaikių ir trumpalaikių tikslų, logopedo vedamų pratybų skaičiaus, trukmės, intensyvumo numatymas bei pokyčių fiksavimas.
	2.2. Teikti logopedinę pagalbą.	Tiesioginės ir netiesioginės individualios, grupinės logopedinės pagalbos teikimas logopedo kabinete ir (ar) klasėje ar grupėje. Kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos sutrikimų įveikimas, sutrikimo požymių raiškos mažinimas ar kompensavimas. Specifinių, įrodymais grįstų kalbėjimo ir kalbos strategijų, tradicinių ir inovatyvių edukacinių priemonių parinkimas ir taikymas, ugdymo turinio individualizavimas, diferencijavimas. Teisiškas ir etiškas konfidencialios informacijos apie asmenį, turintį kalbėjimo, kalbos ir

		komunikacijos sutrikimų, bei jo šeimą saugojimas ir naudojimas.
	2.3. Kurti emociškai saugią, įtraukiančią ir motyvuojančią ugdymui skirtą aplinką.	Kalbėti ir komunikuoti skatinančios aplinkos kūrimas, asmens, turinčio kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos sutrikimų, ugdymosi galimybes ir poreikius atitinkančios ugdymo aplinkos, alternatyvių ir (ar) sutrikimą kompensuojančių mokymo ir mokymosi, pagalbos sau būdų, veiklos struktūravimo priemonių ir būdų taikymas.
	2.4. Vertinti asmens individualią pažangą ir pasiekimus.	Personalizuoto vertinimo kriterijų kūrimas ir taikymas, atsižvelgiant į asmens individualią pažangą ir pasiekimus. Įvairių vertinimo strategijų derinimas. Asmenų, turinčių kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos sutrikimų, mokymas įsivertinti individualią pažangą ir pasiekimus. Logopedinės pagalbos rezultatų aptarimas ir vertinimas su asmeniu, jo šeimos nariais ir (ar) kitais suinteresuotais asmenimis.
3. Profesinės veiklos taikomasis tyrimas (LTKS VI)	3.1. Stebėti logopedinės pagalbos teikimo procesus, rezultatus ir vykdyti savo profesinės veiklos tyrimus.	Informacijos kaupimas, logopedinės pagalbos proceso ir rezultatų fiksavimas, savo profesinės veiklos tyrimo vykdymas, duomenų rinkimas, analizavimas ir interpretavimas.
	3.2. Reflektuoti savo patirtį ir profesinę veiklą siekiant profesinio tobulėjimo.	Logopedo profesinės veiklos savianalizė, asmenų, turinčių kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos sutrikimų, specialiųjų ugdymosi poreikių tenkinimo, logopedinės pagalbos teikimo patirties refleksija.
4. Bendradarbiavimas profesinėje bendruomenėje (LTKS VI)	4.1. Perteikti logopedijos srities žinias ugdymo proceso dalyviams.	Pozityvių santykių kūrimas su kitais bendruomenės nariais (mokytojais, kitais specialistais ir tėvais (įtėviais, globėjais, rūpintojais)), nuolatinis bendravimas ir bendradarbiavimas dalijantis profesinėmis žiniomis ir keičiantis informacija, būtina sėkmingam ugdymo procesui užtikrinti.

		Pozityvių nuostatų ir vertybių apie žmogaus teises ir įvairovę demonstravimas. Dalijimasis su bendruomene inkliuzinio ugdymo ir pagarbos įvairovei vertybėmis.
	4.2. Tobulinti profesines ir asmenines kompetencijas.	Atsakomybė už profesinių kompetencijų plėtojimą identifikuojant tolesnio profesinio tobulėjimo kryptis ir tikslingai jo siekiant. Aktyvumas profesinėse bendruomenėse ir metodinėse grupėse, siekiant asmeninio profesinio tobulėjimo ir asmenybės augimo. Buvimas empatiškam asmenų, turinčių kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos sutrikimų, bei kolegų atžvilgiu, pasirengusiam asmenų, požiūrių, kultūrų įvairovei.
	4.3. Konsultuoti ugdymo proceso dalyvius.	Asmenų, šeimos narių, kitų ugdymo proceso dalyvių konsultavimas, metodinės pagalbos teikimas specialiųjų ugdymosi poreikių pažinimo ir jų tenkinimo klausimais. Asmens ir jo šeimos aktyvaus dalyvavimo užtikrinimas priimant sprendimus dėl asmenų kalbėjimo, kalbos, komunikacijos, specialiųjų ugdymosi poreikių vertinimo ir tenkinimo proceso, įgyvendinant numatytą ugdymo turinį.
	4.4. Bendradarbiauti tarpdisciplininėje komandoje.	Kitų tarpdisciplininės komandos narių vaidmenų ir jų ribų išmanymas; rekomendacijų specialistams, dirbantiems komandoje, teikimas atsižvelgiant į jų profesinės veiklos ir atsakomybės sritis. Tarpdisciplininis asmenų specialiųjų ugdymosi poreikių vertinimas, ugdymo planavimas, ilgalaikio individualaus ugdymo plano rengimas ir įgyvendinimas veikiant kartu su kitais specialistais tarpdisciplininėje komandoje.
5. Prevencinės veiklos	5.1. Vykdyti visuomenės	Informacijos sklaida ir

vykdomas (LTKS VI)	švietimą apie kalbėjimo ir kalbos sutrikimus ir logopedo pagalbą.	visuomenės švietimas apie kalbėjimo ir kalbos sutrikimus, jų įtaką įvairių socialinių, emocinių ar mokymosi problemų atsiradimui bei logopedinės pagalbos pobūdį, įstaigas, kuriose teikiama logopedo pagalba.
	5.2. Teikti ankstyvąją logopedinę pagalbą identifikavus kalbos sutrikimų rizikos veiksnius.	Ankstyvasis kalbėjimo ir kalbos sutrikimo rizikos veiksnių identifikavimas bei ankstyvoji tiesioginė ir netiesioginė logopedinė pagalba siekiant užkirsti kelią sutrikimui pasireikšti ir (ar) kuo anksčiau įveikti sutrikimą.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį ugdymo mokslų studijų kryptių grupės išsilavinimą, profesinio bakalauro ar bakalauro kvalifikacinį laipsnį. Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos mokantis ugdymo mokslų studijų kryptių grupės pirmosios pakopos studijose, neformaliojo mokymosi ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties.	
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikomi)</i>	Netaikomi.	
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų, įgytų studijuojant pirmosios pakopos studijose, vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Formaliojo švietimo būdu įgytų kompetencijų asmenims, norintiems tęsti studijas aukštojoje mokykloje, pripažinimą kaip studijų programos dalį atlieka aukštosios mokyklos švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Neformaliojo ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties įgytų kompetencijų vertinimą ir pripažinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Dėl asmens, įgijusio šią kvalifikaciją sudarančias kompetencijas, tinkamumo atitinkamos kvalifikacijos reikalaujančiai darbo vietai, sprendžia darbdavys.	
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.	

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: švietimo pagalba siekiant mokinio pozityviosios socializacijos ir negatyviosios socializacijos prevencijos. Tipinės darbo priemonės: informacinės ir komunikacinės technologijos bei priemonės, reikalingos socialinei pedagoginei pagalbai realizuoti. Tipinės darbo sąlygos: konsultacijoms pritaikytas atskiras kabinetas su gera garso izoliacija (konfidencialumui užtikrinti), individualus ir komandinis darbas institucijoje ir (ar) už jos ribų. Papildoma informacija: socialinis pedagogas vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos reikalavimais. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugsėjo 3 d. nutarimu „Dėl pavojingų darbų sąrašo patvirtinimo“ prie pavojingų darbų priskiriamas ir socialinių pedagogų, dirbančių su šeimomis ar asmenimis, patiriančiais socialinę riziką, bei asmenimis, turinčiais psichinių sutrikimų, darbas. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti įvairiose švietimo ir švietimo pagalbos, ugdymo, socialinių paslaugų, vaikų globos įstaigose, nevyriausybiniuose organizacijose.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Socialinis pedagoginis ugdymo proceso dalyvių konsultavimas (LTKS VI)	1.1. Konsultuoti ugdymo proceso dalyvius.	Įvairių konsultavimo formų ir būdų taikymas, siekiant padėti ugdymo proceso dalyviams spręsti mokiniui kylančias socialines pedagogines problemas. Mokinių konsultavimas, siekiant padėti jiems adaptuotis ugdymo aplinkoje. Mokytojų konsultavimas, padedant šalinti priežastis, dėl kurių mokiniai negali dalyvauti privalomajame švietime, lankyti mokyklos ar vengia tai daryti. Mokytojų ir mokinio konsultavimas, padedant siekti mokinio socialinės gerovės.
	1.2. Kaupti informaciją apie socialinės pedagoginės pagalbos gavėjus.	Socialinės pedagoginės pagalbos gavėjų konsultacijų žurnalo pildymas, surinktos informacijos konfidencialumo užtikrinimas, duomenų saugojimas.
2. Taikomasis socialinės pedagoginės pagalbos tyrimas (TLKS VI)	2.1. Atlikti mokinio vertinimą socialiniu pedagoginiu aspektu.	Skirtingų amžiaus tarpsnių mokinių psichologinės brandos ypatumų išmanymas. Mokinio aplinkos psichologinių, kultūrinių, socialinių, ekonominių veiksnių poveikio jam analizavimas.

		Mokinio fizinio, psichinio ir socialinio individualumo vertinimas.
	2.2. Įvertinti socialinės pedagoginės pagalbos mokiniui poreikius.	Lankymasis pamokose, neformaliojo ugdymo ir kitose veiklose, siekiant stebėti mokinio elgesį, socialinius gebėjimus ir įvertinti socialinės pedagoginės pagalbos mokiniui poreikį. Grupės (klasės kaip grupės) santykių dinamikos analizavimas ir vertinimas. Mokinio socialinio statuso grupėje pažinimas ir įvertinimas. Informacijos apie socialinės paramos poreikį mokiniams rinkimas, socialinės paramos modelio inicijavimas ir vertinimas. Mokinių skirtybių ir galimybių vertinimas, galimų specialiųjų ugdymosi poreikių atpažinimas ir vertinimas.
	2.3. Parinkti socialinės pedagoginės pagalbos strategijas.	Socialinės pedagoginės pagalbos mokiniui priemonių visumos išmanymas. Socialinės pedagoginės pagalbos būdų ir formų numatymas. Socialinės pedagoginės pagalbos mokiniui plano sudarymas.
	2.4. Vertinti socialinės pedagoginės pagalbos poveikio mokiniui veiksmingumą.	Socialinės pedagoginės pagalbos mokiniui vertinimas, vertinimo rezultatų panaudojimas optimizuojant pagalbą.
3. Negatyviosios socializacijos prevencijos organizavimas (LTKS VI)	3.1. Organizuoti prevencines veiklas.	Tikslingų priemonių taikymas siekiant užtikrinti mokiniui saugią ugdymo aplinką. Negatyviosios socializacijos prevencijos projektų ir programų institucijoje poreikio nustatymas. Negatyviosios socializacijos prevencijos organizavimas poreikį atitinkančiu lygmeniu: universaliuoju (nukreipta į visus mokinius), atrankiniu ir tiksliniu (linkusiems elgtis rizikingai, agresyviai).
	3.2. Aktyvinti mokinio ir jo tėvų (įtėvių, globėjų, rūpintojų) saviugdą.	Mokinio ir jo šeimos narių motyvavimas aktyviai dalyvauti saviugdos procese. Pozityviosios tėvystės užsiėmimų inicijavimas.

	3.3. Informuoti švietimo institucijos bendruomenę socialinės pedagoginės pagalbos teikimo klausimais.	Informacijos teikimas taikant įvairius metodus, strategijas, technologijas bei platformas.
4. Tarpininkavimas tarp mokinio ir kitų ugdymo proceso dalyvių (LTKS VI)	4.1. Taikyti mediaciją padedant mokiniams spręsti konfliktus.	Socialinio konflikto dinamikos išmanymas. Mediacijos švietimo įstaigoje pagrindų įvaldymas. Mediacijos švietimo įstaigoje ribų paisymas. Tarpininkavimas mokiniams padedant rasti taikų ir konstruktyvų konflikto sprendimą, kai yra galimybė atstatyti lygiaverčius pagarbius sukonfliktavusių šalių santykius.
	4.2. Tarpininkauti įgyvendinant mokinio teises ir teisėtus interesus.	Tarpininkavimas ieškant tinkamiausių problemos sprendimo būdų, siekiant pozityviosios mokinio socializacijos.
5. Socialinės pedagoginės pagalbos teikimas (LTKS VI)	5.1. Teikti pagalbą mokiniui.	Socialinės pedagoginės pagalbos mokiniui priemonių ir metodų panaudojimas. Informacijos apie socialinės ir pedagoginės pagalbos mokiniui išteklius rinkimas, kaupimas, analizavimas ir panaudojimas.
	5.2. Naudoti įvairius socialinės pedagoginės pagalbos rezervus.	Institucinių ir tarpinstitucinių socialinės pedagoginės pagalbos rezervų naudojimas: Vaiko teisių apsaugos skyrius, Šeimos ir vaiko gerovės, dienos, užimtumo, laisvalaikio centrai, pedagoginė psichologinė tarnyba, policijos padaliniai, probacijos tarnyba, psichikos sveikatos profesionalai ir (ar) kitos valstybinėmis ir nevyriausybinėmis institucijomis, padedančios užtikrinti kompleksinę pagalbą mokiniui ir jo šeimai.
6. Profesinės veiklos tobulinimas (LTKS VI)	6.1. Vertinti savo profesinę veiklą.	Savo profesinės veiklos įsivertinimas ir refleksija profesinės tarpusavio priežiūros grupėse.
	6.2. Tobulinti profesinei veiklai atlikti reikalingas kompetencijas.	Profesinės srities žinių tobulinimas ir praplėtimas, savarankiškas mokymasis, prisitaikant prie kintančių socialinės pedagogikos uždavinių.

	6.3. Tobulinti profesinės veiklos vykdymo praktiką.	Profesinių naujovių pritaikymas praktikoje. Dalinimasis profesine patirtimi metodinėse, atvejo analizės grupėse, seminaruose, mokymuose, konferencijose.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį pedagogikos studijų krypties išsilavinimą, profesinio bakalauro ar bakalauro kvalifikacinį laipsnį. Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos mokantis pedagogikos studijų krypties pirmosios pakopos studijose arba neformaliojo mokymosi ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties.	
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikomi)</i>	Netaikomi.	
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų, įgytų studijuojant pirmosios pakopos studijose, vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Formaliojo švietimo būdu įgytų kompetencijų asmenims, norintiems tęsti studijas aukštojoje mokykloje, pripažinimą kaip studijų programos dalį atlieka aukštosios mokyklos švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Neformaliojo ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties įgytų kompetencijų vertinimą ir pripažinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka.	
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.	

17. Kvalifikacijos pavadinimas: specialusis pedagogas, LTKS VI

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių asmenų (nuo gimimo iki 21 metų) ugdymas ir specialioji pedagoginė pagalba. Tipinės darbo priemonės: specializuota programinė įranga ir kompensacinė technika, skirta specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems asmenims, alternatyviosios komunikacijos ir specialiosios mokymo priemonės (gestų kalbos žodynai, Brailio raštas ir kitos priemonės). Tipinės darbo sąlygos: konsultacijoms pritaikytas atskiras kabinetas, individualus ir komandinis darbas institucijoje ir (ar) už jos ribų. Papildoma informacija: specialusis pedagogas vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos,
------------------------------------	---

	priešgaisrinės saugos reikalavimais. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti įvairiose švietimo įstaigose.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Specialiųjų ugdymosi poreikių identifikavimas ir poreikių tenkinimo situacijos vertinimas (LTKS VI)	1.1. Nustatyti specialiųjų ugdymosi poreikių lygį ir pobūdį.	Ankstyvojo, ikimokyklinio ir mokyklinio amžiaus asmenų specialiųjų ugdymosi poreikių, kylančių dėl negalių, sutrikimų ir nepalankių ugdymosi veiksnių, identifikavimas bendradarbiaujant tarpdisciplininėje komandoje. Specialiųjų ugdymosi poreikių lygio įvertinimo kriterijų taikymas asmens pažinimo procese.
	1.2. Numatyti asmens specialiųjų ugdymosi poreikių tenkinimo kryptis ir priemones.	Negalios ar sutrikimų, psichosocialinių veiksnių poveikio asmens raidai ir ugdymuisi vertinimas, reikalingos sisteminės pagalbos užtikrinimas siekiant ankstyvojo, ikimokyklinio amžiaus asmenų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, prasmingo ir efektyvaus ugdymosi. Institucinės ir tarpinstitucinės specialiosios pedagoginės pagalbos planavimas, atsižvelgiant į asmens ir jo šeimos poreikius bei lūkesčius.
2. Asmens motyvavimas ir jo sociokultūrinės aplinkos vertinimas (LTKS VI)	2.1. Vertinti asmens raidą ir jo aplinką.	Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčio asmens situacijos, jo ugdymosi galimybių ir ugdymo dalyvių lūkesčių vertinimas. Konfidencialios informacijos, susijusios su specialiųjų ugdymosi poreikių turinčiu asmeniu ir jo šeima, saugojimas, etiškas jos naudojimas.
	2.2. Stiprinti asmens mokymosi motyvaciją.	Įvairaus lygio individualių specialiųjų ugdymosi poreikių tenkinimas ir pagalba asmenims juos motyvuojant, keliant ugdymosi tikslus ir planuojant mokymąsi. Pagalba asmeniui, turinčiam negalią, sutrikimų ar sunkumų, dalyvauti mokymosi ir kitose ugdymosi veiklose kartu su bendraamžiais, realizuojant savo stiprybes. Mokymosi ir kasdieniame gyvenime būtinų

		gebėjimų ugdymas, savivertės skatinimas.
3. Specialiojo ugdymo turinio kūrimas, valdymas ir įgyvendinimas (LTKS VI)	3.1. Organizuoti specialiojo ugdymosi ir specialiosios pedagoginės pagalbos procesą.	Įrodymais grįstų specialiosios pedagoginės pagalbos strategijų taikymas ir ugdymo turinio diferencijavimas, individualizavimas ir personalizavimas. Pagalba mokytojiui pritaikyti ir individualizuoti mokomųjų dalykų programas ir ugdymo procesą atsižvelgiant į Pedagoginės psichologinės tarnybos išvadas. Specialiųjų verbalinės ir neverbalinės, augmentinės ir alternatyviosios komunikacijos priemonių bei metodų parinkimas ir taikymas. Specialiųjų informacinių-komunikacinių technologijų, kompensacinės ugdymosi technikos, skaitmeninių ir kitų priemonių, skirtų asmenims, turintiems negalią, sutrikimų, parinkimas ir taikymas. Ugdymo veiklos struktūravimo priemonių ir būdų taikymas.
	3.2. Kurti specialiojo ugdymo turinį ir priemones specialiajai pedagoginei pagalbai teikti.	Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių asmenų ilgalaikių ir trumpalaikių ugdymo tikslų, ugdymo turinio numatymas, pokyčių fiksavimas bendradarbiaujant su visais ugdymo proceso dalyviais. Individualių ugdymo programų sudarymas ir taikymas ugdant asmenis, turinčius negalią ir sutrikimų. Individualaus ugdymo plano rengimas ir įgyvendinimas tenkinant asmens vidutinius, didelius ir labai didelius specialiuosius ugdymosi poreikius. Mokomosios medžiagos ir kitų resursų pritaikymas asmenų ugdymosi poreikiams.
	3.3. Kurti emociškai saugią, įtraukiančią ir motyvuojančią ugdymui skirtą aplinką.	Ugdymui skirtų situacijų, kuriose asmenys galėtų „rizikuoti“, nebijotų klysti, sulauktų pagalbos ir patirtų sėkmę, modeliavimas. Gebėjimas saugiai valdyti krizines

		situacijas, kylančias dėl specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių asmenų negalios ar sutrikimų. Įvairių ugdymui skirtų aplinkų kūrimas ir naudojimas, siekiant užtikrinti ugdymąsi, atitinkantį asmens specialiuosius ugdymosi poreikius. Asmens įtraukimas į mokymosi planavimą, asmeninio apsisprendimo ir pasirinkimų galimybės sudarymas ir skatinimas. Inkluzinės ugdymui skirtos aplinkos puoselėjimas. Dalinimasis su bendruomene inkluzinio ugdymo ir pagarbos įvairovei vertybėmis.
	3.4. Vertinti asmens pasiekimus ir pažangą.	Personalizuoto vertinimo kriterijų ir strategijų kūrimas ir taikymas, atsižvelgiant į asmens pažangą ir pasiekimus. Įvairių vertinimo strategijų derinimas. Asmenų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymas stebėti ir įsivertinti savo mokymąsi ir pažangą; asmeniui suprantamo grįžtamojo ryšio teikimas, pagalba pasinaudoti įsivertinimo rezultatais ir numatyti tolesnes mokymosi perspektyvas, tikslus. Asmenų konsultavimas ir pagalba savęs ir negalios ar sutrikimo pažinimo, nepriklausomo efektyvaus mokymosi, pagalbos sau, savęs atstovavimo klausimais.
4. Profesinės veiklos taikomasis tyrimas (LTKS VI)	4.1. Stebėti asmenų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymąsi ir vykdyti savo profesinės veiklos tyrimus.	Asmenų specialiųjų ugdymosi poreikių tenkinimo, specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo, mokymo, mokymosi sąlygų ir išteklių kokybės analizė, vertinimas ir tobulinimas. Profesinės veiklos tyrimo vykdymas ir įrodymais grįstos praktikos taikymas specialiosios pedagoginės pagalbos procese. Duomenų ir įrodymų apie asmenų specialiųjų ugdymosi poreikių tenkinimo praktiką rinkimas ir analizė.
	4.2. Reflektuoti savo	Specialiojo pedagogo profesinės

	patirtį ir profesinę veiklą siekiant profesinio tobulėjimo.	veiklos savianalizė, specialiųjų ugdymosi poreikių tenkinimo, specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo patirties refleksija.
5. Bendradarbiavimas profesinėje bendruomenėje (LTKS VI)	5.1. Dalintis profesinėmis žiniomis ir informacija.	Profesinės patirties sklaida. Pozityvių santykių su kitais bendruomenės nariais kūrimas, nuolatinis bendravimas ir bendradarbiavimas dalinantis savo žiniomis ir keičiantis informacija, kuri būtina sėkmingam asmenų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo procesui užtikrinti.
	5.2. Bendradarbiauti su asmens šeima.	Asmens ir jo šeimos aktyvaus dalyvavimo užtikrinimas priimant sprendimus dėl asmens specialiųjų ugdymosi poreikių vertinimo ir tenkinimo procesų bei įgyvendinant numatytą ugdymo turinį.
	5.3. Konsultuoti ugdymo proceso dalyvius.	Asmenų, šeimos narių, kitų ugdymo proceso dalyvių konsultavimas specialiųjų ugdymosi poreikių pažinimo ir jų tenkinimo klausimais. Metodinės pagalbos dėl asmenų, turinčių negalią ir sutrikimų, ugdymo teikimas. Mokymosi kliūčių ir diskriminacinių situacijų prevencija ir įveikimas užtikrinant kiekvieno asmens lygiavertį dalyvavimą ir ugdymo aplinką bei turinio prieinamumą.
	5.4. Bendradarbiauti tarpdisciplininėje komandoje planuojant ir įgyvendinant asmenų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymą.	Asmenų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo planavimas, vertinimas, ilgalaikio individualaus ugdymo plano asmeniui rengimas bendradarbiaujant tarpdisciplininėje komandoje su kitais specialistais.
<i>Specializacijos kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Specialioji pedagoginė pagalba asmenims, turintiems regos sutrikimų (LTKS VI)	1.1. Vertinti asmenų specialiuosius ugdymosi poreikius, atsirandančius dėl regos sutrikimų.	Regos įvertinimo dokumentų analizė vertinant specialiuosius ugdymosi poreikius. Specialiųjų ugdymosi poreikių, kylančių dėl

		regėjimo funkcijos bei lydinčių sutrikimų, bei ugdymosi galimybių įvertinimas. Specialiosios pedagoginės pagalbos ir priemonių poreikio dėl regėjimo funkcijos bei lydinčių sutrikimų numatymas atsižvelgiant į asmens ir jo šeimos lūkesčius.
	1.2. Teikti specialiąją pedagoginę pagalbą asmenims, turintiems regos ir kompleksinę negalią.	Specialioji pedagoginė pagalba asmenims, turintiems regos sutrikimų arba turintiems kompleksinę negalią, kurios sudėtyje yra regos sutrikimas. Specialiojo pedagogo, ugdančio asmenis, turinčius specialiųjų ugdymosi poreikių dėl regos sutrikimų, gebėjimas komunikuoti Brailio raštu. Brailio rašto taikymas ugdymo procese. Asmenų mokymas komunikuoti Brailio raštu. Regimojo suvokimo, naudojimosi regos likučiu ir kitų sensomotorinių funkcijų, orientacijos ir mobilumo, socialinių bei savitvarkos įgūdžių ugdymas. Mokymosi vietos klasėje parinkimas ir pritaikymas atsižvelgiant į asmens regėjimo būklę. Specialiųjų mokymo ir mokymosi priemonių rengimas atsižvelgiant į asmens regos sutrikimo laipsnį, individualius gebėjimus ir ugdymo turinį. Mokymas naudotis kompensacine technika ir specialiosiomis mokymo ir mokymosi priemonėmis, skirtomis asmenims, turintiems regos sutrikimų. Tėvų (įtėvių, globėjų ir rūpintojų) bei mokytojų konsultavimas apie asmenų, turinčių regos sutrikimų, ugdymosi poreikius, galias ir sunkumus.
2. Specialioji pedagoginė pagalba asmenims, turintiems klausos sutrikimų (LTKS VI)	2.1. Vertinti asmenų specialiuosius ugdymosi poreikius, atsirandančius dėl klausos sutrikimų.	Ankstyvasis klausos sutrikimo identifikavimas. Asmens klausos įvertinimo dokumentų (toninės audiogramos ir kitų) analizė. Regimojo, girdimojo suvokimo, tarties ir žodinės kalbos įgūdžių bei

		komunikacinių gebėjimų vertinimas; vertinimo instrumentų parinkimas, taikymas, vertinimo rezultatų interpretavimas ir apibendrinimas. Dominuojančių komunikavimo būdų – žodinės (sątytinės, rašytinės), daktilinių ženklų, lietuvių gestų kalbos vartojimo lygio įvertinimas. Specialiųjų ugdymosi poreikių, kylančių dėl klausos sutrikimų (kurtumo, neprigirdėjimo, kochlearinės implantacijos), taip pat kompleksinės negalios, kurios sudėtyje yra klausos sutrikimas, lygmens ir pobūdžio nustatymas. Informacijos apie pedagoginio psichologinio vertinimo rezultatus pateikimas suprantamomis asmeniui ir jo šeimos nariams priemonėmis.
	2.2. Teikti specialiąją pedagoginę pagalbą asmenims, turintiems klausos sutrikimų.	Specialiojo pedagogo, ugdančio asmenis, turinčius specialiųjų ugdymosi poreikių dėl klausos sutrikimų (taip pat kochlearinių implantų naudotojus ir turinčius kompleksinę negalią, kurios sudėtyje yra klausos sutrikimas) gebėjimas komunikuoti žodine ir lietuvių gestų kalbomis. Įvairių komunikavimo būdų derinimas ir taikymas ugdymo procese. Mokymas komunikuoti žodine sątytine kalba, tarimo, skaitymo iš lūpų, daktilinės kalbos mokymas, atsižvelgiant į asmens gebėjimus. Gebėjimo naudotis klausos likučiu ugdymas. Klausos sutrikimų sukeltų kalbos supratimo, tarties, kalbėjimo ir komunikacijos įgūdžių ugdymas, trūkumų mažinimas. Regimojo, girdimojo suvokimo, pažintinės veiklos, sensomotorikos įgūdžių ugdymas. Mokymas naudotis garsą stiprinančia ir kt. kompensacine technika. Mokymosi vietos klasėje parinkimas ir pritaikymas atsižvelgiant į asmens klausos būklę. Specialiųjų mokymo priemonių rengimas ir

		taikymas atsižvelgiant į asmenų, turinčių klausos sutrikimų, individualius gebėjimus ir ugdymo turinį. Tėvų (įtėvių, globėjų, rūpintojų) ir mokytojų konsultavimas apie asmenų, turinčių klausos sutrikimų, ugdymosi poreikius, galias ir sunkumus.
3. Specialioji pedagoginė pagalba asmenims, turintiems autizmo spektro ir elgesio sutrikimų (LTKS VI)	3.1. Vertinti asmenų specialiuosius ugdymosi poreikius, atsirandančius dėl autizmo spektro ir (ar) elgesio sutrikimų.	Asmenų, turinčių autizmo spektro sutrikimų, verbalinės ir neverbalinės komunikacijos, socialinės sąveikos, elgesio, interesų, kognityvinių gebėjimų, sensorinės integracijos ypatumų ir jų pasekmių asmens raidai bei ugdymuisi, identifikavimas. Specialiųjų ugdymosi poreikių, kylančių dėl autizmo spektro ir elgesio bei emocijų sutrikimų, įvertinimas.
	3.2. Teikti specialiąją pedagoginę pagalbą asmenims, turintiems autizmo spektro sutrikimų.	Specialiųjų ugdymosi poreikių, kylančių dėl autizmo spektro sutrikimų, tenkinimas. Specifinių elgesio modeliavimo ir (ar) terapinių strategijų taikymas. Struktūruotos ugdymui skirtos aplinkos kūrimas ar kitoks pritaikymas. Augmentinės ir alternatyviosios komunikacijos taikymas.
	3.3. Teikti specialiąją pedagoginę pagalbą asmenims, turintiems emocijų ir elgesio sutrikimų.	Asmenų, turinčių emocijų ir elgesio sutrikimų, kompleksinę negalią, kurios sudėtyje yra emocijų ir elgesio sutrikimų, specialiųjų ugdymosi poreikių tenkinimas. Specifinių netinkamo elgesio įveikos, elgesio modeliavimo, pozityvaus elgesio palaikymo ir (ar) kitų ugdymo ir terapinių strategijų taikymas. Struktūruotos ugdymui skirtos aplinkos kūrimas ar kitoks pritaikymas.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai,</i>	Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį ugdymo mokslų studijų krypties grupės išsilavinimą, profesinio bakalauro arba bakalauro kvalifikacinį laipsnį. Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos mokantis ugdymo mokslų studijų krypties grupės pirmosios pakopos	

<i>profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	studijose arba neformaliojo mokymosi ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties.
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikomi)</i>	Netaikomi.
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų, įgytų studijuojant pirmosios pakopos studijose, vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Formaliojo švietimo būdu įgytų kompetencijų asmenims, norintiems tęsti studijas aukštojoje mokykloje, pripažinimą kaip studijų programos dalį atlieka aukštosios mokyklos švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Neformaliojo ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties įgytų kompetencijų vertinimą ir pripažinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

18. Kvalifikacijos pavadinimas: logopedas, LTKS VII

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: logopedinės pagalbos veiksmingumo didinimas, sistemos tobulinimas ir valdymas diegiant inovatyvius sprendimus. Tipinės darbo priemonės: tradicinės ir inovatyvios edukacinės, alternatyviosios ir augmentinės komunikacijos priemonės įvairaus amžiaus asmenų kalbėjimo, kalbos, komunikacijos, sutrikimams įveikti ir (ar) kompensuoti, standartizuoti ir nestandartizuoti sutrikimų identifikavimo, diferencijavimo klausimynai, specializuota programinė įranga ir kt. Tipinės darbo sąlygos: logopedinei pagalbai teikti reikalingas atskiras kabinetas. Dirbama individualiai, tarpdisciplininėse komandose. Veikla organizuojama logopedo kabinete ir (ar) bendroje klasėje ar grupėje, kitose įstaigos fizinėse ir (ar) virtualiosiose erdvėse. Papildoma informacija: logopedas savo veikloje vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos reikalavimais. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti visose švietimo įstaigose ir kitose įstaigose (sveikatos ir socialinės apsaugos), kuriose teikiama logopedinė pagalba įvairaus amžiaus vaikams, jaunuoliams ir suaugusiems.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>

1. Mokslinių taikomųjų tyrimų vykdymas (LTKS VII)	1.1. Vykdyti logopedijos tyrimus.	Kompleksinių problemų, susijusių su įvairaus amžiaus asmenų, turinčių kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos sutrikimų, logopedinės pagalbos veiksmingumo, organizavimo tarpinstitucinio ir institucinio bendradarbiavimo ir kiti tyrimai. Tyrimo etikos laikymasis. Tyrimo rezultatų panaudojimas savo veiklos tobulinimui.
	1.2. Vykdyti tarpdisciplininius specifinių kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos sutrikimų tyrimus.	Tarpdisciplininių, apimančių specifines asmenų, turinčių kalbėjimo, kalbos, komunikacijos sutrikimų, tyrimų vykdymas. Tyrimo etikos laikymasis. Tyrimo rezultatų panaudojimas savo veiklos tobulinimui.
2. Specialiųjų ugdymosi poreikių, kylančių dėl kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos sutrikimų, tenkinimas (LTKS VII)	2.1. Taikyti tarpdisciplinines žinias, vykdant profesinę veiklą skirtinguose instituciniuose kontekstuose.	Įvairių mokslų (biomedicinos, lingvistikos, edukologijos ir psichologijos) žinių taikymas logopedo veikloje; šių mokslų teorijomis grindžiamų logopedinės pagalbos modelių taikymas priklausomai nuo asmens sutrikimo pobūdžio; logopedo veiklos turinio ir darbo organizavimo specifikos skirtinguose sektoriuose (švietimo, sveikatos ir socialinės apsaugos) išmanymas.
	2.2. Kompleksiškai ir sistemiškai vertinti kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos sutrikimų turinčių asmenų ugdymosi situacijas.	Kompleksiškas asmens specialiųjų ugdymosi poreikių, kylančių dėl kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos sutrikimų, tenkinimo situacijos, jo ugdymosi galimybių ir ugdymo dalyvių lūkesčių vertinimas; įvairių situacijų, aplinkos ar konteksto įtakos asmens komunikacijos problemoms nustatymas bei sutrikimo poveikio asmens ir jo šeimos psichosocialinei gerovei atpažinimas.
	2.3. Rengti ir taikyti inovatyvias edukacines priemones logopedinei pagalbai teikti.	Mokslinių tyrimų rezultatais grįstų edukacinių priemonių, skirtų kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos sutrikimams diferencijuoti, identifikuoti ir

		įveikti kūrimas bei taikymas.
	2.4. Užtikrinti logopedinių paslaugų kokybę, nuolat tobulinant profesinę veiklą.	Kritiškas logopedijoje taikomų strategijų ir (ar) metodų, terapijos proceso ir rezultatų veiksmingumo (poveikio asmeniui ir jo šeimai) įvertinimas. Atsakomybė už savo veiklos kokybę, vadovaujantis profesine etika ir siekiant nuolatinio savo veiklos tobulinimo.
3. Ekspertinės ir konsultacinės pagalbos teikimas ir bendradarbiavimas profesinėje bendruomenėje (LTKS VII)	3.1. Teikti ekspertinę ir konsultacinę pagalbą.	Ugdymo proceso dalyvių ir kitų švietimo veikėjų konsultavimas; rekomendacijų, grįstų tyrimais ir tarpdalykinėmis žiniomis, teikimas; kitų logopedų patirčių ekspertavimas; metodinė pagalba kolegoms; įsitraukimas tobulinant teisinius logopedinės pagalbos standartus.
	3.2. Kolegialiai spręsti problemas tarpdisciplininėje komandoje tarpinstituciniu ir (ar) tarpsektoriniu lygiu.	Kolegialių sprendimų priėmimas ir pagalbos strategijų asmeniui, turinčiam kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos sutrikimų, bei jo artimiesiems numatymas tarpdisciplininėse komandose (ankstyvosios reabilitacijos, Pedagoginės psichologinės pagalbos tarnybose ir panašiose institucijose).
	3.3. Vadovauti profesinių kompetencijų įgijimui ir tobulinimui.	Vadovavimas (mentorystė) studentų, būsimų logopedų praktikoms, pradedančiųjų logopedų stažuotėms; studentų įgytų praktinių gebėjimų bei kolegų profesinių kompetencijų vertinimas.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį ugdymo mokslų studijų krypties grupės išsilavinimą, magistro kvalifikacinį laipsnį. Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos mokantis ugdymo mokslų studijų krypties grupės antrosios pakopos studijose, neformaliojo mokymosi ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties.	
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės</i>	Netaikomi.	

<i>aktus (jeigu taikomi)</i>	
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų, įgytų studijuojant antrosios pakopos studijose, vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Formaliojo švietimo būdu įgytų kompetencijų asmenims, norintiems tęsti studijas aukštojoje mokykloje, pripažinimą kaip studijų programos dalį atlieka aukštosios mokyklos švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Neformaliuoju ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties įgytų kompetencijų vertinimą ir pripažinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Dėl asmens, įgijusio šią kvalifikaciją sudarančias kompetencijas, tinkamumo atitinkamos kvalifikacijos reikalaujančiai darbo vietai, sprendžia darbdavys.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

19. Kvalifikacijos pavadinimas: socialinis pedagogas, LTKS VII

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: kompleksinė švietimo pagalba organizuojant ir valdant mokinio pozityviosios socializacijos procesą bei negatyviosios socializacijos prevenciją. Tipinės darbo priemonės: atskiras kabinetas su gera garso izoliacija (konfidencialumui užtikrinti), priemonės, reikalingos kompleksinei socialinei pedagoginei pagalbai realizuoti: konsultavimui ir tyrimams, prevencinės veiklos organizavimui, tarpininkavimui, mediacijai, relaksacijai, atvejo vadybai, socialinės pedagoginės pagalbos tinklo kūrimui, tėvų (įtėvių, globėjų, rūpintojų), mokytojų švietimui, siekiant padėti mokiniams socializuotis pozityviaja linkme. Tipinės darbo sąlygos: individualus ir komandinis darbas institucijoje ir tarpinstituciniu lygmeniu (bendradarbiaujama su socialinę ir švietimo pagalbą teikiančiomis, kultūros, sveikatos priežiūros, teisėtvarkos institucijomis, nevyriausybinėmis organizacijomis, kitais asmenimis; švietimo institucijoje konsultuojami mokiniai, jų tėvai (įtėviai, globėjai, rūpintojai) ir mokytojai). Papildoma informacija: socialinis pedagogas vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos reikalavimais. Socialinė pedagoginė pagalba teikiama socialiniam pedagogui bendradarbiaujant su mokytojais, klasių (grupių) vadovais, pagalbos mokiniui ir kitais specialistais, tėvais (įtėviais, globėjais, rūpintojais), mokyklos bendruomene, kitais socialiniais partneriais. Socialinio pedagogo veikla ir jos aplinka yra labai įvairios, veiklą sudaro sudėtingi ir nuolat kintantys uždaviniai, kurių pokyčius sunku prognozuoti.
------------------------------------	---

	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugsėjo 3 d. nutarimu Nr. 1386 „Dėl pavojingų darbų sąrašo patvirtinimo“ prie pavojingų darbų priskiriamas ir socialinių pedagogų, dirbančių su šeimomis ar asmenimis, patiriančiais socialinę riziką, bei asmenimis, turinčiais psichinių sutrikimų, darbas. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti įvairiose švietimo įstaigose.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Kompleksinės socialinės pedagoginės pagalbos turinio planavimas (LTKS VII)	1.1. Nustatyti socialinės pedagoginės veiklos tikslus ir uždavinius.	Kompleksinės socialinės pedagoginės pagalbos mokiniui tikslų ir uždavinių nustatymas.
	1.2. Planuoti socialinės pedagoginės pagalbos procesą.	Kompleksinės socialinės pagalbos plano rengimas, koregavimas atsižvelgiant į mokinių patiriamą socialinės pagalbos deficitą, ugdymosi poreikius, aplinką ir potencialius pagalbos resursus. Savarankiškas socialinės pedagoginės pagalbos proceso tobulinimo ir gerinimo sprendimų priėmimas.
2. Socialinis pedagoginis ugdymo proceso dalyvių konsultavimas (LTKSVII)	2.1. Teikti konsultacijas ugdymo proceso dalyviams socialinės pedagoginės pagalbos klausimais.	Mokinių, jų tėvų (įtėvių, globėjų, rūpintojų), švietimo institucijos darbuotojų konsultavimas taikant įvairias konsultavimo formas ir būdus socialinėms pedagoginėms problemoms identifikuoti ir spręsti: ugdytojų konsultavimas siekiant padėti mokiniams adaptuotis ugdymui skirtoje aplinkoje, ugdytis gyvenimo įgūdžius; mokytojų konsultavimas padedant šalinti priežastis, dėl kurių mokiniai negali dalyvauti privalomajame švietime, lankyti mokyklos ar vengia tai daryti; mokytojų ir mokinio konsultavimas padedant siekti mokinio socialinės emocinės sveikatos ir gerovės, spręsti socialinių įgūdžių stokos problemas. Dalijimasis profesinėmis žiniomis ieškant optimalių sprendimų Vaiko gerovės komisijoje, darbo grupėse ir kitose institucijose.

	2.2. Konsultuoti ugdymo proceso dalyvius, sprendžiant su mokiniu susijusius konfliktus.	Konfliktų tipologijos, fazių, etapų ir sprendimo galimybių sąsajų analizavimas padedant ugdymo proceso dalyviams pasirinkti optimalų konflikto sprendimo būdą.
	2.3. Konsultuoti ugdymo proceso dalyvius krizinių situacijų metu.	Krizių įveikos komandos narių konsultavimas socialinių ir socialinių emocinių problemų sprendimo klausimais.
	2.4. Kaupiti informaciją apie socialinės pedagoginės pagalbos gavėjus.	Socialinės pedagoginės pagalbos gavėjų konsultacijų žurnalo pildymas ir saugojimas. Konfidencialumo užtikrinimas ir korektiškas gautų duomenų panaudojimas.
3. Taikomas socialinės pedagoginės pagalbos tyrimas (LTKS VII)	3.1. Taikyti žinias apie mokinio psichosocialinę raidą.	Mokinio psichosocialinės raidos išmanymas ir raidos sutrikimų pirminis identifikavimas (emocijų raida ir raiška skirtingais amžiaus tarpsniais, asmenybės vystymosi raidos, elgesio deviacijos ir bendravimo ypatumai, tėvų (įtėvių, globėjų, rūpintojų) taikomas auklėjimo stilius, psichologinė branda). Gebėjimas įžvelgti mokinio asmenybės ypatumus, individualumą, suprasti socializacijos procesų dinamiką, atpažinti galimus specialiuosius ugdymosi poreikius.
	3.2. Tirti socialinę mokinio aplinką.	Informacijos švietimo institucijoje rinkimas iš pirminio šaltinio (mokinio ir (ar) kitų su mokiniu ugdymo procese susijusių asmenų). Mokinio socialinės aplinkos tyrimas ir duomenų sisteminimas. Mikro ir makro aplinkos poveikio mokiniui vertinimas.
	3.3. Vertinti kompleksinės socialinės pedagoginės pagalbos mokiniui poreikius.	Lankymasis pamokose, neformaliojo ugdymo ir kitose veiklose (kartu su kitais specialistais) siekiant stebėti mokinio elgesį, socialinius gebėjimus ir įvertinti socialinės pedagoginės pagalbos mokiniui poreikį. Mokinio mokymosi sunkumų priežasčių analizavimas

		ir vertinimas siekiant parinkti mokiniui veiksmingas socialinės pedagoginės pagalbos strategijas. Grupės (klasės kaip grupės) santykių dinamikos analizavimas ir vertinimas. Informacijos apie socialinės paramos poreikį mokiniams rinkimas, socialinės paramos modelio inicijavimas ir vertinimas.
	3.4. Atlikti švietimo institucijai aktualius socialinius pedagoginius tyrimus.	Švietimo institucijos bendruomenės poreikių tyrimas atsižvelgiant į prioritetus, strateginius ir metinius veiklos planus. Tyrimų algoritmo taikymas: problematikos identifikavimas, tyrimo modelio pasirinkimas, tyrimo atlikimas ir rezultatų analizė, interpretacija ir pristatymas.
4. Negatyviosios socializacijos prevencijos koordinavimas (LTKS VII)	4.1. Koordinuoti prevencines veiklas.	Tikslingų priemonių parinkimas ir taikymas siekiant užtikrinti mokiniui saugią ugdymosi aplinką. Negatyviosios socializacijos prevencijos projektų ir programų institucijoje poreikio nustatymas. Negatyviosios socializacijos prevencijos veiklų ir (ar) projektų, programų institucijoje inicijavimas ir (ar) koordinavimas.
	4.2. Aktyvinti mokinio ir jo tėvų (įtėvių, globėjų, rūpintojų) saviugdą.	Mokinio ir jo šeimos narių motyvavimas aktyviai dalyvauti saviugdos procese; pozityviosios tėvystės užsiėmimų inicijavimas.
	4.3. Konsultuoti švietimo institucijos bendruomenę socialinės pedagoginės pagalbos teikimo klausimais.	Informacijos teikimas taikant įvairius metodus, strategijas, technologijas bei platformas mokyklos nelankymo ir kitų neigiamų socialinių reiškinių prevencijos bei pozityviosios socializacijos klausimais.
5. Tarpininkavimas tarp mokinio ir kitų ugdymo proceso dalyvių (LTKS VII)	5.1. Taikyti mediaciją socialinio konflikto šalims.	Socialinio konflikto dinamikos išmanymas. Mediacijos švietimo įstaigoje pagrindų įvaldymas. Mediacijos švietimo įstaigoje ribų paisymas. Tarpininkavimas

		socialinio konflikto šalims padedant rasti taikų ir konstruktyvų konflikto sprendimą, kai yra galimybė atstatyti lygiaverčius pagarbius šalių santykius.
	5.2. Organizuoti ir valdyti mokinių tarpininkavimą jaunesniems mokiniams.	Mediacijos, komediacijos esmės, taikymo metodikų perteikimas mokiniams. Mokinių tarpininkų pratybų planavimas ir valdymas. Mokinių tarpininkavimo priežiūra.
	5.3. Tarpininkauti įgyvendinant vaiko teises ir teisėtus interesus.	Pagalbos ugdymo proceso dalyviams resursų paieška ir tarpininkavimas sprendžiant mokinio pozityviosios socializacijos problemas, įvertinant alternatyvius sprendimo variantus bei galimas socialines ir etines sprendimų pasekmes.
6. Kompleksinės socialinės pedagoginės pagalbos tinklo kūrimas (LTKS VII)	6.1. Valdyti informaciją, reikalingą mokinių problemoms spręsti.	Rinkti, kaupti, analizuoti ir panaudoti informaciją apie socialinės ir pedagoginės pagalbos mokiniui resursus.
	6.2. Koordinuoti kompleksinės socialinės pedagoginės pagalbos tinklo kūrimą.	Mokytojų, klasių (grupių) vadovų, pagalbos mokiniui ir kitų specialistų veiklos, nukreiptos į kompleksinę švietimo pagalbą, koordinavimas. Kompleksinės pagalbos mokiniui koordinavimas tarpinstituciniu lygmeniu.
	6.3. Naudoti tarpinstitucinius socialinės pedagoginės pagalbos rezervas.	Optimalus socialinės pedagoginės pagalbos naudojimas tarpinstituciniu lygmeniu: bendradarbiavimas su tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriumi, Vaiko teisių apsaugos skyriumi, Šeimos ir vaiko gerovės, dienos, užimtumo, laisvalaikio centrais, pedagogine psichologine tarnyba, policijos padaliniais, probacijos tarnyba, psichikos sveikatos profesionalais ir (ar) kitomis valstybinėmis ir nevyriausybinėmis institucijomis, galinčiomis teikti kompleksinę pagalbą mokiniui ir jo šeimai.
	6.4. Plėtoti kompleksinę pagalbą mokiniui.	Konstruktyvių santykių su suinteresuotais mokinio socialiniu

		funkcionavimu asmenimis palaikymas. Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo mokiniui būdų bei formų taikymas bendradarbiaujant su švietimo institucijos bendruomenės nariais ir (ar) specialistais už švietimo institucijos ribų, atsižvelgiant į nuolat besikeičiančius socialinės pedagoginės pagalbos uždavinius, numatant galimas socialines bei etines veiklos pasekmes.
	6.5. Tobulinti kvalifikaciją ir skleisti gerąją profesinę patirtį.	Tikslingas asmeninių socialinių ir emocinių bei profesinių kompetencijų tobulinimas, veiklos rezultatų analizė ir jos pristatymas metodinėse, atvejo analizės grupėse, seminaruose, mokymuose, konferencijose; savišvieta.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį pedagogikos studijų krypties išsilavinimą, magistro kvalifikacinį laipsnį. Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos mokantis pedagogikos studijų krypties antrosios pakopos studijose, neformaliojo mokymosi ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties.	
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikomi)</i>	Netaikomi.	
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų, įgytų studijuojant antrosios pakopos studijose, vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Formaliojo švietimo būdu įgytų kompetencijų asmenims, norintiems tęsti studijas aukštojoje mokykloje, pripažinimą kaip studijų programos dalį atlieka aukštosios mokyklos švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Neformaliojo ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties įgytų kompetencijų vertinimą ir pripažinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Dėl asmens, įgijusio šią kvalifikaciją sudarančias kompetencijas, tinkamumo atitinkamos kvalifikacijos reikalaujančiai darbo vietai, sprendžia darbdavys.	

<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.
--	------------

20. Kvalifikacijos pavadinimas: specialusis pedagogas, LTKS VII

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: specialiųjų ugdymosi poreikių tenkinimo veiksmingumo didinimas, sistemos tobulinimas ir valdymas diegiant inovatyvius sprendimus. Tipinės darbo priemonės: specializuota programinė įranga ir kompensacinė technika, skirta specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems asmenims, alternatyviosios komunikacijos ir specialiosios mokymo priemonės (gestų kalbos žodynai, Brailio raštas ir kitos priemonės). Tipinės darbo sąlygos: konsultacijoms pritaikytas atskiras kabinetas, individualus ir komandinis darbas institucijoje ir (ar) už jos ribų. Papildoma informacija: specialusis pedagogas savo veikloje vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos reikalavimais. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti įvairiose švietimo įstaigose.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Mokslinių taikomųjų tyrimų vykdymas (LTKS VII)	1.1. Vykdyti įvairius švietimo lygmenis apimančius ir (ar) tarpdisciplininius tyrimus.	Kompleksinių problemų, susijusių su įvairaus amžiaus asmenų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, inkluzinio ugdymo kokybės, švietimo pagalbos organizavimo, tarpinstitucinio ir institucinio bendradarbiavimo ir kiti tyrimai. Tarpdisciplininių, apimančių specifines asmenų, turinčių negalią ir sutrikimų, tyrimų vykdymas. Tyrimo etikos laikymasis. Tyrimo rezultatų panaudojimas savo veiklos tobulinimui.
	1.2. Kitiškai vertinti sisteminių ir tarpdisciplininių tyrimų rezultatus.	Tyrimo duomenų ir rezultatų sisteminimas, mokslinių tyrimų rezultatų patikimumo kritinis vertinimas. Atliktų mokslinių tyrimų išvadų savo mokyklų bendruomenėse, specialiųjų pedagogų profesinėse organizacijose, profesinio tobulėjimo renginiuose, mokslinėse ir praktinėse konferencijose sklaida siekiant

		poveikio aplinkai.
2. Specialiųjų ugdymosi poreikių tenkinimas (LTKS VII)	2.1. Kompleksiškai ir sistemiškai vertinti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių asmenų ugdymosi situacijas.	Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių asmenų ugdymo kultūros, politikos ir praktikos sisteminis ir kompleksinis vertinimas, atsižvelgiant į švietimo sistemos ir konkrečios situacijos kontekstus ir aplinkas.
	2.2. Teikti ekspertinę ir konsultacinę pagalbą sprendžiant sudėtingus specialiųjų ugdymosi poreikių tenkinimo atvejus.	Ugdymo proceso dalyvių ir kitų švietimo veikėjų konsultavimas. Rekomendacijų, grįstų tyrimais ir tarpdalykinėmis žiniomis, teikimas. Kitų specialiųjų pedagogų patirčių ekspertavimas. Metodinė pagalba kolegoms (specialiesiems pedagogams ir kitiems ugdymo dalyviams). Įsitraukimas tobulinant teisinius specialiosios pedagoginės pagalbos standartus.
	2.3. Valdyti krizines situacijas.	Sudėtingų sprendimų, kai nėra išsamios ir apibrėžtos informacijos, priėmimas, galimų pasekmių specialiųjų ugdymosi poreikių asmeniui ir jo aplinkai numatymas. Saugus krizinių situacijų, kylančių dėl mokinių, turinčių negalių, sutrikimų ir sunkumų, raidos ypatingumų, valdymas.
	2.4. Mentoriant rengiant specialiuosius pedagogus.	Vadovavimas (mentorstė) studentų, būsimų specialiųjų pedagogų praktikoms, pradedančiųjų specialiųjų pedagogų stažuotėms. Kolegų, siekiančių tobulinti profesines kompetencijas, konsultavimas specialiojo ugdymo kokybės ir pan. klausimais. Studentų įgytų praktinių būsimąjo specialiojo pedagogo gebėjimų vertinimas. Kolegų specialiųjų pedagogų profesinių kompetencijų vertinimas.
	2.5. Imtis lyderystės valdant ir koordinuojant sudėtingas specialiųjų ugdymosi	Ugdymo proceso dalyvių telkimas ir motyvavimas veiksmingam specialiųjų ugdymosi poreikių

	poreikių tenkinimo situacijas.	tenkinimui ir reikalingos pagalbos užtikrinimui. Kompleksinių problemų sprendimo koordinavimas, probleminių situacijų valdymas. Atstovavimas mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių ir jų šeimoms (specialiojo ugdymo, švietimo pagalbos kokybės ir kt. klausimais) instituciniu ir tarpinstituciniu lygiu.
3. Mokslinių tyrimų rezultatais grindžiamų specialiųjų ugdymosi poreikių tenkinimo inovacijų diegimas (LTKS VII)	3.1. Teikti pasiūlymus dėl specialiųjų ugdymosi poreikių tenkinimo reglamentavimo tobulinimo.	Įrodymais grįstų pasiūlymų specialiojo ir inkliuzinio ugdymo kokybės tobulinimui teikimas; diegiamų inovacijų ekspertinis vertinimas; profesinės atsakomybės už savo bei kitų ugdymo dalyvių sprendimus, veiklos rezultatus suvokimas.
	3.2. Kurti moksliniais tyrimais grįstą inovatyvią ugdymo praktiką ir mokymosi priemones.	Veiksmingų, įrodymais grįstų specialiojo ugdymo strategijų taikymas ir taikymo inicijavimas, tenkinant įvairaus lygio specialiuosius ugdymosi poreikius. Specialiųjų ugdymosi poreikių tenkinimo inovacijų, mokymo priemonių, metodinių rekomendacijų kūrimas, jų taikymas ir veiksmingumo vertinimas.
4. Bendradarbiavimas profesinėje bendruomenėje (LTKS VII)	4.1. Kompleksiškai vertinti specialiuosius ugdymosi poreikius tarpdisciplininėje komandoje.	Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčio vaiko, jo šeimos situacijos sistemiškas vertinimas, specialiųjų ugdymosi poreikių identifikavimas, remiantis įvairiais informacijos šaltiniais, tarpdisciplininio vertinimo rezultatais. Kolegialus sprendimo priėmimas ir specialiųjų ugdymosi poreikių strategijų numatymas tarpdisciplininėje ankstyvosios reabilitacijos, pedagoginės psichologinės pagalbos tarnybose ir panašiose institucijose. Mokslinių tyrimų rezultatais grįstų pedagoginio vertinimo instrumentų specialiesiems ugdymosi poreikiams identifikuoti kūrimas

		ir taikymas.
	4.2. Koordinuoti tarpsektorinį, tarpinstitucinį ir tarpdisciplininį bendradarbiavimą.	Išteklių telkimas, tarpdisciplininės, tarpinstitucinės, tarpsektorinės pagalbos organizavimas ir koordinavimas.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį ugdymo mokslų studijų kryptų grupės išsilavinimą, magistro kvalifikacinį laipsnį. Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos mokantis ugdymo mokslų studijų kryptų grupės antrosios pakopos studijose, neformaliojo mokymosi ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties.	
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikomi)</i>	Netaikomi.	
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų, įgytų studijuojant antrosios pakopos studijose, vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Formaliojo švietimo būdu įgytų kompetencijų asmenims, norintiems tęsti studijas aukštojoje mokykloje, pripažinimą kaip studijų programos dalį atlieka aukštosios mokyklos švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Neformaliojo ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties įgytų kompetencijų vertinimą ir pripažinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Dėl asmens, įgijusio šią kvalifikaciją sudarančias kompetencijas, tinkamumo atitinkamos kvalifikacijos reikalaujančiai darbo vietai, sprendžia darbdavys.	
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.	

V SKYRIUS

BIBLIOTEKŲ VEIKLOS POSEKTORIAUS KVALIFIKACIJŲ APRAŠAI

21. Kvalifikacijos pavadinimas: bibliotekininkas, LTKS V

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: bibliotekos paslaugų teikimas. Tipinės darbo priemonės: informacinės ir ryšių technologijos, kompiuterinė įranga, duomenų bazės, leidinių apskaitos sistemos, vartotojų aptarnavimo programinė įranga, kuria
------------------------------------	---

	valdomi bibliotekos veiklos procesai. Tipinės darbo sąlygos: darbas patalpose, individualus ir komandinis darbas, reikalaujantis bendrauti su žmonėmis ir dirbti su informacija. Papildoma informacija: bibliotekininkas vadovaujami darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos reikalavimais. Jis dirba individualiai ir grupėje. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti viešosiose ir specializuotose bibliotekose.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Bibliotekos vartotojų aptarnavimas (LTKS V)	1.1. Skolinti dokumentus vartotojams.	Bibliotekos fondo struktūros ir sudėties, organizavimo ir išdėstymo principų išmanymas. Leidinių skolinimas naudojimuisi bibliotekos skaityklose ir namuose. Leidinių užsakymas iš kitų Lietuvos bibliotekų per tarpbibliotekinį abonementą. Vartotojų supažindinimas su skolinimo procedūromis ir taisyklėmis, naudojimosi bibliotekos paslaugomis taisyklėmis.
	1.2. Teikti prieigą prie elektroninių informacijos išteklių.	Įvairių informacijos paieškos būdų naudojimas, tinkamas užklauso, atitinkančios paieškos sistemos ar duomenų bazės ypatumus, formulavimas. Gautų informacijos paieškos rezultatų vertinimas. Technologiniai prieigos formatai: nuotolinė prieiga, naudojimosi bibliotekos patalpose prieiga, prieigos suteikimo rizika ir jos valdymas. Vartotojų prieigos ir naudojimosi informaciniais ištekliais atitiktis teisės aktų reikalavimams užtikrinimas – naudojimosi ištekliais teisiniai ribojimai, susiję su autorių ir gamintojų teisėmis.
	1.3. Mokyti vartotojus naudotis bibliotekos paslaugomis, informacijos ištekliais, viešos prieigos technologijomis, įranga ir tinklais.	Vartotojų mokymas naudotis kompiuteriais, internetu, duomenų bazėmis, mokymas naudotis atvirųjų bibliotekos fondo išteklių turiniu, naudojimosi atviraisiais fondo ištekliais principų ir taisyklių paaiškinimas.

	1.4. Teikti išorines bibliotekos paslaugas.	Mobiliųjų skaitymo paslaugų teikimas asmenims ir organizacijoms, šių paslaugų apskaitos vykdymas.
2. Bibliotekos fondų tvarkymas (LTKS V)	2.1. Atrinkti spaudinius nurašymui.	Bibliotekų fondų tvarkymo standartų, spaudinių atrankos principų nurašymui išmanymas.
	2.2. Organizuoti bibliotekos fondų patikrinimą.	Bibliotekos fondų patikrinimo organizavimas vadovaujantis bibliotekos fondo patikros taisyklėmis, patikros dokumentų parengimas.
3. Bibliotekos vartotojų ir darbuotojų mokymas (LTKS V)	3.1. Organizuoti bibliotekos darbuotojų ir vartotojų mokymą.	Darbuotojų kompetencijų tobulinimo ir vartotojų medijų ir informacinio raštingumo ugdymo programų taikymas. Bibliotekos darbuotojų ir vartotojų mokymo procesų ir priemonių organizavimas.
	3.2. Lavinti skaitytojų ir informacijos vartotojų gebėjimus naudotis bibliotekos informacinėmis technologijomis.	Vartotojų informacijos paieškos įgūdžių tobulinimas naudojantis bibliotekos elektroniniu katalogu, informacijos išteklių duomenų bazėmis, mokslinės ir kitos informacijos paieškos sistemomis.
	3.3. Vykdyti teminius skaitytojų mokymus.	Teminių vartotojų informacinio raštingumo ugdymo, naudojimosi valstybės el. paslaugomis mokymų organizavimas ir vykdymas.
	3.4. Teikti konsultacijas ir metodinę pagalbą bibliotekos vartotojams.	Konsultavimas ir metodinė pagalba viešojoje bei virtualiojoje erdvėje informaciniais, bibliografiniais, mokslo komunikacijos ir kraštotyrinės veiklos klausimais.
4. Profesinė partnerystė, tinklaveika, bendravimas ir bendradarbiavimas (LTKS V)	4.1. Bendradarbiauti su vietos bendruomene, administracija, kitais bibliotekos specialistais, socialiniais partneriais.	Bendruomenių ir kitų dalininkų įtraukimas į bibliotekos veiklos procesus. Įvairių komunikacijos būdų, kanalų naudojimas.
	4.2. Skleisti gerąją ugdomosios veiklos patirtį.	Gerosios ugdymo patirties sklaida ir perėmimas iš sėkmingai dirbančių kolegų. Komandinis darbas siekiant bibliotekos veiklos rezultatų.
5. Bibliotekininko profesinės etikos, lygių galimybių užtikrinimo, pagarbos įvairovei ir žmogaus teisėms	5.1. Taikyti bibliotekininko profesinės etikos principus.	Vartotojų teisės į informaciją ir saviraišką, informacijos laisvės, intelektinės nuosavybės teisės įgyvendinimas ir apsauga.

nuostatų ir principų taikymas (LTKS V)	5.2. Laikytis asmens duomenų apsaugos ir pagarbos įvairovei reikalavimų.	Vadovavimasis asmens duomenų saugumo, vartotojų privatumo ir konfidencialumo principais ir reikalavimais.
	5.3. Užtikrinti kiekvienam vartotojui lygias bibliotekų paslaugų teikimo galimybes, išvengiant bet kokios diskriminacijos.	Kliūčių ir diskriminacinių situacijų paslaugoms teikti numatymas ir šalinimas užtikrinant vienodą kokybišką vartotojų aptarnavimą nepaisant juos skiriančių socialinių, rasinių, tautinių ir kt. bruožų.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacija suteikiama asmeniui, turinčiam vidurinį išsilavinimą ir baigusiam kvalifikaciją teikiančią švietimo programą. Kvalifikacija asmeniui taip pat gali būti suteikta, pripažinus neformaliojo mokymosi arba savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos įgytas kompetencijas. Stojančiajam mokytis pagal kvalifikaciją suteikiančią švietimo programą taikomas reikalavimas - ne trumpesnė kaip 1 metų profesinė patirtis, atitinkanti kvalifikaciją.	
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikomi)</i>	Netaikomi.	
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens įgytų kompetencijų vertinimas ir pripažinimas vykdomas teisės aktų nustatyta tvarka.	
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.	

22. Kvalifikacijos pavadinimas: bibliotekininkas, LTKS VI

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: bibliotekos paslaugų teikimas. Tipinės darbo priemonės: informacinės technologijos – kompiuteriai, duomenų bazės, leidinių apskaitos sistemos, klientų aptarnavimo programinė įranga, kuria valdomi bibliotekos veiklos procesai. Tipinės darbo sąlygos: darbas patalpose, individualus ir komandinis darbas, reikalaujantis bendrauti su žmonėmis ir dirbti su informacija. Papildoma informacija: bibliotekininkas vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos reikalavimais. Jis dirba individualiai ir grupėje.
------------------------------------	--

	Bibliotekininkas veiklą vykdo savarankiškai, gali vadovauti žemesnės kvalifikacijos darbuotojams. Kvalifikaciją įgijęs asmenys galės dirbti visų tipų bibliotekose, daugi funkciuose centruose.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Bibliotekos vartotojų aptarnavimas (LTKS VI)	1.1. Teikti informacijos išteklių prieigą bibliotekos vartotojams.	Informacijos apie spaudinius ir leidinius paieška, naudojimas spaudinių ir leidinių paieškos instrumentais, atsakymas į lankytojų bibliografinės užklausas naudojantis leidinių bibliografinės paieškos instrumentais ir sistemomis, prieiga prie skaitmeninių informacijos šaltinių. Technologinių prieigos formatų taikymas: nuotolinė prieiga, naudojimosi bibliotekos patalpose prieiga, prieigos suteikimo rizika ir jos valdymas. Vartotojų prieigos ir naudojimosi informaciniais ištekliais atitiktis teisės aktų reikalavimams užtikrinimas – naudojimosi ištekliais teisiniai ribojimai, susiję su autorių teisėmis, gamintojų teisėmis, naudojimosi ištekliais licencijos ir jų dokumentavimas.
	1.2. Įtraukti aptarnaujamą bendruomenę į paslaugų kūrimo ir (ar) atnaujinimo procesą.	Aptarnaujamų bendruomenių informacinių poreikių nustatymas. Informacinės elgsenos ir poreikių pokyčių stebėjimas. Pasitenkinimo teikiamomis paslaugomis tyrimai. Rekomendavimo indekso taikymas. Turinio ir paslaugų / produktų pritaikymas įvairaus amžiaus grupėms ir specialiųjų poreikių lankytojams.
	1.3. Įtraukti bendruomenę į kultūrinės ir edukacinės veiklas.	Bendruomenių kultūrinių ir edukacinių poreikių nustatymas. Pasitenkinimo teikiamomis kultūrinėmis ir edukacinėmis veiklomis tyrimai. Rekomendavimo indekso taikymas. Paslaugų pritaikymas įvairaus amžiaus grupėms ir specialiųjų poreikių lankytojams.

2. Bibliotekos fondų valdymas (LTKS VI)	2.1. Įvertinti esamą tradicinės ir skaitmeninės visų tipų, rūšių ir formų leidinių leidybos rinkos situaciją.	Knygų, periodinių (tarp jų ir mokslinių) leidinių bei kitų dokumentų leidybos mastai. Lietuvių autorių ir verstinės knygos. Elektroninė leidyba.
	2.2. Nustatyti informacinius bibliotekos vartotojų poreikius.	Vartotojų apklausų, anketavimo, stebėjimo, interviu organizavimas ir vykdymas. Skaitymo įpročių ir intensyvumo, skaitymo barjerų identifikavimas. Elektroninių licencijuojamų informacijos išteklių testavimas ir gautų rezultatų analizė.
	2.3. Formuoti bibliotekos informacinių išteklių fondą.	Dokumentų užsakymas, pirkimas, fondo apskaitos dokumentų pildymas, bibliotekos elektroninių katalogų sudarymas ir redagavimas. Licencijuojamų informacijos išteklių prenumerata. Dokumentų prieinamumo ir panaudojimo strategijų išmanymas.
	2.4. Vykdyti bibliotekos fondų apskaitą ir tvarkymą.	Bibliotekų fondų tvarkymo, spaudinių atrankos nurašymo reikalavimų ir taikomų standartų išmanymas. Bibliotekos fondų patikrinimo organizavimas vadovaujantis bibliotekos fondo patikros taisyklėmis, patikros dokumentų parengimas.
	2.5. Organizuoti informacijos išteklių fondų apsaugą ir išsaugojimą.	Dokumentų fondo apsaugos reikalavimų išmanymas. Dokumentų restauravimas ir prevencinis konservavimas. Dokumentų skaitmeninimas. Dokumentų apsaugos prevencinių priemonių organizavimas ir taikymas.
	2.6. Skaitmeninio turinio pagrindu kurti elektronines paslaugas vartotojams.	Skaitmeninio turinio pateikimo vartotojams būdai. Autorių teisių skaitmeninėje erdvėje aspektai. Skaitmeninio turinio kuravimas, vartotojų įtraukimas, turinio pakartotinis panaudojimas tyrimams, edukacijai, turizmui, kūrybinėms industrijoms.
3. Bibliotekos vartotojų ir darbuotojų mokymo turinio kūrimas, valdymas ir įgyvendinimas (LTKS VI)	3.1. Organizuoti bibliotekos darbuotojų ir vartotojų mokymo ir mokymosi procesą.	Problemų sprendimu grįstų mokymo strategijų taikymas ir turinio diferencijavimas. Mokymo ir mokymosi tikslų nustatymas,

		mokymo turinio kūrimas ir mokymo programų rengimas. Specialiųjų informacinių-komunikacinių technologijų, skaitmeninių priemonių, skirtų vartotojams, turintiems negalių, parinkimas ir taikymas. Mokymo ir mokymosi veiklos struktūravimo priemonių ir būdų taikymas.
	3.2. Kurti mokymąsi skatinančią aplinką bibliotekoje.	Individualių ir grupinių, fizinių ir virtualių mokymosi erdvių kūrimas. Bendradarbiavimas su ikimokyklinio ir priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio, specialiojo, neformaliojo vaikų ir suaugusiųjų švietimo įstaigomis, mokslo ir studijų institucijomis.
	3.3. Ugdyti vartotojų medijų ir informacinį raštingumą.	Vartotojų būtinųjų kompetencijų (žinių, gebėjimų ir nuostatų), įgalinančių juos efektyviai naudotis medijomis, žiniasklaida ir kitais informacijos šaltiniais (bibliotekomis, archyvais, muziejais) lavinimas. Kritinio mąstymo ir mokymosi visą gyvenimą gebėjimų, reikalingų socializacijai ir aktyviam gyvenimui pilietinėje visuomenėje, plėtojimas.
	3.4. Konsultuoti bibliotekos vartotojus.	Informacijos teikimas vartotojams taikant įvairius metodus, strategijas, technologijas ir platformas informaciniais, bibliografiniais, mokslo komunikacijos, ir kraštotyrinės veiklos klausimais.
4. Profesinė partnerystė, tinklaveika, bendravimas ir bendradarbiavimas (LTKS V)	4.1. Bendradarbiauti su vietos bendruomene, administracija, kitais bibliotekos specialistais, socialiniais partneriais.	Bendruomenių ir kitų dalininkų įtraukimas į bibliotekos veiklos procesus. Įvairių komunikacijos būdų, kanalų naudojimas.
	4.2. Skleisti gerąją ugdomosios veiklos patirtį.	Gerosios ugdymo patirties sklaida ir perėmimas iš sėkmingai dirbančių kolegų. Komandinis darbas siekiant bibliotekos veiklos rezultatų.
5. Bibliotekininko profesinės etikos, lygių galimybių užtikrinimo, pagarbos	5.1. Taikyti bibliotekininko profesinės etikos principus.	Vartotojų teisės į informaciją ir saviraišką, informacijos laisvės, intelektualinės nuosavybės teisės

įvairovei ir žmogaus teisėms nuostatų ir principų taikymas (LTKS V)		įgyvendinimas ir apsauga.
	5.2. Laikytis asmens duomenų apsaugos ir pagarbos įvairovei reikalavimų.	Vadovavimasis asmens duomenų saugumo, vartotojų privatumo ir konfidencialumo principais ir reikalavimais.
	5.3. Vengti diskriminacijos, užtikrinant kiekvienam vartotojui lygias bibliotekų paslaugų teikimo galimybes.	Kliūčių ir diskriminacinių situacijų paslaugoms teikti numatymas ir šalinimas, užtikrinant vienodą kokybišką vartotojų aptarnavimą nepaisant juos skiriančių socialinių, rasinių, tautinių ir kitų bruožų.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąją komunikacijos arba informacijos paslaugų studijų krypties išsilavinimą, profesinio bakalauro ar bakalauro kvalifikacinį laipsnį. Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos mokantis komunikacijos arba informacijos paslaugų studijų krypties pirmosios pakopos studijose arba neformaliojo mokymosi ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties.	
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikomi)</i>	Netaikomi.	
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų, įgytų studijuojant pirmosios pakopos studijose, vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Formaliojo švietimo būdu įgytų kompetencijų asmenims, norintiems tęsti studijas aukštojoje mokykloje, pripažinimą kaip studijų programos dalį atlieka aukštosios mokyklos švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Neformaliojo ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties įgytų kompetencijų vertinimą ir pripažinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Dėl asmens, įgijusio šią kvalifikaciją sudarančias kompetencijas, tinkamumo atitinkamos kvalifikacijos reikalaujančiai darbo vietai, sprendžia darbdavys.	
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.	

23. Kvalifikacijos pavadinimas: bibliotekos kultūrinės veiklos vadybininkas, LTKS VI

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: kultūrinių renginių organizavimas ir kultūrinių paslaugų teikimas. Tipinės darbo priemonės: informacinės ir ryšio technologijos,
------------------------------------	---

	kompiuterinė įranga. Tipinės darbo sąlygos: individualus ir komandinis darbas institucijoje ir tarpinstituciniu lygmeniu (bendradarbiaujama su kitomis kultūros, mokslo, verslo, viešojo ir visuomeninio sektoriaus įstaigomis). Papildoma informacija: kultūrinės veiklos vadybininkas vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos reikalavimais. Kultūrinės veiklos vadybininkas veiklą vykdo savarankiškai, gali vadovauti žemesnės kvalifikacijos darbuotojams. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti atminties institucijose ir kitose kultūros ir švietimo įstaigose.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Lankytojų ir vietos bendruomenės kultūrinių poreikių nustatymas (LTKS VI)	1.1. Įvertinti esamą kultūrinę ir socialinę bibliotekos ir vietos bendruomenės aplinką.	Atžvalga į lankytojų ir vietos bendruomenės demografines charakteristikas, religinius, etninius tapatumus ir su jais susijusias vertybes. Vietos kultūrinių grupių ir bendruomenių, jų interesų ir poreikių įvertinimas. Kultūros verslo partnerių ir konkurentų, rėmėjų poreikių ir interesų įvertinimas.
	1.2. Nustatyti kultūrinius lankytojų ir vietos bendruomenės poreikius.	Taikomieji kultūrinės veiklos tyrimai, tyrimo parengimas ir organizavimas, duomenų analizė, apibendrinimas. Stebėjimas, apklausos, anketavimas, interviu, pokalbiai.
2. Kultūrinės veiklos organizavimas (LTKS VI)	2.1. Planuoti įstaigos kultūrinę ir edukacinę veiklas.	Trumpalaikiai ir ilgalaikiai projektai. Metiniai, ketvirčio, mėnesio renginių planai ir jų sudarymas bei įgyvendinimas. Renginių laiko planavimas. Renginių laiko, meninių ir ekonominių tikslų, logistikos derinimas su atlikėjais ir kitais dalininkais.
	2.2. Organizuoti kultūrinius ir edukacinius renginius.	Knygų pristatymai, susitikimai su autoriais, konferencijos, seminarai, diskusijos, muzikiniai renginiai, filmų peržiūros, kraštotyros ir etninės kultūros renginiai, proginiai-šventiniai renginiai. Viešosios pamokos, paskaitos, diskusijos, seminarai, praktinio mokymo (meistriškumo lavinimo)

		užsiėmimai.
	2.3. Rengti ir įgyvendinti kultūrinės veiklos programas bei projektus.	Poreikio nustatymas, tikslo formulavimas, planavimas, projekto komandos sukūrimas, biudžeto sudarymas, įgyvendinimas, poveikio įvertinimas.
	2.4. Bendrauti ir bendradarbiauti su šalies bei užsienio partneriais.	Kultūros įstaigos ir organizacijos, verslo ir socialiniai partneriai, individualūs kūrėjai, švietimo įstaigos, aukštosios mokyklos, suaugusiųjų švietimo įstaigos, trečiojo amžiaus universitetai, kitos neformaliojo švietimo įstaigos.
	2.5. Viešinti kultūrinius ir edukacinius renginius bei jų rezultatus.	Kultūrinių ir edukacinių renginių anonsavimas ir viešinimas internete, televizijoje, radijuje. Skelbimų ir informacijos apie organizuojamus renginius paruošimas. Renginių ir jų rezultatų pristatymas įvairioms auditorijoms.
3. Kultūros produktų gamyba ir platinimas (LTKS VI)	3.1. Organizuoti kultūros produktų reklamą ir sklaidą.	Ryšiai su visuomene ir žiniasklaida, poligrafija – spauda, reklamų agentūros, elektroninės informacinės priemonės.
	3.2. Organizuoti kultūros produktų gamybą.	Autorių teisių ir gretutinių teisių principų išmanymas, gamybos planavimas, rinkodara ir jos pritaikymas, technologijų pasirinkimas ir taikymas, darbų paskirstymas ir gamybos proceso organizavimas, rezultatų įvertinimas. Produktai: leidiniai, vaizdo ir garso įrašai, koncertai.
4. Edukacinės veiklos bendruomenėje plėtra (LTKS VI)	4.1. Organizuoti kultūrinį švietimą.	Informacijos apie regiono kultūrinės raidos istoriją, etninį savitumą, bendruomenės tradicijas rinkimas, apibendrinimas ir sklaida. Bendruomeniškumo ugdymas. Kultūrinis įvairių socialinių grupių švietimas ir aktyvumo skatinimas.
	4.2. Bendradarbiauti su socialiniais partneriais vykdant edukacines	Bendradarbiavimo ryšių plėtra. Motyvuotas bendrų socialinių-kultūrinių interesų formavimas.

	veiklas bendruomenėse.	
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį komunikacijos arba informacijos paslaugų, arba vadybos studijų krypties išsilavinimą, profesinio bakalauro ar bakalauro kvalifikacinį laipsnį. Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos mokantis komunikacijos arba informacijos paslaugų, arba vadybos studijų krypties pirmosios pakopos studijose, arba neformaliojo mokymosi ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties.	
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikomi)</i>	Netaikomi.	
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų, įgytų studijuojant pirmosios pakopos studijose, vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Formaliojo švietimo būdu įgytų kompetencijų asmenims, norintiems tęsti studijas aukštojoje mokykloje, pripažinimą kaip studijų programos dalį atlieka aukštosios mokyklos švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Neformaliojo ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties įgytų kompetencijų vertinimą ir pripažinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Dėl asmens, įgijusio šią kvalifikaciją sudarančias kompetencijas, tinkamumo atitinkamos kvalifikacijos reikalaujančiai darbo vietai, sprendžia darbdavys.	
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.	

24. Kvalifikacijos pavadinimas: metaduomenų kūrimo specialistas, LTKS VI

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: visų tipų, rūšių ir formų dokumentų metaduomenų kūrimas. Tipinės darbo priemonės: informacinės technologijos – specializuotos duomenų bazės, apskaitos sistemos ir kita programinė įranga, kuria valdomi bibliotekos veiklos procesai. Tipinės darbo sąlygos: darbas patalpose, individualus ir komandinis darbas. Papildoma informacija: metaduomenų kūrimo specialistas vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos reikalavimais. Jis dirba individualiai ir grupėje. Metaduomenų kūrimo specialistas veiklą
------------------------------------	--

	vykdo savarankiškai, gali vadovauti žemesnės kvalifikacijos darbuotojams. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti bibliotekose ir kitose atminties institucijose.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Bibliografinių įrašų ir apskaitos organizavimas (LTKS VI)	1.1. Rengti metaduomenis informacijos išteklių semantikai, sintaksei ir struktūrai aprašyti.	Informacijos išteklių tipų, formatų ir metaduomenų kūrimo standartų išmanymas. Aprašomieji, bibliografiniai, elektroninių išteklių turinį aprašantieji metaduomenys. Nacionaliniai, regioniniai, tarptautiniai metaduomenų aprašų standartai. Metaduomenimis aprašoma informacija.
	1.2. Redaguoti metaduomenis institucijos veiklos profilį kuriamose duomenų bazėse.	Informacijos išteklių saugojimo ir tvarkymo reikalavimai. Katalogavimo ir rekatalogavimo darbai. Elektroninio katalogo įrašų redagavimas.
2. Metaduomenų kūrimo ir sklaidos organizavimas (LTKS VI)	2.1. Koordinuoti bibliografinės informacijos paiešką, analizę ir kūrimą.	Bendradarbiavimas su Lietuvos ir kitų šalių bibliotekomis ir kitomis atminties institucijomis bibliografinio darbo klausimais. Informacijos apie metaduomenų kūrimo situaciją bibliotekoje kaupimas ir analizė.
	2.2. Organizuoti bibliografinės informacijos sklaidą.	Seminarų, konferencijų ir kitų bibliografinės informacijos sklaidai skirtų renginių organizavimas.
	2.3. Vykdyti bibliografinių elektroninių paslaugų funkcionavimo ir vartojimo stebėseną.	Statistinių rodiklių apie bibliografinių elektroninių paslaugų vartojimą rinkimas ir analizė.
	2.4. Diegti darbo su elektroniniais ištekliais ir elektroninių paslaugų naujoves.	Elektroninių išteklių ir paslaugų naujovių diegimas bei sistemingas jų pristatymas vartotojams.
	2.5. Vertinti bibliografinių elektroninių paslaugų kokybę.	Kompiuterinių programų ir informacijos, esančios jose, kokybės vertinimas.
	2.6. Vykdyti bibliografinių elektroninių paslaugų sklaidą.	Mokymų ir pristatymų vartotojams aktualiomis temomis parengimas, pristatymas ir paslaugų viešinimas.
3. Metodinės–konsultacinės veiklos metaduomenų kūrimo darbo klausimais vykdymas (LTKS VI)	3.1. Teikti metodinę pagalbą ir konsultacijas bibliotekos specialistams metaduomenų kūrimo	Mokymo programų rengimas darbuotojų kvalifikacijai kelti. Bibliotekos darbuotojų mokymo procesų ir priemonių

	klausimais.	organizavimas.
	3.2. Rengti metodinę ir mokomąją medžiagą metaduomenų rengimo ir apskaitos vykdymo klausimais.	Metodinių gairių, instrukcijų, reglamentų, metodikų metaduomenų rengimo klausimais sudarymas.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį komunikacijos arba informacijos paslaugų studijų krypties išsilavinimą, profesinio bakalauro ar bakalauro kvalifikacinį laipsnį. Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos mokantis komunikacijos arba informacijos paslaugų studijų krypties pirmosios pakopos studijose, arba neformaliojo mokymosi ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties.	
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikomi)</i>	Netaikomi.	
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų, įgytų studijuojant pirmosios pakopos studijose, vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Formaliojo švietimo būdu įgytų kompetencijų asmenims, norintiems tęsti studijas aukštojoje mokykloje, pripažinimą kaip studijų programos dalį atlieka aukštosios mokyklos švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Neformaliojo ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties įgytų kompetencijų vertinimą ir pripažinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Dėl asmens, įgijusio šią kvalifikaciją sudarančias kompetencijas, tinkamumo atitinkamos kvalifikacijos reikalaujančiai darbo vietai, sprendžia darbdavys.	
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.	

25. Kvalifikacijos pavadinimas: informacijos analitikas, LTKS VII

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: informacijos analizės metodų kūrimas ir / ar adaptavimas konkrečiam procesui analizuoti, informacijos kūrimas, rinkimas, analizė ir panaudojimas auginant organizacijos intelektualinį potencialą bei aprūpinant analitiniais produktais. Tipinės darbo priemonės: informacinės ir ryšių technologijos, kompiuterinė įranga, duomenų bazių analizavimo programinė įranga ir duomenų bei informacinės valdymo sistemos ir
------------------------------------	--

	duomenų valdymo programos. Tipinės darbo sąlygos: darbas patalpose, individualus ir komandinis darbas. Papildoma informacija: informacijos analitikas vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos reikalavimais. Informacijos analitikas veiklą vykdo savarankiškai, gali vadovauti žemesnės kvalifikacijos darbuotojams. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti visų tipų bibliotekose.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Informacijos apdorojimo koordinavimas ir integravimas (LTKS VII)	1.1. Rinkti reikalingus informacijos išteklius.	Informacijos gyvavimo ciklo valdymo ir didžiųjų duomenų bei jų analizės specifikos išmanymas. Informacinių masių, susijusių su ekonominių, politinių, saugumo, socialinių procesų tendencijomis atpažinimas ir informacijos, reikalingos informacijos analizei duotuoju klausimu atlikti, atranka.
	1.2. Apdoroti surinktus duomenis, transformuojant juos į išvestinę informaciją.	Duomenų struktūravimas ir didelių informacijos kiekių valdymas, informacijos apdorojimo techninės ir programinės įrangos naudojimas, analitinių sistemų naudojimas užduočių siekinių įvykdymui, informacinio produkto kokybės gerinimas eliminuojant nereikalingus ir neaktualius duomenis, informacinių duomenų ataskaitų sisteminimas.
2. Informacijos ir informacinių galimybių valdymas (LTKS VII)	2.1. Analizuoti informacijos ir duomenų rinkinius.	Prognozių kūrimo strategijų valdymas, vartotojų valdymo, sprendimų paramos ir dirbtinio intelekto valdymo sistemų naudojimas, analizės rezultatų integravimas į verslo įstaigų ir kitų organizacijų žinių valdymo sistemas.
	2.2. Įvertinti informacijos ir didžiųjų duomenų naudojimo rizikas.	Rizikos pateikti netikslius (klaidingus) rezultatus ir klaidingos (žemos vertės) prognozes vertinimas. Galimos kompetencijos stokos įveikti greitai besivystančius informacinių technologijų technologinius barjerus vertinimas. Galimos rizikos pažeisti asmens duomenų apsaugos ir asmens

		privatumo užtikrinimą vertinimas.
	2.3. Pristatyti informacijos ir duomenų analizės rezultatus.	Duomenų vizualizacijos instrumentų naudojimas kuriant ir išgaunant aukštesnės vertės produktą.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį išsilavinimą, magistro kvalifikacinį laipsnį. Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos mokantis antrosios pakopos studijose, arba neformaliojo mokymosi ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties.	
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikomi)</i>	Netaikomi.	
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų, įgytų studijuojant antrosios pakopos studijose, vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Formaliojo švietimo būdu įgytų kompetencijų asmenims, norintiems tęsti studijas aukštojoje mokykloje, pripažinimą kaip studijų programos dalį atlieka aukštosios mokyklos švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Neformaliojo ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties įgytų kompetencijų vertinimą ir pripažinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Dėl asmens, įgijusio šią kvalifikaciją sudarančias kompetencijas, tinkamumo atitinkamos kvalifikacijos reikalaujančiai darbo vietai, sprendžia darbdavys.	
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.	

ŠVIETIMO SEKTORIAUS TARPSEKTORINIŲ KVALIFIKACIJŲ APRAŠAI

1. Kvalifikacijos pavadinimas: auklė, Lietuvos kvalifikacijų lygis IV (pagal Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 535 „Dėl Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo patvirtinimo“, priedą (toliau – LTKS))

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: vaiko priežiūra ir auklėjimas šeimose. Tipinės darbo priemonės: asmens higienos reikmenys, patalpų ir aplinkos priežiūros darbų priemonės, maitinimo priemonės, žaidimų ir kitos priemonės. Tipinės darbo sąlygos: individualus darbas. Papildoma informacija: auklė dirbdama vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, higienos, priešgaisrinės saugos, maisto saugos, kokybės, higienos ir tvarkymo reikalavimais ir bendraisiais sveikatos saugos reikalavimais, laikosi pagarbos vaikui ir jo šeimai, pozityvaus bendravimo nuostatų. Dirbama su vaiku individualiai ir grupėje. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės vykdyti individualią veiklą.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Sveikos ir saugios vaiko aplinkos kūrimas (LTKS IV)	1.1. Užtikrinti prižiūravimo vaiko gyvybę ir sveikatos apsaugą.	Vaiko saugios, sveikos aplinkos reikalavimų laikymasis, traumų ir nelaimingų atsitikimų prevencijos vykdymas. Vaiko saugumo užtikrinimas patalpose, lauke, gatvėje. Saugus vaiko kėlimas, nešimas, vaikiško vežimėlio ir kitų vaiko priežiūrai ir saugumui skirtų priemonių naudojimas, teikiant bendrąsias vaiko priežiūros paslaugas. Asmeninės ir darbo vietos higienos palaikymas.
	1.2. Tvarkyti vaiko fizinę aplinką.	Vaiko aplinkos higienos ir sanitarijos reikalavimų laikymasis, vaiko baldų ir žaislų atitikimo ergonominiams reikalavimams įvertinimas. Higienos reikalavimų vaiko aprangai ir avalynei laikymasis. Vaiko drabužių ir patalynės priežiūra, aprangos ir avalynės parinkimas pagal vaiko veiklą ir gamtines sąlygas. Vaiko patalpų švaros, tvarkos priežiūra, patalpų vėdinimas.

	1.3. Tenkinti vaiko fizinius poreikius.	Vaiko poilsio režimo laikymasis, vaiko mitybos principų taikymas parenkant ir pateikiant paruoštą maistą vaikui.
	1.4. Padėti apginti vaiko teises ir įtvirtinti pareigas šeimoje.	Vaiko apsauga nuo patyčių, vaiko supratimo apie jo teises ir pareigas šeimoje ugdymas.
2. Vaiko priežiūra ir pirmoji medicinos pagalba (LTKS IV)	2.1. Saugoti ir stiprinti vaiko sveikatą.	Vaiko sveikatos saugojimo ir stiprinimo būdų taikymas, vaiko sveikatos saugojimo priemonių naudojimas, sveikatos sutrikimo priežasčių nustatymas ir jų vengimas.
	2.2. Atpažinti dažnesnių vaiko ligų simptomus ir suteikti pirmąją medicinos pagalbą.	Sergančio vaiko sveikatos pokyčių atpažinimas pagal jo elgesį ir išvaizdą, traumų ir nelaimingų atsitikimų sudėtingumo nustatymas, pirmosios medicinos pagalbos teikimas, traumų ir nelaimingų atsitikimų prevencija.
	2.3. Slaugyti sergantį vaiką.	Vaiko slaugos pagrindų taikymas, temperatūros matavimas, vaistų girdymas ir lašinimas, nesudėtingų žaizdų tvarstymas, kompresų dėjimas. Medicinos darbuotojų nurodymų sergančiam vaikui vykdymas.
3. Vaiko bazinių įgūdžių ugdymas (LTKS IV)	3.1. Formuoti vaiko savitarnos ir savitvarkos įgūdžius.	Vaiko amžių atitinkančių valgymo maitinimosi, kūno švaros, aplinkos tvarkos palaikymo būdų naudojimo įgūdžių ugdymas. Mokymas susitvarkyti savo aplinką. Mokymas susitvarkyti aprangą ir apavą.
	3.2. Formuoti vaiko higienos įgūdžius pagal vaiko amžių.	Reikalavimų vaiko higienos priemonėms laikymasis, higienos priemonių parinkimas. Vaiko mokymas naudotis higienos priemonėmis.
	3.3. Formuoti vaiko elgesio prie stalo etiketą.	Elgesio prie stalo etiketo pagrindų ugdymas, vaiko mitybos ir valgymo įgūdžių ugdymas. Mokymas naudotis stalo indais ir įrankiais.
	3.4. Lavinti vaiko smulkiąją motoriką.	Smulkiosios motorikos lavinimo principų laikymasis. Vaiko akies rankos koordinacijos lavinimo būdų taikymas. Smulkiosios

		motorikos lavinimo principų taikymas skirtingo amžiaus vaikams. Smulkiosios pirštų motorikos lavinimas taikant įvairius žaidybinius metodus.
	3.5. Ugdyti vaiko bendravimo įgūdžius.	Vaiko amžių atitinkančių bendravimo įgūdžių ugdymo būdų taikymas. Vaiko santykių su bendraamžiais ugdymas. Gebėjimo palaikyti kokybišką santykį su suaugusiais ugdymas.
	3.6. Mokyti vaiką saugaus elgesio gatvėje ir gamtoje.	Vaiko mokymas saugaus elgesio žaidžiant gamtoje. Mokymas saugaus elgesio gatvėje.
4. Žaidimų organizavimas (LTKS IV)	4.1. Nustatyti mėgstamus vaiko žaidimus.	Pokalbiai su vaiku apie jo mėgstamus žaidimus, vaiko žaidimų stebėjimas.
	4.2. Žaisti kartu su vaiku.	Žaidimo veiksmų ir taisyklių aptarimas su vaiku, vaiko skatinimas žaisti ir palaikyti žaidimą.
	4.3. Parinkti vaiko žaidimams tinkamas priemones ir aplinką.	Saugios žaidimo aplinkos parinkimas, žaidimo priemonių ir žaislų parinkimas, paprastų žaidimo priemonių pasigaminimas, pagal galimybes įtraukiant į šią veiklą vaiką.
<i>Specializacijos kvalifikacijų vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Specialiųjų poreikių turinčio vaiko priežiūra (LTKS IV)	1.1. Pritaikyti aplinką specialiuosius poreikius turinčiam vaikui.	Atsižvelgimas į specialiųjų poreikių turinčio vaiko aplinkos saugumo ypatumus. Nesunkiai pertvarkomos aplinkos specialiųjų poreikių turinčio vaiko veiklai kūrimas. Ugdymo priemonių parinkimas specialiųjų poreikių turinčiam vaikui.
	1.2. Pritaikyti dienos ritmą specialiuosius poreikius turinčiam vaikui.	Specialiųjų poreikių turinčio vaiko dienos ir poilsio režimo laikymasis pagal amžių. Atsižvelgimas į specialiųjų poreikių turinčio vaiko mitybos ypatumus. Pagalbos tėvams (įtėviams, globėjams, rūpintojams) teikimas individualizuojant ugdomąsias specialiųjų poreikių turinčio vaiko veiklas.

	1.3. Lavinti specialiuosius poreikius turinčio vaiko asmeninius ir socialinius įgūdžius.	Atsižvelgimas į specialiųjų poreikių turinčio vaiko asmeninių ir socialinių įgūdžių lavinimo ypatumus. Specialiųjų poreikių turinčio vaiko higienos, fizinio aktyvumo bei savitarnos įgūdžių formavimas. Kasdieniniam gyvenimui reikalingų įgūdžių lavinimas. Vaiko pasitikėjimo savimi, savarankiškumo ir bendravimo įgūdžių lavinimas.
	1.4. Prižiūrėti specialiųjų poreikių vaiką.	Prisitaikymas prie sutrikimus turinčio vaiko poreikių. Specialistų parinktų priežiūros būdų taikymas. Parinktų žaislų, žaidimų, kompensacinių priemonių naudojimas specialiųjų poreikių vaikui ugdyti. Pagalbos ligos krizės atveju teikimas.
2. Kūdikio priežiūra (LTKS IV)	2.1. Užtikrinti kūdikio higieną.	Kūdikio higienos procedūrų atlikimo principų laikymasis. Kūdikio higienos procedūrų atlikimas. Kūdikio aprengimas. Kūdikio patalynės priežiūra.
	2.2. Maitinti kūdikį.	Kūdikio maitinimo principų, maisto raciono, maisto paros normų laikymasis. Kūdikio maisto laikymo sanitarijos ir higienos reikalavimų laikymasis. Kūdikio maisto paruošimas. Kūdikio pamaitinimas.
	2.3. Laikytis kūdikio dienos ritmo.	Kūdikio dienos režimo laikymasis. Kūdikio lavinimo principų laikymasis. Žaislų kūdikiui parinkimas. Žaidimas su kūdikiu. Kūdikio migdymas.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacija suteikiama asmeniui, turinčiam vidurinį išsilavinimą ir baigusiam profesinio mokymo programą. Kvalifikacija asmeniui taip pat gali būti suteikta, pripažinus neformaliojo mokymosi arba savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos įgytas kompetencijas.	
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikomi)</i>	Netaikomi.	

<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens įgytų kompetencijų vertinimas ir pripažinimas vykdomas vadovaujantis švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta ir su ekonomikos ir inovacijų ministru bei socialinės apsaugos ir darbo ministru suderinta asmens įgytų kompetencijų vertinimo tvarka.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

2. Kvalifikacijos pavadinimas: vairavimo instruktorius, LTKS VI

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: teorinis ir (arba) praktinis mokymas, padedant asmeniui įgyti motorinių transporto priemonių, traktorių ir kitų savaeigių transporto priemonių vairavimo kompetencijas. Tipinės darbo priemonės: kompiuterinė įranga ir programos; kopijavimo, spausdinimo aparatai; stendai, vairavimo simulatorius, mokomasis automobilis. Tipinės darbo sąlygos: mokymas vyksta uždaroje patalpoje (klasėse, kabinetuose, dirbtuvėse) ir atvirose erdvėse (vairavimo aikštelėse, keliuose, gatvėse, transporto priemonių stovėjimo aikštelėse). Papildoma informacija: privaloma turėti vairuotojo pažymėjimą tos kategorijos transporto priemonėms, su kuriomis vykdo vairuotojų mokymą; trejų metų vairavimo patirtį tos kategorijos transporto priemonėmis, su kuriomis vykdo vairuotojų mokymą, Lietuvos transporto saugos administracijos nustatyta tvarka suteiktą teisę dirbti vairavimo mokykloje vairavimo mokytoju ir (arba) vairavimo instruktoriumi ir VI „Regitra“ išduotą dokumentą, patvirtinantį kelių eismo taisyklių ir saugaus eismo egzamino išlaikymą. Kvalifikaciją sudarančias kompetencijas įgijęs asmuo galės dirbti vairavimo mokyklose.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Vairavimo teorinio ir (arba) praktinio mokymo planavimas ir dokumentacijos tvarkymas (LTKS VI)	1.1. Rengti ir tobulinti vairavimo mokymo planus.	Vairavimo mokymo planų sudarymas ir koregavimas; mokymo temų rengimas ir atnaujinimas.
	1.2. Rengti vairavimo mokymo medžiagą ir maršrutus.	Spausdintos ir skaitmeninės mokymo medžiagos (traktorių, motorinių ir kitų savaeigių transporto priemonių vairavimo ir mechaninio valdymo, vairavimo technikos schemas, iliustracijos, garso ir vaizdo priemonės) rengimas; vairavimo mokymo

		maršrutų sudarymas.
	1.3. Pildyti vairavimo dokumentaciją.	Vairavimo lapų, kitų asmenų mokymo, pažangumo, lankomumo apskaitos dokumentų pildymas, ataskaitų rengimas.
2. Vairavimo mokymas (LTKS VI)	2.1. Parinkti ir taikyti efektyvias vairavimo mokymo strategijas ir metodus.	Mokymo teorijų, teorinio ir praktinio vairavimo mokymo strategijų ir metodų parinkimas ir taikymas; rodymas ir aiškinimas, kaip veikia stabdžiai, sankaba, pavarų dėžė, automatinė transmisija, signaliniai žibintai ir šviesos ir kt., mokant vairuoti realiomis sąlygomis. Palankios ugdymui skirtos aplinkos ir mikroklimato užtikrinimas besimokančių asmenų sveikatai ir saugumui, jų motyvavimas, skatinimas bendrauti ir bendradarbiauti.
	2.2. Parinkti vairavimo mokymo medžiagą.	Mokymo medžiagos (schemų, iliustracijų, garso ir vaizdo priemonių) parinkimas ir pritaikymas mokymosi rezultatams pasiekti, naujausių informacijos šaltinių naudojimas; eismo įvykių ir traumų prevencijos vykdymas.
	2.3. Vykdyti individualų praktinį vairavimo mokymą vairavimo aikštelėje ir keliuose (gatvėse, transporto priemonių stovėjimo aikštelėse).	Asmenų individualių poreikių ir galimybių pažinimas; vairavimo įgūdžių ir saugaus vairavimo mokymas. Pažangios vairavimo technikos, kurios reikia kritinėse situacijose, mokymas ir konsultavimas.
3. Mokymosi pasiekimų vertinimas (LTKS VI)	3.1. Vykdyti teorinio ir praktinio vairavimo įgūdžių vertinimą, siekiant nustatyti asmenų mokymosi pažangą.	Vertinimo teorijų, metodų ir priemonių taikymas; vertinimo kriterijų nustatymas ir aptarimas su besimokančiais asmenimis; grįžtamojo ryšio teikimas; bendravimo, etikos normų taikymas.
	3.2. Vykdyti teorinio ir praktinio vairavimo įgūdžių galutinį vertinimą.	Vertinimo užduočių rengimas, galutinio vertinimo atlikimas, vaizdo ir garso įrašų darymas ir analizavimas.
4. Profesinės veiklos tobulinimas (LTKS VI)	4.1. Analizuoti profesinę veiklą.	Veiklos reflektavimas, remiantis grįžtamojo ryšio ir kitais duomenimis; technologinių,

		pedagoginių, didaktinių ir bendrųjų kompetencijų tobulinimo krypties numatymas.
	4.2. Tobulinti profesinei veiklai atlikti reikalingas kompetencijas.	Įvairių rūšių informacijos paieška; tikslinių duomenų bazių naudojimas, nuotolinis mokymasis, dalyvavimas atvirose pamokose, projektuose, stažuotėse, konferencijose, mokymuose. Dalijimasis savo patirtimi su kolegomis.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį išsilavinimą, profesinio bakalauro arba bakalauro kvalifikacinį laipsnį ir 3 metų vairavimo patirtį tos kategorijos transporto priemonėmis, su kuriomis vykdo vairuotojų mokymą. Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos mokantis specialiuose pirminiuose kursuose aukštojoje mokykloje, su kuria Lietuvos transporto saugos administracija yra sudariusi sutartį dėl tokių mokymų vykdymo.	
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacinius reikalavimus vairavimo instruktoriams nustato Lietuvos transporto saugos administracija.	
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmenims, baigusiems specialius pirminius kursus ir turintiems teigiamus dalykų įvertinimus, aukštosios mokyklos išduoda nustatytos formos įskaitų ir egzaminų korteles.	
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.	